

ความแตกแยก
 สองมาตรฐาน
 ให้บิดเบือน
 ว่าใครทำ...

ไฟร์

บทที่ 3

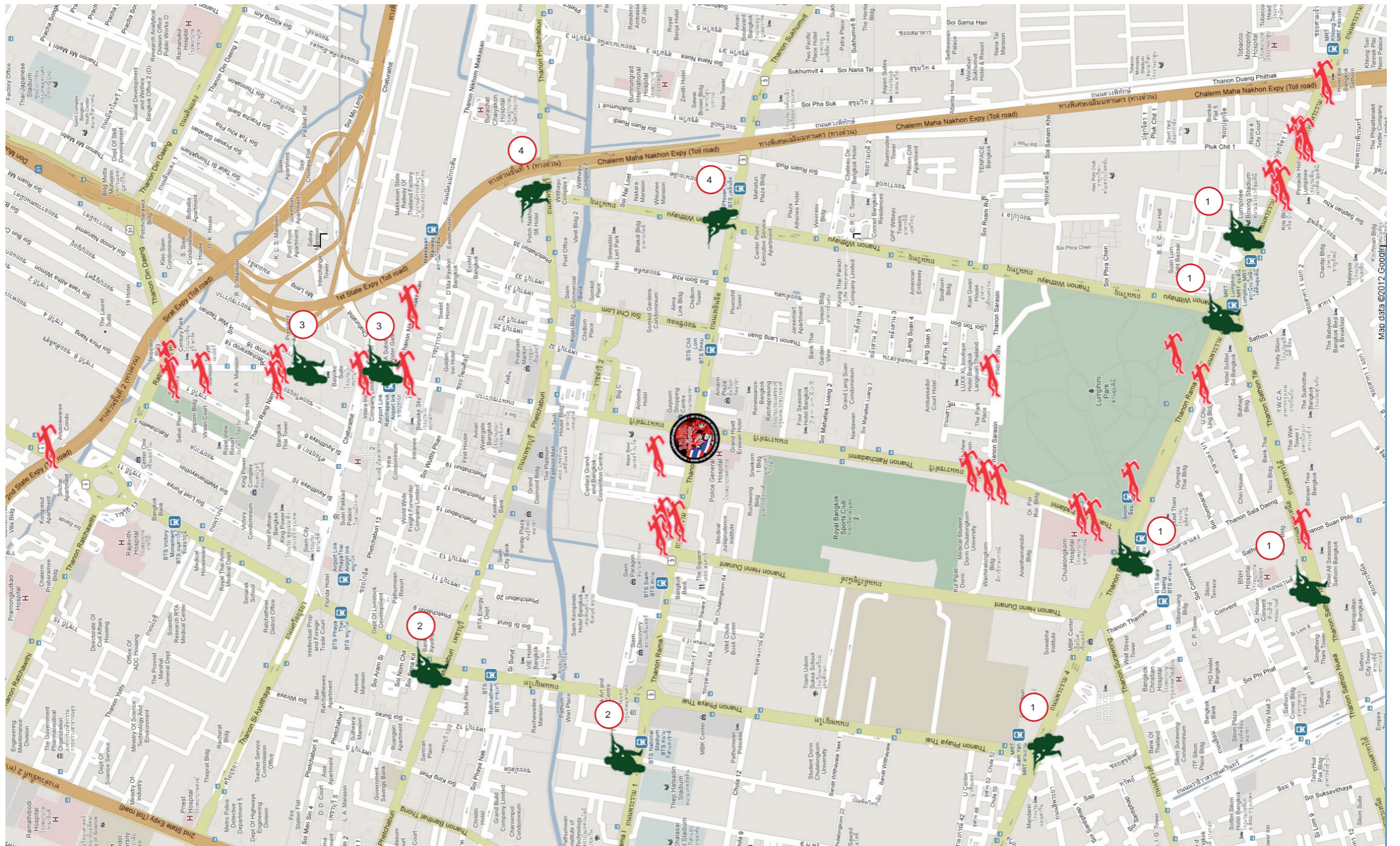
ข้อเท็จจริงการเสียชีวิต

และความรุนแรง พฤษภา 53

สังกัดทหารที่เข้าร่วมปฏิบัติการและตำแหน่งการควบคุมพื้นที่ ในวันที่ 13 - 19 พฤษภาคม 2553

1. ถนนพระราม 4 (ศาลาแดง สาทร วิฑูย์ บ่อนไก่) เป็นทหารจาก พล.ม.2 รอ.
 2. ถนนพระราม 1 และพญาไท เป็นทหารจากพล.1 รอ. และ ร.11 รอ. ในส่วน
ของทหารที่เข้าปฏิบัติการบริเวณหน้าวัดปทุมวนารามในวันที่ 19 พฤษภาคม นั้นเป็น
หน่วยทหารจาก, ร.31 พัน 2 รอ. กองพันรบพิเศษที่ 1 กรมรบพิเศษที่ 3 (ลพบุรี)
 3. แยกราชปรารภ จากกองพลที่ 1 รักษาพระองค์ ซึ่งจะกระจายกำลังไปตาม
แยกต่างๆ ของแยกจตุรทิศ รวมถึงทหารที่ตั้งด่านที่ปากซอยรางน้ำ
 4. บริเวณแยกเพลินจิต เป็นทหารจากกองพลทหารราบที่ 9
-

แผนที่เหตุการณ์ 13-19 พฤษภาคม 2553

ย้ายกระแสดวงล้อ-ก่อนการย้าย-ล้มเจ้า

ปลายเดือนเมษายนต่อเนื่องถึงต้นเดือนพฤษภาคม 2553 กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) แดงทั้งแผ่นดิน ซึ่งยังปักหลักชุมนุมอยู่ที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์ ถูกโจมตีอย่างหนักสืบเนื่องจากเหตุการณ์ที่นายแพทย์ ปั่นเกตุ นาคารัต นปช. ไปบุกค้นโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม โดยอ้างว่าเห็นทหารแอบชุมนุมอยู่ในอาคารของโรงพยาบาล จนเป็นเหตุให้โรงพยาบาลตอบโต้ด้วยการปิดโรงพยาบาลชั่วคราวและขนย้ายผู้ป่วยออกไป นอกจากนี้ในวันที่ 1 พฤษภาคม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยังได้เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์เพื่อทรงเยี่ยมสมเด็จพระสังฆราชที่ยังคงรับการรักษาอยู่ในโรงพยาบาลจุฬาฯ เพียงพระองค์เดียว และทรงรับสั่งให้ย้ายสมเด็จพระสังฆราชไปยังโรงพยาบาลศิริราชเพื่อความปลอดภัย

วันที่ 2 พฤษภาคม ที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ (ร.11 รอ.) เวลา 9.00 น. นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้เป็นประธานการประชุมร่วมกับ รมว. กลาโหม พล.อ. อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผบ.ทบ. พล.ร.อ. กำธร พุ่มหิรัญ ผบ.ทร. พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา รอง ผบ.ทบ. พล.อ. พิรุณ แฉ่วพลสง เสนาธิการทหารบก พล.ต.อ. ปทีป ตันประเสริฐ รักษาการ ผบ.ตร. พล.ต.ท. สันฐาน ชยนนท์ ผบช.น. นายถวิล เปลี่ยนศรี เลขาธิการ สมช. จากนั้น พล.อ. อนุพงษ์ เผ่าจินดา ได้เป็นประธานการประชุมผู้บังคับหน่วยระดับผู้บัญชาการกองพลจนถึงระดับผู้บังคับกองพันที่ปฏิบัติตามภารกิจในพื้นที่ประกาศ พ.ร.ก. ฉุกเฉินฯ ต่อและต่อมาในเวลา 10.30 น. ได้มีการประชุมคณะรัฐมนตรีนัดพิเศษที่ ร.11 รอ. เช่นกัน

ทั้งนี้มีรายงานจากสื่อมวลชนว่า นายสุเทพได้มีคำสั่งตรงไปที่ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 1-7 ให้คัดเลือกเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความสามารถ อายุไม่มาก มีความกล้าที่จะเข้าปฏิบัติการกับกลุ่มผู้ชุมนุมที่แยกราชประสงค์ประมาณ 2,000 นาย โดยมีคำสั่งให้อนุมัติการเบิกจ่ายปืนเอ็ม 16 ปืนลูกซองยาว เครื่องกระสุนปืน และพกพาอาวุธปืนประจำกาย เดินทางเข้ามารายงานตัวด่วนที่ ศอฉ. เพื่อเข้าร่วมแผนยุทธการทางทหาร โดยก่อนหน้านั้นนายสุเทพได้มีคำสั่งตรงให้ ผบช.ภ. 1-7 ระดมกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจพร้อมเบิกจ่ายอาวุธปืนประมาณ 3,000 นาย รวมทั้งจักรยานยนต์ 300 คัน มาอยู่ที่ ศอฉ. เพื่อชັกร้อมแผนปฏิบัติการสลายการ

ชุมนุมของกลุ่ม นปช. ที่แยกราชประสงค์ร่วมกับเจ้าหน้าที่ทหารด้วย¹ ส่วนในการประชุม ครม. นัดพิเศษนั้น สื่อมวลชนรายงานว่า ได้มีการพูดถึงการแก้ไขปัญหาการชุมนุมของคนเสื้อแดง 3 แนวทาง แนวทางแรกคือการแก้ไขปัญหาโดยใช้การเมือง ได้แก่ การเตรียมแถลงถึงแผนการปฏิรูปประเทศไทย ซึ่งจะใช้เวลาไม่เกิน 6 เดือน แนวทางที่สองคือการดำเนินคดีก่อการร้ายและคดีความมั่นคงกับเครือข่ายเสื้อแดง และแนวทางที่ 3 คือการใช้กำลังทหาร ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบให้ทหารใช้กำลังเข้าควบคุมสถานการณ์ได้ทันทีในกรณีของกลุ่ม นปช. ก่อการจลาจล²

เช้าวันรุ่งขึ้นที่รัฐสภา เวลา 10.00 น. นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงและผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้ให้สัมภาษณ์ว่าการแก้ไขปัญหาวิกฤตของบ้านเมืองต้องแยกออกเป็น 3 ด้าน³ ด้านแรกคือ ปัญหาด้านการเมืองและปัญหาของประชาชนที่มาเรียกร้อง ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้ประกาศกรอบและแนวทางการแก้ปัญหาที่ชัดเจน ด้านที่สองคือ ในขณะที่มีการชุมนุมอยู่นั้นต้องมีผู้ก่อการร้ายและพวกที่เอาอาวุธสงครามมาเช่นฆ่าทหาร ประชาชน เพื่อหวังผลให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเมืองการปกครอง ต้องการสร้างสถานการณ์ให้รุนแรงยิ่งขึ้นเพื่อนำไปสู่กระบวนการปฏิวัติประชาชน คนเหล่านี้รัฐบาลจะต้องดำเนินคดี ซึ่งขณะนี้กรมสอบสวนคดีพิเศษรับคดีไปดำเนินการแล้ว คาดว่าภายในสัปดาห์นี้จะมีการออกหมายจับผู้ก่อการร้ายดังกล่าว ถือว่าเป็นความผิดในคดีอาญา นอกจากนี้ยังมีอีกกลุ่มหนึ่งที่กระทำให้เกิดปัญหาความมั่นคงในราชอาณาจักร และมุ่งการกระทำไปที่สถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งได้ตรวจพบพยานหลักฐานและพฤติกรรมชัดเจนว่า มีขบวนการทั้งในและต่างประเทศ ในสื่อต่างๆ เชื่อมโยงกัน ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ และเว็บไซต์

ส่วนปัญหาด้านที่สามคือ ปฏิบัติการด้านกำลัง นายสุเทพให้สัมภาษณ์ว่า จำเป็นต้องมีปฏิบัติการด้านกำลังในการแก้ไขปัญหาการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง

¹ “ติดอาวุธ ตร. ใจถึงอีก 2 พันคนมาเก็บตัวใน ศอฉ.,” ไทยรัฐ, วันที่ 3 พฤษภาคม 2553.

² “อนุมัติทุบแดง! อุบเงียบมติ ครม. ใช้กำลังทหาร,” ไทยโพสต์, วันที่ 3 พฤษภาคม 2553 ; “เช็กบิลแดง,” โพสต์ทูเดย์, วันที่ 3 พฤษภาคม 2553 ; “แดงยอมเปิดจู่พาย มาร์คอีเอ็ม! ล้างมือ-มีสูญเสีย,” ข่าวสด, วันที่ 3 พฤษภาคม 2553.

³ “อภิสิทธิ์ประกาศชัดวันที่ 14 พ.ย. จัดเลือกตั้งชี้ชะตา,” ไทยรัฐ, วันที่ 4 พฤษภาคม 2553.

เนื่องจากไม่ได้เป็นการชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธ แต่เป็นการชุมนุมที่ผิดกฎหมาย คุกคามสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น และสร้างความเดือดร้อน เช่น การปิดกั้นเส้นทางจราจร การยึดพื้นที่ย่านธุรกิจการค้า และการบุกรุกโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ซึ่งรัฐบาลต้องใช้เวลาอธิบายให้คนบริสุทธิ์ที่เข้าไปร่วมได้รู้ว่าการชุมนุมลักษณะนี้เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย การที่ผู้ชุมนุมเข้าไปอยู่ในพื้นที่เท่ากับไปเป็นโล่มนุษย์ให้กับผู้ก่อการร้ายและผู้ที่ทำให้เกิดความผิดต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร จึงขอให้ประชาชนออกจากพื้นที่แยกราชประสงค์ให้เหลือแต่พวกก่อการร้าย แกนนำหรือพวกฮาร์ดคอร์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้เข้าไปดำเนินกร นอกจากนี้ นายสุเทพยังได้ตอบผู้สื่อข่าวถึงเรื่องการสลายการชุมนุมด้วยว่า หากฝ่าย นปช. ไม่ยอมก็ต้องใช้กำลัง โดยจะเป็นการสนธิกำลังทั้งตำรวจ ทหาร และพลเรือน ซึ่งจะทำตามขั้นตอนที่เป็นสากล ไม่ว่าจะเป็นการประกาศเตือน ชี้แจงอธิบาย และปฏิบัติการจากเขาไปหาหนัก “แต่เมื่อถึงที่หนักก็จะหนักจริงๆ เพราะจะไม่ยอมเสี่ยงให้ลูกหลานประชาชนที่เป็นตำรวจทหารมาเสี่ยงเสียชีวิตจากมือผู้ก่อการร้ายอีก” รองนายกฯ กล่าว⁴

ทางด้านนายประสพสุข บุญเดช ประธานวุฒิสภา ได้ให้สัมภาษณ์ในวันเดียวกันว่า เท่าที่ติดตามสถานการณ์ขณะนี้รัฐบาลมีท่าทีล่าสุดในทิศทางประนีประนอม คิดว่าอาจทำให้สถานการณ์คลี่คลายลง ส่วนกรณีที่มีข่าวว่านายกฯ จะเสนอแผนปฏิรูปประเทศซึ่งอาจย่นระยะเวลาในการยุบสภาให้เร็วขึ้นนั้น นายประสพสุขเห็นว่าเรื่องนี้จะเป็นทางออกได้ เพราะเป็นเหตุเป็นผลที่จะนำไปเจรจากันได้ ซึ่งตนทราบว่าขณะนี้ผู้เป็นตัวกลางเจรจาระหว่างรัฐบาลกับผู้ชุมนุมอยู่เพียงแต่ยังไม่เปิดเผย หากมีทางออกที่ดีจะทำให้สถานการณ์สงบ⁵

ต่อมาในช่วงบ่ายที่ประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษ ซึ่งมีนายสุเทพเป็นประธาน ได้มีมติเอกฉันท์ให้รับคดีกลุ่มบุคคลที่กระทำการเป็นเครือข่ายเชื่อมโยง

⁴ “รองนายกฯ สุเทพยันสนธิกำลังทหาร ตำรวจ พลเรือนเพื่อที่บ้านเมืองสงบสุข,” ข่าวทำเนียบรัฐบาล, วันที่ 3 พฤษภาคม 2553, <http://media.thaigov.go.th/pageconfig/viewcontent/viewcontent1.asp?pageid=471&directory=1779&contents=44365> ; “เสนอเลือกตั้งใหม่ 14 พ.ย. มาร์ควางโรดแมป 5 ข้อ ปูทางปรองดองในชาติ,” ASTV ผู้จัดการรายวัน, วันที่ 4 พฤษภาคม 2553; “ยอมยุบสภาเลือกตั้งใหม่ 14 พ.ย.,” ข่าวสด, วันที่ 4 พฤษภาคม 2553.

⁵ “อภิสิทธิ์ประกาศชัดวันที่ 14 พ.ย. จัดเลือกตั้งชี้ชะตา,” ไทยรัฐ, วันที่ 4 พฤษภาคม 2553 ; “ ‘มาร์ค’ เปิด 5 ข้อสู่ปรองดอง เลือกตั้ง 14 พ.ย. ปองสถาบัน-ปฏิรูปประเทศ,” มติชน, วันที่ 4 พฤษภาคม 2553.

กันกระทำความผิดต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ด้วยการอาฆาตมาดร้ายต่อ พระมหากษัตริย์ พระราชินี และรัชทายาท เป็นคดีพิเศษตามที่ ศอฉ. เสนอมา ซึ่งนายธาริต เพ็งดิษฐ์ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ) ชี้แจงว่า สาเหตุที่รับเป็นคดีพิเศษเนื่องจาก ศอฉ. ชี้ให้เห็นว่ามีการกระทำเป็นเครือข่ายขบวนการ จึงเสนอให้สอบสวนในภาพรวมเชื่อมโยงกันทั้งหมดจากเดิมที่ดำเนินคดีเป็นรายบุคคล ความผิดนี้ถือเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 และ 116 ส่วนจำนวนผู้เกี่ยวข้องในขบวนการล้มสถาบันนั้น ศอฉ. ได้เสนอแผนผังนำมาแสดงต่อสาธารณชนแล้ว ซึ่งพฤติกรรมกระทำผิดคดีนี้จะเริ่มดูตั้งแต่วันที่ 19 กันยายน 2549 เป็นต้นมา⁶

ช่วงเย็นวันนั้น นายธาริตยังได้แถลงข่าวอีกครั้งที่ ศอฉ. ว่า เจ้าหน้าที่ได้ตรวจค้นและยึดอาวุธปืนและวัตถุระเบิดจำนวนมากจากกลุ่มบุคคลที่เชื่อมโยงกับเสื้อแดง ซึ่งเป็นคนร้ายที่ใช้ปืนยิงเฮลิคอปเตอร์ของทหารเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2553 โดย ศอฉ. ได้นำอาวุธและสิ่งของที่ยึดได้มาจัดแสดงต่อหน้าสื่อมวลชนด้วย⁷

⁶ “อภิสิทธิ์ประกาศชัดวันที่ 14 พ.ย. จัดเลือกตั้งชี้ชะตา,” ไทยรัฐ, วันที่ 4 พฤษภาคม 2553 ; “DSI สอบล้มเจ้า ดึง 13 หน่วยร่วม,” ASTV ผู้จัดการรายวัน, วันที่ 4 พฤษภาคม 2553.

⁷ “ ‘ศอฉ.’ แถลงจับอาวุธ โยงโย ‘กลุ่มเสื้อแดง’,” มติชน, วันที่ 4 พฤษภาคม 2553 ; “จับการ์ดยิง ‘ฮ.’ ยึด ‘อาวุธ’ อื้อ,” มติชน, วันที่ 4 พฤษภาคม 2553 ; “ทลายคลังแสงฮาร์ดคอร์นปช. ปืน-ระเบิดอื้อ!,” แนวหน้า, วันที่ 4 พฤษภาคม 2553 ; “ยึดคลังแสงแดง ศอฉ. แถลงพันยิง ฮ. จ่อจับ 10 ก่อการร้าย,” คมชัดลึก, วันที่ 4 พฤษภาคม 2553 ; อย่างไรก็ตามก็ดี สุดท้ายคดีนี้ศาลชั้นต้นได้พิพากษายกฟ้อง ลูกกรณีศึกษาในบทที่ 5 “การจับกุมดำเนินคดีอันสืบเนื่องจากการชุมนุมทางการเมืองปี 53”

ภาพ ศจ. แกลงอาวุธที่อ้างว่ายึดมาได้จากกลุ่มบุคคลที่เชื่อมโยงกับเสื้อแดง
เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2553
ที่มา : คมชัดลึก, 4 พฤษภาคม 2553

โรดแมปปรองดองและการเจรจาที่ล้มเหลว

ต่อมาในเวลาประมาณ 21.00 น. ของวันที่ 3 พฤษภาคม นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้แถลงผ่านโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจว่า ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในขณะนี้หลายสาเหตุและสะสมมาหลายปี บางเรื่องเป็นปัญหาทางการเมืองโดยตรง บางเรื่องก็เป็นปัญหาอื่น ในส่วนปัญหาทางการเมืองนั้น แนวทางการแก้ปัญหาคือการสร้างกระบวนการปรองดองขึ้นมา ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) เติบโตสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันกษัตริย์ ไม่ให้ถูกดึงลงมาสู่ความขัดแย้งทางการเมือง (2) แก้ความไม่เป็นธรรมในสังคม โดยการปฏิรูปประเทศ เนื่องจากความขัดแย้งมีรากฐานมาจากความไม่เป็นธรรมทางสังคมที่มีอยู่ในระบบเศรษฐกิจด้วย (3) สร้างสื่อที่สร้างสรรค์ไม่ทำให้เกิดความแตกแยก โดยสื่อต้องมีสิทธิเสรีภาพ เป็นอิสระในการเสนอข้อมูลข่าวสาร แต่ต้องไม่นำไปสู่ความขัดแย้ง เกลียดชัง ต้องใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้สังคมกลับสู่ความสงบสุขได้อย่างรวดเร็ว (4) ต้องมีคณะกรรมการอิสระเข้ามาตรวจสอบข้อเท็จ

จริงของเหตุการณ์ที่เกิดความรุนแรงและสูญเสียหลังการชุมนุม และ (5) มีกติกาทิศทางการเมืองที่ยอมรับทุกฝ่าย เนื่องจากความขัดแย้งที่ผ่านมาเกิดจากความรู้สึกไม่เป็นธรรมในหลายด้าน เช่น รัฐธรรมนูญ หรือสิทธิทางการเมือง ฯลฯ จึงต้องมีกลไกให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ตั้งแต่การแก้ไขรัฐธรรมนูญไปจนถึงความผิดจากการชุมนุม⁸

ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีเห็นว่า กระบวนการดังกล่าวจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ก็ต่อเมื่อได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย รัฐบาล รัฐสภา และองค์กรภาคประชาชนจะสามารถทำหน้าที่ของตัวเองได้เต็มที่ หากไม่มีการขัดขวางหรือเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ทำให้เกิดการปะทะกัน ซึ่งมั่นใจว่าจะนำความสงบสุขสู่บ้านเมืองได้ในไม่ช้า และถ้าบ้านเมืองสงบ รัฐบาลก็พร้อมจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2553 จึงขอให้ทุกฝ่ายพิจารณาข้อเสนอของตน ซึ่งสำหรับกลุ่มคนเสื้อแดงหรือ นปช. นั้น สิ่งที่เสนอไม่สามารถตอบสนองของรัฐบาลได้ใน 15 วันได้ แต่เป็นการแก้ปัญหาที่ระบอบอย่างยั่งยืน เป็นการยึดมั่นในหลักนิติรัฐ หากผู้ชุมนุมไม่ยอมรับข้อเสนอรัฐบาลก็ยังคงเดินหน้าแนวทางนี้ต่อไป แต่คงไม่สามารถกำหนดวันเลือกตั้งที่แน่นอนได้

วันรุ่งขึ้น พนักงานสอบสวนของดีเอสไอได้เข้ายื่นคำร้องขอให้ศาลอาญาอนุมัติหมายจับแกนนำคนเสื้อแดง 9 ราย ฐานร่วมกันกระทำความผิดก่อการร้าย แต่ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่าเป็นผู้ต้องหาที่มีหมายจับตาม พ.ร.ก. ถูกฉินฯ ติดตัวอยู่แล้ว จึงให้ดีเอสไอใช้หมายจับเดิมโดยให้แจ้งข้อหาเพิ่มเติมเมื่อจับกุมผู้ต้องหาได้

ส่วนทางด้านผู้ชุมนุม นายวีระ มุสิกพงษ์ ประธาน นปช. แถลงผลการประชุมของคณะกรรมการ นปช. ในเวลา 18.00 น. ว่า นปช. มีมติเอกฉันท์ยินดีเข้าสู่กระบวนการปรองดอง และต้องการสงวนชีวิตทุกชีวิตไม่ให้ล้มตายอีก อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อสังเกตบางประการที่ต้องการความชัดเจนในการเข้าสู่กระบวนการเจรจา กล่าวคือ นายกฯ น่าจะประกาศกรอบเวลายุบสภาซึ่งเป็นอำนาจของนายกฯ ไม่ใช่กรอบเวลาเลือกตั้ง และ นปช. ต้องการความจริงใจ ซึ่งรัฐบาล

⁸ “ประมวลสถานการณ์ (นายกฯ แถลง),” สำนักข่าวแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์, <http://thainews.prd.go.th>, วันที่ 3 พฤษภาคม 2553 ; “‘อภิสิทธิ์’ ชู ‘โรดแมป’ 5 ข้อ สู่ปรองดอง-เลือกตั้ง 14 พ.ย.,” มติชน, วันที่ 4 พฤษภาคม 2553 ; “เสนอเลือกตั้งใหม่ 14 พ.ย. มาร์คคิกทางโรดแมป 5 ข้อ ปูทางปรองดองในชาติ,” ASTV ผู้จัดการรายวัน, วันที่ 4 พฤษภาคม 2553 ; “ยอมยุบสภาเลือกตั้งใหม่ 14 พ.ย.,” ข่าวสด, วันที่ 4 พฤษภาคม 2553.

สามารถแสดงออกได้ด้วยการลดการคุกคามทุกรูปแบบในพื้นที่ ส่วนเรื่องคดีความนั้น นปช. พร้อมสู้คดี ไม่ขอนิรโทษกรรมในข้อหาโค่นล้มสถาบันและข้อหาก่อการร้าย สุดท้าย นปช. เห็นว่าต้องยุติการนำสถาบันกษัตริย์ลงสู่ความขัดแย้งในทุกมิติ

ต่อมาในวันที่ 6 พฤษภาคม เวลา 10.30 น. ที่ ร.11 รอ. พ.อ. สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษก ศอฉ. แถลงข่าวภายหลังการประชุม ศอฉ. ว่าขณะนี้ ศอฉ. ได้กระจายกำลังเจ้าหน้าที่ทหาร-ตำรวจออกเป็นด่านย่อยจากด่านใหญ่ที่มีอยู่ 6 ด่าน รอบพื้นที่ราชประสงค์ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำอาวุธสงครามออกนอกพื้นที่ ซึ่งที่ผ่านมา ศอฉ. ยืนยันตลอดว่า บริเวณพื้นที่ชุมนุมมีการเก็บอาวุธสงครามไว้จำนวนหนึ่ง และมีกลุ่มผู้ก่อการร้าย พร้อมทั้งจะสร้างสถานการณ์ได้ตลอด นอกจากนี้โฆษก ศอฉ. ยังกล่าวว่า ที่ผ่านมากลุ่มผู้ชุมนุมมีโอกาสรับข้อมูลข่าวสารจากภายนอกน้อย ศอฉ. จึงพยายามส่งข้อความสั้นเข้าโทรศัพท์มือถือ เพื่อให้รู้ว่าพื้นที่ราชประสงค์ไม่ปลอดภัย และเชิญชวนผู้ชุมนุมออกนอกพื้นที่ ซึ่งนายกฯ ได้ประกาศชัดเจนแล้วถึงแผนปรองดอง 5 ข้อ และจะมีการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน ทั้งนี้ แผนปรองดองของนายกฯ เป็นการประกาศกับคนไทยทั้งประเทศ ไม่ใช่เฉพาะ นปช. “ดังนั้น นปช. ไม่มีทางเลือกมากนัก ไม่มีสิทธิมาต่อรองใดๆ ทั้งสิ้น ในแผน 5 ประการที่ประกาศไปไม่ได้หมายความว่าจะไม่สลายการชุมนุม เรื่องการแก้ปัญหาของรัฐบาลว่าไปตามการแก้ปัญหาของรัฐบาล ส่วน ศอฉ. มีความจำเป็นที่ต้องรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาเรื่องการชุมนุมที่ผิดกฎหมาย ซึ่งมีการก่อการร้ายเข้าไปปะปน ดังนั้นไม่เกี่ยวข้องกัน”⁹

อย่างไรก็ดี ระหว่างที่ยังไม่มีข้อยุติเรื่องแผนการปรองดองและการเจรจา ระหว่างรัฐบาลกับ นปช. นั้น ก็ได้เกิดเหตุความรุนแรงแทรกซ้อนขึ้นอีก กล่าวคือ ในกลางดึกของวันที่ 7 พฤษภาคม ได้เกิดเหตุคนร้ายยิงปืนใส่เจ้าหน้าที่ตำรวจและกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันต่อต้านคนเสื้อแดงที่อยู่บริเวณหน้าธนาคารกรุงไทยบนถนนสีลม แยกศาลาแดง และถัดมาได้เกิดเหตุยิงระเบิดเอ็ม 79 เข้าใส่ด่านตรวจร่วมตำรวจ-ทหารบนถนนพระราม 4 บริเวณหน้าสวนลุมพินี ส่งผลให้มีเจ้าหน้าที่กับประชาชนบาดเจ็บหลายราย และ ส.ต.ท. กานต์ณัฐพัฒน์ เลิศจันทร์พิบูลย์ กับ

⁹ “นปช. แฉแผนสลายตัวอาวุธโยงแดงก่อการร้าย,” ไทยรัฐ, วันที่ 7 พฤษภาคม 2553 ; “ศอฉ. ตั้งด่านย่อยรอบพื้นที่ราชประสงค์ป้องกันการนำเอาอาวุธสงครามออกนอกพื้นที่,” ข่าวทำเนียบรัฐบาล, วันที่ 6 พฤษภาคม 2553, <http://media.thaigov.go.th/pageconfig/viewcontent/viewcontent1.asp?pageid=471&directory=1779&contents=44442>.

จ.ส.ต. วิทยา พรมสารี เสียชีวิตในเวลาต่อมา¹⁰

ถึงวันที่ 10 พฤษภาคม นายณัฐวุฒิ เลขาธิการ นปช. ได้แถลงจุดยืนของ นปช. ต่อโศกนาฏกรรมอีกครั้งในเวลาประมาณ 18.00 น. บนเวทีที่แยกพระราชประสงค์ว่า นปช. มีมติอย่างเป็นทางการดังนี้¹¹

(1) นปช. ตอรับวันเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2553 ตามที่นายอภิสิทธิ์เสนอ และตอรับวันยุบสภาระหว่างวันที่ 15-30 กันยายนตามความเห็นของคนในรัฐบาลโดยไม่มีเงื่อนไข แต่ นปช. มีข้อเรียกร้องเพิ่มเติมคือ รัฐบาลเองต้องปฏิบัติตามกระบวนการยุติธรรมในมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้นเมื่อ นปช. ตอรับมาตรการปรองดองในเรื่องวันยุบสภาและวันเลือกตั้งของรัฐบาลแล้ว รวมถึงการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม นายอภิสิทธิ์และนายสุเทพก็ต้องเดินเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจากเหตุการณ์ 10 เมษายนเช่นเดียวกัน นายสุเทพ ซึ่งไม่มีเอกสิทธิ์คุ้มครอง ส.ส. ระหว่างช่วงเปิดสภา ต้องถูกออกหมายจับ และเข้ามาพบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจพร้อมๆ กับแกนนำ นปช.

¹⁰ ดู “ซั่มบีมส์สวนลุมแค้นถูก ตร. จับ จุฬายก แฉโทรลึกลับป่วน,” *คมชัดลึก*, วันที่ 9 พฤษภาคม 2553 ; “เซ็น 2 ศพ! ยิงเอ็ม 79 ศาลาแดง,” *ข่าวสด*, วันที่ 9 พฤษภาคม 2553 ; “2 ตำรวจพลีชีพ เอ็ม 79 บีม! สวนลุม 3 ลูกช้อน กราดเอ็ม 16 ถล่มสี่ลม,” *แนวหน้า*, วันที่ 9 พฤษภาคม 2553 ; “ประณามแก๊งทมิฬฆ่า 2 ตร. ล้มปรองดอง,” *ไทยรัฐ*, วันที่ 9 พฤษภาคม 2553 ; “คอจ. ซั่ม บีม-ยิง สัตว์ญาติเสี่ยงเหตุแทรกซ้อน,” *มติชน*, วันที่ 9 พฤษภาคม 2553.

¹¹ ดู “ ‘เรดแมป’ นปช. ยื่น 3 เงื่อนไขแลกยุติมือ,” *มติชน*, วันที่ 11 พฤษภาคม 2553 ; เป็นที่น่าสังเกตด้วยว่า การแถลงของ นปช. ครั้งนี้ไม่ได้มีนายวีระ มุกลิกพงษ์ ประธาน นปช. เข้าร่วมด้วย ซึ่งมีรายงานข่าวว่า นายวีระไม่ได้มาเข้าร่วมเนื่องจากในการเจรจาที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้ นายวีระรับปากว่าจะมีการประกาศยุติการประชุมในวันเดียวกันนี้ แต่กลับถูกแกนนำคนอื่นคัดค้าน ทำให้ตัดสินใจลดบทบาทตัวเองลง ดู “แผนปรองดองพ่นพิษ/นปช. แดกคอกันยับ หึง! ‘วีระ’ ถอนตัว,” *แนวหน้า*, วันที่ 11 พฤษภาคม 2553 ; ต่อมาภายหลังวีระได้เปิดเผยว่า เขาเป็นตัวแทน นปช. ไปเจรจากับตัวแทนของรัฐบาลหลายรอบ เมื่อตอรองกันจนได้ว่ารัฐบาลจะยุบสภาและให้มีการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2553 เขาก็ถือว่าพอสมควรแล้ว “เพราะเราออกมาอยู่ข้างนอกเรารู้หมดแล้วว่าอีกฝ่ายเตรียมเอาปืนยิง เราก็ไม่ต้องการให้ตายเพิ่ม เราคิดว่าหยุดแค่นั้นเถอะแล้วไปเลือกตั้ง” แต่เมื่อเข้าที่ประชุม นปช. แกนนำหลายคนยังเสนอเงื่อนไขปลีกย่อยเพิ่มเติมอีก เมื่อไม่สามารถทำตามที่ตั้งใจไว้กับคู่เจรจาได้จึงลาออกจากตำแหน่งประธาน นปช. และขอเปลี่ยนให้นายณัฐวุฒิมาเป็นผู้เจรจาคนใหม่แทน ดู พัชรัง ศรีขาว, *สุภาพบุรุษไฟร์ ณัฐวุฒิ ไสยเกื้อ* (กรุงเทพฯ : มติชน, 2554), หน้า 159-161.

นปช. ต้องการให้คดีที่ประชาชนเสียชีวิตเป็นคดีประวัติศาสตร์ ไม่ใช่เสียบบายไปเหมือนเหตุการณ์ในอดีตที่ผู้สังหารชนฆ่าประชาชนไม่ต้องรับโทษตามกฎหมาย ถ้านายสุเทพยอมมอบตัวกับตำรวจวันนี้ คนเสื้อแดงก็พร้อมจะกลับบ้านทันที แต่ถ้านายสุเทพปฏิเสธ แกนนำ นปช. ก็จะประกาศยุติข้อเสนอกับให้ยุติการชุมนุม

(2) กรณีข้อเสนอนายอภิสิทธิ์ที่มีการระบุถึงสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน กลุ่ม นปช. ขอเรียกร้องว่า นปช. พร้อมจะยุติการชุมนุม แต่เพื่อแสดงความจริงใจ ขอให้รัฐบาลคืนสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมพีเพิลชาแนล (พีทีทีวี) ให้กลับมาออกอากาศได้ตามปกติเหมือนเดิม และหากมีการจัดตั้งคณะกรรมการเข้ามากำกับดูแลสื่อเพื่อให้เกิดความโปร่งใส พีทีทีวีก็พร้อมให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการเช่นเดียวกับกรณีของเอเอสทีวี และ (3) รัฐบาลต้องตัดสินใจเองว่าจะยกเลิก พ.ร.ก. ฉุกเฉินฯ หรือไม่ เชื่อว่าหากยังไม่ประกาศยกเลิก ยิ่งนานวัน รัฐบาลจะยิ่งถูกกระแสสังคมกดดันมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม เช้าวันต่อมา นายสุเทพได้เดินทางไปทีดีเอสไอเพื่อรับทราบข้อกล่าวหาหรือทักท้วงตามที่ญาติของผู้เสียชีวิตเมื่อวันที่ 10 เมษายน ร้องทุกข์ต่อทีดีเอสไอว่าเป็นผู้สั่งให้สลายการชุมนุมจนทำให้เกิดการเสียชีวิตเมื่อวันที่ 10 เมษายน ด้านปฏิกิริยาของ นปช. ได้ประกาศไม่ยอมรับการดำเนินการดังกล่าวเนื่องจากนายสุเทพไม่ได้ไปในฐานะเป็นผู้ต้องหา ต่อมาในเวลา 18.00 น. นายสุเทพได้เรียกประชุม ศอช. ที่ ร.11 รอ. โดยมีรายงานว่า ศอช. จะรอดูท่าทีของ นปช. ในวันที่ 12 พฤษภาคม อีกเพียง 1 วันเท่านั้น หากยังไม่ยุติการชุมนุม ศอช. จะใช้มาตรการกดดันให้ออกนอกพื้นที่ให้เร็วที่สุด ขณะที่นายอภิสิทธิ์ให้สัมภาษณ์ว่า จะไม่มีการเจรจาต่อรองใด ๆ กับแกนนำ นปช. อีก หากผู้ชุมนุมอยากเข้าสู่กระบวนการปรองดอง ต้องยกเลิกการชุมนุมเท่านั้น และวันนี้คณะรัฐมนตรีได้รับทราบความจำเป็นของฝ่ายความมั่นคงที่จะต้องดำเนินมาตรการต่อไป ซึ่งต้องขอความร่วมมือจากประชาชนว่าอาจต้องได้รับความเดือดร้อนมากขึ้นในระยะเวลาสั้นๆ และจำเป็นต้องทำเพื่อคืนความเป็นปกติให้สังคม ตอนนี้ภาครัฐมีความชอบธรรมทุกประการที่จะดำเนินการตามความจำเป็นให้เกิดความมั่นคงและความเป็นปกติ หากผู้ชุมนุมมีความจริงใจในการปรองดองขอให้กลับบ้านในวันที่ 12 พฤษภาคม¹²

¹² “นายกรัฐมนตรีย้ำรัฐมีความชอบธรรมที่จะขอคืนพื้นที่ให้เข้าสู่ภาวะปกติ,” ข่าวทำเนียบ

ยุทธการ “กระชับวงล้อม”

หลังครบกำหนดเส้นตายที่รัฐบาลยืนยันให้ นปช. ยุติการชุมนุมอย่างไม่มีเงื่อนไขภายในวันที่ 12 พฤษภาคม ค.ศ. ได้เริ่มต้นเปิดยุทธการสลายการชุมนุมหรือ “กระชับวงล้อม” ซึ่งจะกลายเป็นบทเรียนความสำเร็จในยุทธศาสตร์ทางทหารในเวลาต่อมา¹³

วันที่ 12 พฤษภาคม นายทศ อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้สั่งการในที่ประชุม ค.อ. ให้ฝ่ายทหารเริ่มปฏิบัติการตามแผนยุทธการที่วางไว้ เพื่อยุติการชุมนุม

ถัดมาในวันที่ 13 พฤษภาคม มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงฉบับที่ 2 ขณะที่โฆษก ค.อ. ได้แถลงเมื่อเวลา 11.30 น. ประกาศจะเริ่มดำเนินมาตรการระงับบริการสาธารณะและปิดล้อมแยกราชประสงค์อย่างสมบูรณ์ เป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมตามแนวเส้นขอบจากแยกราชเทวีตามถนนเพชรบุรีไปถึงทางเชื่อมกับทางด่วนเพชรบุรี ตามถนนวิฑูรย์ถึงสี่แยกระหว่างถนนวิฑูรย์กับพระรามสี่ ตามถนนพระรามสี่ถึงแยกสามย่าน และตามถนนพญาไทถึงแยกราชเทวี นับตั้งแต่เวลา 18.00 น. เป็นต้นไป นอกจากนี้ยังได้ชี้แจงขั้นตอนการใช้กำลังจากเขาไปหานัก ซึ่งครั้งนี้จะมีการใช้กระสุนจริงด้วย โดยโฆษก ค.อ. อ้างว่าในการใช้กระสุนจริงนั้น เจ้าหน้าที่ไม่ได้ต้องการที่จะทำร้ายประชาชนถึงชีวิต เพียงแต่ต้องการที่จะหยุดยั้งการปฏิบัติที่ผิดกฎหมายและการพยายามเข้าถึงตัวเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะใช้ใน 3 กรณีเท่านั้น ได้แก่ กรณีที่ 1 การยิงข่มขู่ขี้นฟ้า กรณีที่ 2 การยิงเพื่อป้องกันชีวิตของเจ้าหน้าที่ที่จะถูกทำร้ายหมายปองเอาชีวิตและไม่สามารถหลีกเลี่ยงเป็นอย่างอื่นได้ และกรณีที่ 3 การยิงไปยังบุคคลที่มีอาวุธอยู่ในมือ ซึ่งเห็นเป้าหมายที่ชัดเจนและแน่นอน ถือว่าเป็นกลุ่มผู้ก่อการร้าย

รัฐบาล, วันที่ 11 พฤษภาคม 2553, <http://media.thaigov.go.th/pageconfig/viewcontent/viewcontent1.asp?pageid=471&directory=1779&contents=44567>; “ขีดเส้นตาย 12 พ.ค. ‘แดง’ ล้มปรองดองไม่เลิกมือ/มาร์ค’ กร้าวหมดเวลาต่อรอง,” *แนวหน้า*, วันที่ 12 พฤษภาคม 2553 ; “อภิสิทธิ์กร้าวมือบดตัดนำ-ไฟ ถ้าไม่สลาย 12 พ.ค.,” *ไทยรัฐ*, วันที่ 12 พฤษภาคม 2553.

¹³ ดู หัวหน้าคอง, “บทเรียนยุทธการกระชับวงล้อม พื้นที่ราชประสงค์ 14-19 พฤษภาคม พ.ศ. 2553,” *เสนาธิปไตย*, ปีที่ 59 ฉบับที่ 53 (กันยายน-ธันวาคม 2553), หน้า 57-68 ; บทความนี้เขียนขึ้นเพื่อประกอบการจัดทำ “เอกสารแนวทางในการปฏิบัติทางทหาร : กรณีศึกษาการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในเมือง” เพื่อกำหนดบทบาทของกองทัพในการแก้ปัญหาการก่อความไม่สงบในเมืองรูปแบบใหม่ ส่วนผู้เขียนซึ่งใช้นามปากกาว่า “หัวหน้าคอง” นั้น ขณะนั้นเป็นนายทหารปฏิบัติการประจำกรมยุทธศึกษาทหารบก

ที่ติดอาวุธ นอกจากนี้ยังมีกำลังพลอีกส่วนหนึ่งที่เรียกว่า คนแม่ปืนระวางป้องกัน ซึ่งจะใช้อาวุธในลักษณะปืนเล็กยาวยิงผู้ที่เป็นผู้ก่อการร้าย

อย่างไรก็ดี เพียงประมาณ 7 ชั่วโมงเศษหลังจากการแถลงของ ศอฉ. ความตายแรกในระหว่างยุทธการกระชับวงล้อมก็เปิดฉากขึ้น เริ่มต้นจาก พล.ต. ชัดติยะ สวัสดิผล หรือ เสธ. แดง

ระหว่างวันที่ 13-19 พฤษภาคม ศอฉ. ได้ดำเนินมาตรการตั้งแต่ตัดน้ำ ตัดไฟ ตัดโทรศัพท์ ห้ามใช้เส้นทางคมนาคมรอบพื้นที่การชุมนุม วางกำลังทหารตัดเส้นทางเข้าร่วมชุมนุม กัดดันผู้ชุมนุมทั้งทางกายภาพและทางจิตใจ การปฏิบัติการข่าวสาร ควบคุมสื่อและช่องทางการติดต่อสื่อสารทุกระบบ ประกาศงดทำธุรกรรมทางการเงินของบุคคลที่ถูกสงสัยว่าสนับสนุนการเคลื่อนไหวของคนเสื้อแดง ไปจนถึงการใช้กำลังทหารติดอาวุธปิดล้อมแล้วเข้าสลายการชุมนุมในที่สุด ซึ่งยุทธการกระชับวงล้อมด้วยกระสุนจริงในเดือนพฤษภาคม 2553 นี้ ในทางการปฏิบัติการทางยุทธวิธี แท้จริงแล้วเป็นการปรับยุทธวิธีการปราบจลาจล เป็น “ยุทธวิธีการรบในเมือง” มีการใช้กำลังหน่วยรบหลักทั้งจากเหล่าทหารราบ เหล่าทหารม้า หน่วยส่งกำลังทางอากาศ และใช้อาวุธยุทธโปกรณ์ทางทหารเต็มอัตราศึก ทั้งกำลังพลอาวุธประจำกาย ชูตสไนเปอร์ และหน่วยยานเกราะ¹⁴

¹⁴ ดู หัวหน้าควง, “บทเรียนยุทธการกระชับวงล้อม พื้นที่ราชประสงค์ 14-19 พฤษภาคม พ.ศ. 2553” และดูเอกสารคำสั่ง/ประกาศของรัฐบาลและ ศอฉ. ในภาคผนวก

3.1 ความตายที่สวนลุมพินี-บ่อนไก่

บัณฑิต จันทร์โรจนกิจ

ความตายของ พล.ต. ชัยติยะ สวัสดิวัตน์ (เสธ. ๑๑ง) และนายชาติชาย ชาเหล็ก

ในการประชุม ศอฉ. ในตอนเช้าของวันที่ 13 พฤษภาคม¹ พ.อ. สรรเสริญ แก้วกำเนิด แถลงว่า ตั้งแต่เวลา 18.00 น. เป็นต้นไป ศอฉ. จะปิดล้อมสกัดกั้นพื้นที่บริเวณแยกราชประสงค์เพื่อกดดันให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ โดยแบ่งพื้นที่การปฏิบัติการเป็นสี่เหลี่ยมรอบแยกราชประสงค์ ตั้งแต่แยกปทุมวัน แยกประตูน้ำ แยกชิดลม และแยกศาลาแดง ทั้งนี้บริเวณถนนพญาไท ถนนเพชรบุรี และถนนวิทญูจะปิดการจราจร² รวมถึงปิดบริการสาธารณะทุกชนิด³ เพราะไม่ต้องการให้ได้รับผลกระทบจากการปิดล้อมพื้นที่ และไม่อนุญาตให้บุคคลเข้าไปในพื้นที่ดังกล่าวยกเว้นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ซึ่งต้องนำหลักฐานที่ชัดเจนมาแสดงกับเจ้าหน้าที่ ส่วนผู้ต้องการออกจากพื้นที่สามารถแจ้งความจำนงกับเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ โดยเจ้าหน้าที่จะอำนวยความสะดวกและเตรียมรถส่งกลับภูมิลำเนา และขอความร่วมมือผู้ประกอบการที่อยู่ในพื้นที่ดังกล่าวให้ปิดกิจการชั่วคราวเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ในการกดดันปิดล้อมพื้นที่ และได้มีการประกาศตัดระบบสาธารณูปโภคทุกชนิด ได้แก่ น้ำประปา⁴ ไฟฟ้า⁵ และสัญญาณ

¹ “ศอฉ. เตรียมปิดล้อมสกัดกั้นพื้นที่แยกราชประสงค์กดดัน นปช. ออกจากพื้นที่ ตั้งแต่เวลา 18.00 น. วันนี้,” สำนักข่าวแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์, 13 พฤษภาคม 2553, <http://thainews.prd.go.th>.

² ประกาศศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน เรื่อง ห้ามการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ, วันที่ 13 พฤษภาคม 2553.

³ หนังสือศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่ กท 0407.45/383 เรื่อง ระเบียบการให้บริการเส้นทางคมนาคมทางน้ำ เรือยนต์กรมเจ้าท่า, วันที่ 13 พฤษภาคม 2553, หนังสือศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่ กท 0407.45/384 เรื่อง งดให้บริการในบางสถานี เรือยนต์ กรมการและผู้อำนวยการใหญ่สายปฏิบัติการ, วันที่ 13 พฤษภาคม 2553 และหนังสือศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่ กท 0407.45/386 เรื่อง งดให้บริการในบางสถานี เรือยนต์ ผู้ว่าการการรถไฟฟ้ายานส่งมวลชนแห่งประเทศไทย, วันที่ 13 พฤษภาคม 2553.

⁴ หนังสือศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่ กท 0407.45/385 เรื่อง งดให้บริการประปาในบางพื้นที่ เรือยนต์ ผู้ว่าการประปานครหลวง, วันที่ 13 พฤษภาคม 2553.

⁵ หนังสือศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่ กท 0407.45/381 เรื่อง งดจ่ายกระแสไฟฟ้าในบางพื้นที่ เรือยนต์ ผู้ว่าการไฟฟ้านครหลวง, วันที่ 13 พฤษภาคม 2553.

โทรศัพท์⁶ ร่วมด้วย เพื่อคัดค้านการชุมนุมของ นปช. ที่แยกราชประสงค์

ได้มีการอธิบายถึงการนำรถหุ้มเกราะที่ ศอฉ. นำมาใช้บริเวณพื้นที่การชุมนุม พ.อ. สรรเสริญยืนยันว่าไม่ได้นำมาเป็นอาวุธทำร้ายผู้ชุมนุม แต่เป็นการนำมาเพื่อป้องกันการก่อเหตุของกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่แฝงตัวอยู่ในกลุ่มผู้ชุมนุมและอาจฉวยโอกาสสร้างสถานการณ์ รถหุ้มเกราะนี้สามารถใช้เป็นที่กำบังและทำให้เจ้าหน้าที่ไม่ต้องตอบโต้กับกลุ่มผู้ก่อการร้ายซึ่งเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการสูญเสีย อย่างไรก็ตามหากกลุ่มผู้ก่อการร้ายยังพยายามสร้างความรุนแรง ทางเจ้าหน้าที่ก็จำเป็นต้องใช้อาวุธในการควบคุมโดยจะมีการใช้กระสุนจริงหากมีความจำเป็น แต่จะเป็นการยิงที่ละนัดเพื่อป้องกันเท่านั้น และเมื่อถึงเวลา 18.00 น. ปฏิบัติการของ ศอฉ. ก็ได้เริ่มขึ้นและในวันเดียวกันนี้มีผู้เสียชีวิต 2 คนคือ พล.ต. ชัดติยะ สวัสดิผล และนายชาติชาย ชาติเหล่า

พล.ต. ชัดติยะ สวัสดิผล หรือ เสธ.แดง เป็นนายทหารที่แสดงออกอย่างเปิดเผยว่า สนับสนุนการเคลื่อนไหวของ นปช. แม้ในบางครั้งทิศทาง การเคลื่อนไหวของเขาจะไม่เป็นที่ยอมรับมากนัก แต่ภาพลักษณ์ของเขาก็ถูกเชื่อมโยงกับความรุนแรงในหลายๆ ครั้ง โดยเฉพาะการใช้อาวุธสงครามก่อวินาศกรรมเข้าม ทุกครั้งเมื่อมีการยิงระเบิดเอ็ม 79 ก็มักจะถูกเชื่อมโยงไปถึง เสธ.แดง แต่ไม่มีหลักฐานของฝ่ายรัฐบาลหรือ ศอฉ. ว่า เสธ.แดง เป็นผู้ดำเนินการหรือสั่งการ⁷ นอกจากนี้ เสธ.แดงยังแสดงตนว่ามีคู่ขัดแย้งหลายคนต่างกรรมต่างวาระ

พล.ต. ชัดติยะเคยให้สัมภาษณ์ถึงบทบาทของเขาในฐานะผู้ฝึกสอนการ์ด นปช. ว่า เคยฝึกคนประมาณหนึ่งพันคน แต่ก็ยอมรับว่าลูกศิษย์ของเขาขาดวินัย และความรู้จักสู้กับการ์ดพันธมิตรไม่ได้ ในการปะทะเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2551 พบว่า นายณรงค์ศักดิ์ กอบไธสง การ์ด นปช. ถูกตีที่ศีรษะเสียชีวิต พล.ต. ชัดติยะ กล่าวว่าคุณตนฝึกสอนการ์ด นปช. เพราะไม่เห็นด้วยกับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย แต่ไม่ได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดจาก นปช.⁸

⁶ คำสั่งศาลอาญา คำร้องที่ 2/2553 เรื่อง สั่งให้ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระงับการให้บริการ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่คราวละไม่เกิน 6 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 13 พฤษภาคม ถึงวันที่ 19 พฤษภาคม 2553, วันที่ 11 พฤษภาคม 2553.

⁷ วาสนา นาน่วม (2553) ระบุว่า ตำรวจจับกุมนายสุรชัย เทวรัตน์ (หรั่ง) เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2553 ในข้อหาว่าเป็นผู้ยิงระเบิดเอ็ม 79 จนทำให้ พล.อ. ร่มเกล้า สุวรรณ เสียวชีวิต (หน้า 110)

⁸ *Bangkok Post*, September 7, 2008, p. 4; ในขณะที่ยังพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

วาสนา นาน่วม รายงานว่า ขณะที่ พล.ต. ชัดติยะกำลังตรวจแนวการ์ด นปช. บริเวณสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน เขาถูกรุมซักถามโดยนักข่าว โดยในเวลา ดังกล่าวมีนักข่าวหรือช่างภาพไม่ทราบสังกัดคนหนึ่งเปิดไฟแฟลชเป็นระยะ รวากับ เป็นการเข้าไปให้กับมือสังหารที่น่าจะอยู่บนตึกสูงให้เห็น พล.ต. ชัดติยะได้ขีดขึ้น แต่รายงานอีกกระแสหนึ่งตั้งข้อสังเกตที่ตัวนักข่าวที่ซักชวน พล.ต. ชัดติยะพูดคุย ระหว่างแยกศาลาแดงไปถึงจุดทำครัวของ นปช. ซึ่งจะต้องเดินผ่านสถานีรถไฟ ฟ้าใต้ดินสี่ลม และในระยะดังกล่าว พล.ต. ชัดติยะจะต้องเดินข้ามรั้วเหล็กเพื่อไปยัง หน้าลิฟต์ จุดดังกล่าวเป็นจุดสูงเด่นที่สุดซึ่งทำให้เกิดข้อสังเกตว่า นักข่าวคน ดังกล่าวหวังเหนี่ยว พล.ต. ชัดติยะไว้นานอย่างผิดสังเกต

วาสนา นาน่วม ระบุว่า “กระสุนมีจรรยาพุงเข้าไปใส่หน้าผากขวาของ เสธ. แดง กตทะลุท้ายทอย อันเป็นการยืนยันว่า เสธ. แดงถูกยิงจากที่สูง”⁹ สภาพ บาดเจ็บจากการเอ็กซเรย์ของแพทย์พบว่า “วิถีกระสุนเข้าด้านขวาช่วงบนกระดูก และทะลุเป็นทางออกเฉียงลงด้านซ้ายของกระดูกโดยกระสุนวิ่งเป็นแนวเฉียงลง ผ่านเส้นก้านสมอง 2 นิ้ว”¹⁰

สันนิษฐานว่า กระสุนสังหาร พล.ต. ชัดติยะเป็นกระสุนปืนยี่ห้อลาบัว ขนาด .308 จากอาวุธปืนไรเฟิลแรงสูง เข้าที่ศีรษะหนึ่งนัดและบริเวณเสื่อเกราะที่ หน้าอกอีกหนึ่งนัด¹¹ พล.ต. ชัดติยะเสียชีวิตด้วยอาการไตวายในวันที่ 17 พฤษภาคม 2553

ผู้เห็นเหตุการณ์ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวไทยพีบีเอสว่า ก่อนหน้านั้น เสธ. แดงเดินตรวจตามแนวโดยรอบ และมายืนขึ้นบริเวณทางลงรถไฟฟ้าใต้ดินเพื่อจะ

ก็มีนายทหารออกมาฝึกการ์ดพันมิตร แม้จะเป็นทหารนอกราชการแต่ ร.อ. ทรงกลด ขึ้นชุมพล ก็แต่งเครื่องแบบลายพรางออกมาฝึกการ์ดพันมิตรอย่างเปิดเผยเช่นเดียวกัน โดยการ์ดส่วน หนึ่งถูกฝึกให้ใช้ไม้ ท่อแป็บ และไม้กอล์ฟ บางส่วนก็มีหนังสติ๊กและลูกหินหรือกระสุนดินและ มีฝ่าหม้อเป็นโล่ ร.อ. ทรงกลดผู้นี้เองเคยให้สัมภาษณ์ผ่านสื่อว่า จะทำหน้าที่ “ดับช่าส์ เสธ. แดง” แต่ก่อน พล.ต. ชัดติยะจะถูกลอบสังหารนั้น ร.อ. ทรงกลดได้ขอพบกันที่ร้านอาหารแห่ง หนึ่ง ร.อ. ทรงกลดให้สัมภาษณ์ในเวลาต่อมาว่า ผู้ที่ยิง พล.อ. ชัดติยะนั้นเป็นมืออาชีพจริง ๆ เพราะจะต้องยิงฝ่าวงล้อม (วาสนา นาน่วม, 2553, หน้า 338)

⁹ วาสนา นาน่วม, 2553, หน้า 341.

¹⁰ วาสนา นาน่วม, 2553, หน้า 343.

¹¹ มติชน, วันที่ 14 พฤษภาคม 2553 อ้างจาก บัณฑิต จันทร์โรจน์กิจ และมรสุมชายขอบ 2554, หน้า 163.

ผู้เสียชีวิต

1. ชื่อ พล.ต. ชัดติยะ สวัสดิผล

อายุ 58 ปี อาชีพ ทหาร

เวลา/จุดเกิดเหตุ เวลาประมาณ 18.30 น. บริเวณทางขึ้นลงรถไฟฟ้าใต้ดิน MRT
ฝั่งสวนลุมพินี แยกศาลาแดง

สาเหตุการเสียชีวิต ถูกยิงที่ท้ายทอยและขมับขวา กระสุนทำลายเนื้อสมอง เข้า
รักษาพยาบาลกระทั่งเสียชีวิตด้วยอาการไตวายเฉียบพลันและอวัยวะทุกอย่างหยุดทำงาน

2. ชื่อ นายชาติชาย ชาเหลา

อายุ 25 ปี อาชีพ รับจ้างขับรถ

เวลา/จุดเกิดเหตุ เวลา 22.50 น. ฝั่งตรงข้ามสวนลุมพินี หน้ากฤษฎาณรงค์เกิดตั้ง
บริเวณปากซอยศาลาแดง 1 เป็นตึกแถวข้างอาคารอื้อจื้อเหลียง

สาเหตุการเสียชีวิต สมองฉีกขาดอย่างมากร่วมกับกะโหลกแตกเป็นเสี่ยงๆ จากลูก
กระสุนปืนเข้าที่ศีรษะ กระสุนเข้าที่ด้านหลังขวาทะลุออกด้านหลังซ้าย

แผนที่เหตุการณ์ 13 พฤษภาคม 2553 บริเวณศาลาแดง

ได้มามองว่าแนวกันตรงนี้เป็นอย่างไรบ้าง เขาเดินขึ้นมาพร้อมกับการ์ดประจำตัว 2 คน พอมายืนอยู่ตรงนี้ พวกนักข่าวก็ตามขึ้นมาจำนวนมากเพื่อสัมภาษณ์ ในช่วงสัมภาษณ์นั้นยังไม่เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น เมื่อนักข่าวชุดแรกสัมภาษณ์เสร็จแล้ว เสธ.แดงจึงเดินลงมา ขณะเดินลงมาก็มีนักข่าวมาสัมภาษณ์อีก มีการใช้ไฟส่องหน้าจึงถูกยิง หลังจากนั้นเหตุการณ์ก็ซุลมุน ขณะถูกยิง เสธ.แดงหันหลังให้ที่ชุมนุมและหันหน้าไปทางถนนพระราม 4 ไม่แน่ใจว่าวิถีกระสุนมาจากฝั่งตรงข้ามแนวกันหรือว่าเป็นแนวขนานกับถนนพระราม 4¹²

อย่างไรก็ดี หนังสือพิมพ์*เดลินิวส์*อ้างรายงานของรอยเตอร์ว่า พล.ต. ชัดติยะ ถูกยิงขณะให้สัมภาษณ์แก่นายโทมัส ฟูลเลอร์ (Thomas Fuller) ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ *International Herald Tribune* ซึ่งกล่าวถึงเหตุการณ์นี้ในข่าวว่า พล.ต. ชัดติยะแสดงความเห็นต่อแกนนำอื่นๆ ว่า ชี้ชลาด ตาขาว ใจ และเขาเป็นผู้นำของนักรบเสื้อดำมารับผิดชอบเรื่องความปลอดภัย นายฟูลเลอร์ถามต่อว่า มีสัญญาณว่ากองทัพจะใช้กำลังสลายการชุมนุม แต่ พล.ต. ชัดติยะตอบว่าทหารไม่สามารถเข้ามาในบริเวณที่เขาอยู่ได้ นับเป็นคำสุดท้ายก่อน พล.ต. ชัดติยะถูกยิงล้มลง¹³

บริเวณทางลัดลิฟท์ รถไฟฟ้าใต้ดินสวนลุมพินี ฝั่งสวนลุมฯ
ใกล้ลานพระรุชฎกาลที่ 6 ในภาพยังเห็นคราบเลือด

¹² ดูลิปลิง “20100513-14_ตำแหน่งเสธแดงโดนยิง ศาลาแดง” ตั้งแต่วันที่ที่ 1.50 น. เป็นต้นไป

¹³ “สัมภาษณ์ผู้สุดท้าย ‘เสธแดง’ ต่อนิวส์เวิร์ค/ไทมส์/ไอเอชที,” *มติชน*, วันที่ 15 พฤษภาคม 2555, หน้า 15.

Humphrey Cheung ผู้บันทึกเหตุการณ์ช่วงขณะที่กลุ่มนักข่าวกำลังสัมภาษณ์ เสธ. แดง ก่อนเกิดเหตุ เขียนไว้ในบันทึกของตนเองว่า “วันที่ 13 พฤษภาคม 2553 ภายในค่ายเสื้อแดง โกลัสดานีร์ถไฟฟ้าได้เดินทางด้านข้าง เวลาประมาณ 18.45 น. เสธ. แดง หรือ พล.ต. ชัดติยะ สวัสดิผล พูดคุยกับนักข่าวก่อนที่เขาถูกลอบสังหาร โดยกระสุนซุ่มยิงของสไนเปอร์ ที่จริงผมบันทึกการพูดคุยกับนักข่าวต่าง ๆ ของเขา ไว้เกิน 20 นาที และนี่เป็นคลิปสุดท้าย ประมาณ 15 วินาทีก่อนที่เขาจะถูกยิง แต่ น่าเสียดายที่ผมหยุดการบันทึกเพราะไปซັบหนังสือที่ออกมาได้หมวกที่สวมอยู่ ผม หันเข้าหาโรงแรมดุสิตธานี ไปซັบหนังสือและถอดสายรัดเพื่อระบายความร้อน หนึ่งใน บออดีการ์ดของ เสธ. แดง มาทักและบอกว่า “ไซ้ ร้อนมากร้อน” ผมได้ยื่นเสียง พลุขนาดเล็กอยู่ข้างหลังและหันไปเห็น [พล.ต. ชัดติยะ] มีเลือดออกที่หัวตัว ทั้งบน หัวและบนพื้น แน่นนอนผมกดปุ่มบันทึก เห็นได้ชัดว่าผมเป็นคนเดียวที่ได้ถ่ายภาพ วิดีโอของเขาไว้หลังจากถูกยิง (เริ่มถ่ายประมาณ 1-2 วินาทีหลังจากที่ยิง) และ ขยายคลิปให้ซีเอ็นเอ็น...”¹⁴

ในเวลาต่อมา นายแดเนียล เซิร์ฟ (Daniel Surf) ผู้สื่อข่าวสถานีวิทยุวอยซ์ ออฟอเมริกา ระบุว่า เห็น พล.ต. ชัดติยะถูกยิง มีความเป็นไปได้ว่าเป็นฝีมือของ มือปืนซุ่มยิง และหลังจาก พล.ต. ชัดติยะถูกยิงก็มีเสียงปืนและเสียงระเบิดเกิดขึ้น¹⁵

23.00 น. บริเวณแยกวิฑู กลุ่มผู้ชุมนุม นปช. ได้รื้อกล่องวงจรปิดและรื้อ แนวนกั้นใกล้แยกสะพานไทย - เบลเยี่ยม จากนั้นไม่นานก็เกิดการปะทะกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่กับกลุ่มผู้ชุมนุมอีกครั้ง เนื่องจากผู้ชุมนุมต้องการไล่ทหารที่ ประจำการอยู่ในสวนลุมพินีให้ออกจากพื้นที่ โดยผู้ชุมนุมได้ปากกอนหิน แต่ไม่ เข้าไปและมีบางคนอ้างว่ามีการตอบโต้กลับ ที่ใกล้อาคารอื้อจือเหลียงมีชายถูก ยิงที่ศีรษะเสียชีวิตหนึ่งคน ทราบชื่อต่อมาคือ นายชาติชาย ชาเหลา ขณะนี้ศพ อยู่ โรงพยาบาล จุฬาย เหตุการณ์เพิ่มความตึงเครียดมากขึ้น มีเสียงคล้าย ระเบิดเกิดขึ้นหลายครั้ง¹⁶

¹⁴ คลิป “20100513_เสธแดง ให้สัมภาษณ์ก่อนถูกยิง_Humphrey Cheung,” ในภาคผนวก ที่มาจากเว็บไซต์ <http://vimeo.com/12062755>, อัปโหลดโดย Humphrey Cheung.

¹⁵ “ยิงหัว ‘เสธ.แดง’ สไนเปอร์ส่องมมสูง/ถล่ม M 79 กระจาด M 16 สวนจากฝั่งมือบ,” *ไทยโพสต์*, วันที่ 14 พฤษภาคม 2553.

¹⁶ คลิป “20100513_TVThai ประมวลเหตุการณ์ตั้งแต่ ศอฉ. ประกาศตัดน้ำไฟ_YT_Wake UpThais_TVThai,” สำนักข่าวทีวีไทย, ในภาคผนวก วันที่ 14 พฤษภาคม 2553.

นายชาติชาย ชาเหล่า เป็นผู้ชุมนุมรายหนึ่ง มีภูมิลำเนาจากจังหวัดสุรินทร์ อาชีพขับรถแท็กซี่ นายชาติชายถูกยิงเมื่อเวลาประมาณ 22.30 น. นายชาติชาย ใส่เสื้อกีฬาหลายทางสีแดงขาวหมายเลข 8 ถือกล้องถ่ายวิดีโอ โดยขณะที่กำลังมีเสียงปืนดังเป็นระยะจากฝั่งสะพานลอย เขาถือกล้องไปยังทิศทางที่กลุ่มผู้ชุมนุม กำลังหนีกระเจิงจากการรุกรายที่มาจากทางที่ตั้งของทหาร ชาติชายพยายามยก กล้องขึ้นเพื่อเก็บภาพในช่วงชุลมุน เขาเข้าไปหลบที่หลังโต๊ะหน้าสำนักงานกฤษฎณา มาร์เก็ตติ้ง ปากซอยศาลาแดง 1 ซ้ำงอาคารอื้อจ้อเหลือยง ชาติชายนั่งยอง ๆ ประกบด้วยชายเสื้อสีน้ำเงินซึ่งนั่งอยู่ด้านหลัง เขาหลบอยู่ข้างโต๊ะหลังวิถีกระสุน แต่เมื่อเสียงปืนสงบลง ชาติชายก็ถูกยิงแล้ว โดยมีชายเสื้อสีน้ำเงินที่นั่งอยู่ข้างหลัง เขาตะโกนด้วยความตกใจว่า มีคนถูกยิงและเรียกหารถพยาบาล ขณะนั้นชาติชาย ไม่ได้สติแล้วและล้มลงนอนกับพื้น¹⁷ สภาพศพของชาติชายมีบาดแผลเปิดบริเวณ ท้ายทอยขนาด 5 ซม. และมีบาดแผลที่ขา¹⁸

หนังสือรับรองการตายของชาติชายระบุว่า สมองฉีกขาดอย่างหนัก ร่วมกับ กะโหลกแตกเป็นเสี่ยง ๆ จากการถูกกระสุนปืนที่ศีรษะ¹⁹

จากรายงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ) ระบุว่า กระสุนเข้าที่หน้า ด้านขวา ทะลุออกด้านหลัง มีลักษณะเป็นการยิงจากมุมสูงด้านซ้ายเป็นมุมกด ซึ่ง ทิศทางดังกล่าวเป็นสะพานลอยพระราม 4 ซึ่งมีทหารประจำการอยู่ ดังปรากฏใน ภาพด้านล่าง²⁰

¹⁷ ดูคลิป “20100513_ชาติชาย ชาเหล่า สวนลุม_AFP” นาที่ที่ 2.22 เป็นต้นไป, ในภาคผนวก ที่มา คลิปเหตุการณ์วันที่ 13 พฤษภาคม 2553 ของสำนักข่าว AFP บันทึกโดย Guilda Khan.

¹⁸ “ยิงเสธ.แดงเข้าหัวสาหัสส่งผ่าตัดหัวเฉียว,” *คมชัดลึก*, วันที่ 14 พฤษภาคม 2553.

¹⁹ หนังสือรับรองการตาย โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เลขที่ 15/2553 อ้างจาก บัณฑิต จันทรโรจนกิจ และมรสุมชายขอบ 2554, หน้า 157.

²⁰ กรมสอบสวนคดีพิเศษ, “รายงานการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษที่ 138/2553,” คดีนายชาติ ชาย ชาเหล่า; รายงานการสืบสวนสอบสวนนี้ถูกนำมาเผยแพร่โดย นายจตุพร พรหมพันธุ์ ส.ส. พรรคเพื่อไทย ระหว่างการอภิปรายไม่ไว้วางใจวันที่ 18 มีนาคม 2554

ภาพแสดงจุดที่ชาติชาย ชะลา นิ่งหลบกระสุนขณะที่ผู้คนกำลัง
วิ่งหลบวิถีกระสุนซึ่งมาจากฝั่งทหารที่อยู่บนสะพานลอยข้ามถนน²¹

ภาพแสดงบาดแผลที่ศีรษะของชาติชาย ชะลา
ถูกยิงจากด้านขวา บาดแผลทะลุออกด้านซ้าย²²

²¹ ภาพโดย หัตถา ที่มา: <http://www.tfn4.info/board/index.php?topic=9971.0>

²² ภาพโดย หัตถา ที่มา: <http://www.tfn4.info/board/index.php?topic=9971.0>

กรณี พล.ต. ชัดติยะ สวัสดิผลนั้น พบว่าหลังจากถูกยิง การ์ดไม่กล้านำตัว พล.ต. ชัดติยะเข้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์แม้จะมีอาการสาหัสมากก็ตาม ปฏิบัติ เช่นนี้สะท้อนความไม่ไว้วางใจ แม้กระทั่งต่อแพทย์และพยาบาลซึ่งควรจะมีปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นกลาง ซึ่งอาจลดความสูญเสียในชีวิตได้บ้างหากได้รับความไว้วางใจจากผู้ชุมนุม ดังที่ พ.ญ. มาลินี สุขเวชวรกิจ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตั้งข้อสังเกตว่าเหตุใดจึงนำ พล.ต. ชัดติยะไปโรงพยาบาลหัวเฉียวซึ่งอยู่ไกลออกไปจากโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ทั้ง ๆ ที่พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของ สภากาชาดไทย²³

²³ “เก็บเศษแดงกระสุนเจาะหัว,” เดลินิวส์, วันที่ 14 พฤษภาคม 2553, หน้า 15.

ความตายที่สวนลุมพินีวันที่ 14 พฤษภาคม

ในเช้าของวันที่ 14 พฤษภาคม เวลาประมาณ 9.20 น. บนถนนพระราม 4 ยังคงมีผู้ใช้รถใช้ถนนสัญจรผ่านไปมาอยู่เนื่องจากยังไม่มีมีการประกาศปิดพื้นที่บริษัทห้างร้านบางแห่งยังเปิดทำการปกติ ผู้ชุมนุมได้เคลื่อนแนวรั้วจากบริเวณสะพานไทย - เบลเยี่ยมเข้าหาเจ้าหน้าที่บริเวณหน้าตึกอื้อจือเหลียง²⁴ และมีการใช้พลุ ตะไล ยิงจากแนวกระสอบทรายเข้าหาทหาร²⁵ เมื่อถึงเวลาประมาณ 12.00 น. ปฏิบัติการทหารได้เริ่มต้นขึ้นเพื่อเข้าปิดกั้นถนนพระราม 4 เพื่อไม่ให้ผู้ชุมนุมสามารถใช้เส้นทางถนนวิฑูเข้าไปในแยกราชประสงค์ได้ โดยทหารได้เข้าผลักดันผู้ชุมนุมออกจากถนนพระราม 4 ช่วงแยกวิฑูและเคลื่อนกำลังเข้าไปในถนนวิฑูซึ่งข้างในถนนวิฑูนั้นมีกลุ่มผู้ชุมนุมตั้งแนวรั้วเอาไว้บริเวณแยกราชประสงค์ ทำให้เจ้าหน้าที่ทหารจาก พอ.ม.2 รอ. ที่เข้าปฏิบัติการที่แยกวิฑูตั้งแต่คืนวันที่ 13 แต่ถูกผู้ชุมนุมกีดกันจนทำให้ต้องหลบเข้าไปอยู่ในสวนลุมไนท์บาซาทอนกำลังออกมาได้ (และคาดว่าจะรวมถึงทหารที่ติดอยู่ในสวนลุมพินีด้วยเนื่องจากในคืนวันที่ 13 มีภาพเจ้าหน้าที่ติดอยู่ภายในสวนลุมพินีด้วย)²⁶

²⁴ “นาที่ต่อนาที่เหตุปะทะที่ศาลาแดง,” *สยามรัฐ*, วันที่ 15 พฤษภาคม 2553.

²⁵ ดุคิลิป “20100514_สวนลุม_Russia Today” ในภาคผนวก ที่มา จาก Russia Today .

²⁶ “500 แดง ติดอาวุธ,” *ไทยโพสต์*, วันที่ 15 พฤษภาคม 2553 และ ดุคิลิป “20100514_รวมเหตุการณ์หลายที่_skynews” ในภาคผนวก ที่มา จากสำนักข่าว Sky news.

ผู้เสียชีวิต

1. ชื่อ นายประจวบ ศิลาพันธ์

อายุ 44 ปี อาชีพ รับจ้าง

เวลา/จุดเกิดเหตุ 14.00 - 15.00 น. ภายในสวนลุมพินี

สาเหตุการเสียชีวิต บาดแผลกระสุนปืนที่ศีรษะและตับ เสียโลหิตปริมาณมากในร่างกาย

2. ชื่อ นายปิยพงษ์ กิตติวงศ์

อายุ 32 ปี อาชีพ รับจ้าง

จุดเกิดเหตุ 14.00-15.00 น. ภายในสวนลุมพินี

สาเหตุการเสียชีวิต ถูกยิงมีบาดแผลกระสุนปืนทำลายเส้นเลือดแดงใหญ่บริเวณคอ ลักษณะบาดแผลถูกยิงผิวหนังทะลุบริเวณเหนือริมฝีปากด้านซ้ายรูปรี บาดแผลฉีกขาดบริเวณหลังใบหูขวา ภายในบาดแผลตัดเส้นเลือดแดงใหญ่บริเวณคอด้านขวา ทิศทางจากขวาไปซ้าย ล่างขึ้นบน หน้าไปหลัง

3. ชื่อ นายสมศักดิ์ ศิลารักษ์

อายุ 29 ปี อาชีพ รับจ้าง

เวลา/จุดเกิดเหตุ เวลาประมาณ 18.00 น. ลานพระบรมรูป ร.6 สวนลุมพินี แยก

ศาลาแดง

สาเหตุการเสียชีวิต บาดแผลกระสุนปืนทำลายสมอง

ภาพผู้ชุมนุมบริเวณข้างรั้วสวนลุมพินี มีการจุดพลุ บั้งไฟตอบโต้กับทหาร

ในระหว่างที่ทหารกำลังเคลื่อนกำลังเข้าไปในถนนวิฑูรย์นั้นได้มีการใช้ทั้งอาวุธปืนลูกซอง ปืนเอ็ม 16 ปืนเอชเค และแก๊สน้ำตาในการเข้าสลายผู้ชุมนุมที่อยู่บนถนน²⁷ มีการวางกำลังตามแนวรั้วสวนลุมพินีและทำการยิงเข้าไปข้างในสวน ส่วนทางด้านผู้ชุมนุมก็ได้มีการขว้างปาสิ่งของ ระเบิดขวด พลุ ตะไล ตอบโต้กับเจ้าหน้าที่

²⁷ ดูลิขิต “20100514_ทหาร สวนลุม ANN news channel” ในภาคผนวก ที่มา “白昼の銃撃戦で10人死亡 タイ情勢が再び緊迫化 (10/05/15)” สืบค้นจากเว็บไซต์ youtube, อัฟโหลด โดย ANNnewsCh.

เหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นรอบ ๆ สวนลุมพินีทำให้มีผู้เสียชีวิต 2 ราย มีสื่อมวลชนได้รับบาดเจ็บ 4 คน ซึ่งมี 2 คนที่ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ในรายงานการสืบหาข้อเท็จจริงของ “ผู้สื่อข่าวไร้พรมแดน” (Reporters Without Borders) คนแรกคือ นายสุบิน น้ำจัน ช่างภาพหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน เขาถูกยิงเข้าที่ขาทั้งสองข้าง โดยในวันนั้นเขาได้สวมเสื้อกันกระสุนและหมวกนิรภัยที่ทางสำนักข่าวของเขาจัดหาให้ เขาได้เล่าถึงเหตุการณ์ในวันนั้นเอาไว้ว่า²⁸

วันที่ 14 พฤษภาคม บรรณาธิการบอกให้ผมไปถ่ายภาพการชุมนุมที่ราชประสงค์ ผมไปถึงประมาณ 11 โมง หลังจากฟังการประกาศอย่างเป็นทางการของแกนนำเสื้อแดง ผมได้ยินว่าทหารกำลังปะทะกับผู้ชุมนุมใกล้กับตึกอ้อจือเหลียง อาคารสำนักงานซึ่งอยู่ใกล้สี่ลมและเป็นที่ตั้งของทอมสันรอยเตอร์ส ดังนั้นผมจึงตัดสินใจไปที่นั่นเพื่อถ่ายภาพการปะทะ ระหว่างทางทหารกำลังปิดกั้นไม่ให้รถยนต์ผ่านเข้ามา ตลอดระยะเวลานั้นผมแฝงตัวออกไปถ่ายภาพ ผมเดินไปที่สวนลุมพินีไนท์บาร์ซาร์ซึ่งผมถ่ายภาพรถยนต์กำลังถูกเผา เมื่อผมเห็นว่านักข่าวบางคนกำลังข้ามถนนไปฝั่งที่ผู้ชุมนุมอยู่ ผมก็ตามไป ระเบิดระว่างที่จะซ่อนตัวอยู่หลังกำแพงของสวนลุมพินี ผมถ่ายภาพของเจ้าหน้าที่ซึ่งพยายามที่จะดับเพลิง

²⁸ Reporters Without Borders, “Thailand Licence to kill,” ในภาคผนวก Investigation report, July 2010, page 10, www.rsf.org.

หลังจากนั้นสักครู่ ผมได้ยินเสียงปืนดังขึ้นจากอีกฝั่ง ผมไม่รู้ว่าใครเป็นคนยิง นักข่าวและผู้ชุมนุมพากันหาที่หลบ ผู้ชุมนุมขว้างระเบิดขวดและใช้หนังสือตียิง แต่ก็ไม่โดนคนที่กำลังยิงปืนอยู่ แต่เราได้ยินเสียงปืนยิงสวนกลับมาจากอีกฟาก

ทุกอย่างสงบลงและนักข่าวบางคนก็ออกไปจากบริเวณนั้น กระสุนนัดหนึ่งยิงไฟถนนใกล้ ๆ ผมแตกละเอียด ตอนประมาณบ่ายโมง และผมก็ข้ามถนนไปถ่ายภาพเก็บไว้ บางคนบอกผมว่ากระสุนยิงมาจากในสวน ดังนั้นผมก็เลยไปและหลบอยู่ตรงป้ายรถเมล์ นั่นคือตอนที่ผมได้ยินเสียงปืนดังขึ้นอีกหลายนัด และผมเห็นผู้ได้รับบาดเจ็บถูกหามใส่เปล ผมเข้าไปใกล้อีกหน่อยเพื่อถ่ายภาพนี้ และแล้วก็มีการระดมยิงออกมาจากสวนลุมพินีมากขึ้น ผมย้อนกลับไปยิงที่หลบภัยของผมบริเวณป้ายรถเมล์ เมื่อเหตุการณ์สงบลงอีกครั้งและผมเริ่มขยับไปข้างหน้า ผมก็รู้ว่าผมถูกยิงเข้าที่ขาซ้าย ผู้ชุมนุมคนหนึ่งต้องการพาผมไปโรงพยาบาล แต่ตอนนั้นมีการยิงมามากเกินกว่าที่เราจะเคลื่อนย้าย ไม่นานที่หลังจากนั้นผมก็ถูกยิงที่ขาข้างขวา ผู้ชุมนุมตะโกนบอกผมว่า ‘หมอบลงกับพื้น’

พอได้ยินว่าผมได้รับบาดเจ็บ ข่างภาพอีกคนก็เข้ามาถ่ายภาพ แต่แล้วเขาก็ถูกยิงด้วยเหมือนกัน! ผมต้องรออยู่ประมาณห้านาที แต่มันดูเหมือนนานชั่วมินต์ครึ่งชั่วโมง แล้วตำรวจก็พาผมส่งโรงพยาบาล BNH

คนที่สองคือนายเนลสัน แรนด์ (Nelson Rand) ผู้รายงานข่าวชาวแคนาดาจากช่อง France 24 เขาได้รับบาดเจ็บสาหัสจากกระสุนปืนบริเวณแขน ขา เท้า และช่องท้อง ในขณะที่กำลังรายงานข่าวการชุมนุม เขาได้ให้สัมภาษณ์ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเอาไว้ว่า²⁹

ผมกำลังบันทึกภาพการปะทะกันระหว่างทหารและคนเสื้อแดงบนถนนวิญญูวันที่ 14 พฤษภาคม ที่แรกผมถ่ายอยู่ที่ฝั่งทหาร แต่ผมเปลี่ยนฝั่งเพื่อที่จะถ่ายกลุ่มเสื้อแดงให้ชัดขึ้น จากนั้นผมก็ข้ามถนนมาเพื่อถ่ายผู้ชายคนหนึ่งซึ่งเพิ่งถูกยิงและเพื่อเข้าไปใกล้จุดที่ผมเชื่อว่ามือปืนอยู่ในสวนลุมพินี มือของผมถูกยิงด้วยกระสุนหนึ่งนัดขณะที่ผมพยายามจะข้ามถนนและกล้องของผมตก ผมเก็บมันขึ้นมาและยังคงพยายามข้ามไปอีกฟากถนนเพื่อหาที่หลบ เมื่อผมอยู่ที่พื้นและตะโกนขอความช่วยเหลือ ผมก็ถูกยิงอีกที่ขา

พอถึงนัดที่สามซึ่งผมถูกยิงเข้าที่ด้านข้างของช่องท้อง ผมก็จำอะไร

²⁹ Reporters Without Borders, “Thailand Licence to kill,” ในภาคผนวก Investigation report, July 2010, page 6, www.rsf.org.

ไม่ได้มากแล้วเพราะสภาพของผมในตอนนั้น แต่คนเสื้อแดงที่ลากผมออกมาจากเขตที่ยิงกันบอกกับผมภายหลังว่าผมถูกยิงขณะที่เขากำลังลากผมออกมา

การ์ดเสื้อแดงหลายคนซึ่งมีหน้าที่รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยเสี่ยงชีวิตของพวกเขาเพื่อช่วยชีวิตผม จากนั้นก็เสี่ยงชีวิตพาผมขึ้นมอเตอร์ไซค์ไปโรงพยาบาลอีก คนหนึ่งขับ อีกคนพุงผมไว้ ผมอยู่ตรงกลาง มันเป็นนาทีที่เสี่ยงเป็นเสี่ยงตายมาก หลอดเลือดแดงบริเวณกระดูกโคนขาของผมบาดเจ็บสาหัส และผมกำลังเสียเลือดมาก ระหว่างที่ขับออกไป มอเตอร์ไซค์ของเราถูกยิงด้วยกระสุนอย่างน้อยสองครั้งตามคำบอกเล่าของคนเสื้อแดงที่เป็นคนขับ

ภาพถ่ายขณะเนลสันกำลังถูกช่วยออกจากจุดเกิดเหตุ บริเวณข้างรั้วสวนลุมพินีด้านถนนวิฑู

ในช่วงขณะที่เขาถูกยิงมีรายงานข่าวของซีเอ็นเอ็น³⁰ ถ่ายให้เห็นจุดที่เนลสันถูกยิงอยู่บริเวณข้างรั้วสวนลุมพินี และในคลิปเดียวกันนี้จะเห็นได้ว่ามีคนถูกยิงอีกคนหนึ่งคือ พยานลำดับที่ 038³¹ ถูกยิงที่สะโพก จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบ

³⁰ ดูลิขสิทธิ์ในซีดีแนบท้ายรายงาน “(3)20100514_เนลสันและลุงปลาทุโดนยิง สวนลุม_CNN” ที่มาสำนักข่าว CNN.

³¹ พยานลำดับที่ 038, สัมภาษณ์โดย ศปช., วันที่ 8 กรกฎาคม 2554, กรุงเทพฯ.

ว่า ในวันนั้นเขาได้ผ่านไปบริเวณสวนลุมพินี ซึ่งในขณะนั้นกลุ่มเสื้อแดงอยู่ที่หน้าสถานีตำรวจลุมพินี ทหารอยู่บริเวณสถานทูตญี่ปุ่น ส่วนนักข่าวจะอยู่ที่ป้ายรถเมล์เต็มไปหมด พยานได้เห็นเนลสัน แรนต์ ถูกยิงก่อนจากนั้นเขาก็ถูกยิงต่อจากเนลสัน คนที่อยู่ในบริเวณนั้นเห็นว่าเขาถูกยิงจึงช่วยพาเข้าไปใน สน. จากนั้นก็มีเสียงปืนดังขึ้นต่อเนื่องและมีแก๊สน้ำตาตกลงมาในซอยโพลี (ซอยสนามคลี) พยานไม่แน่ใจว่ากระสุนมาจากข้างในสวนลุมพินีหรือจากทางใด แต่เขาได้ยินเสียงปืนดังมาจากทางถนนพระราม 4

ภาพพยานลำดับที่ 038 ซึ่งถูกยิงในจุดใกล้เคียงกับนายเนลสัน

พยานลำดับที่ 031³² ผู้สื่อข่าวของรอยซ์ทีวีซึ่งได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์นี้เช่นกัน ได้เล่าว่าเหตุการณ์ช่วงขณะเดียวกันนี้มีการยิงออกมาจากในสวนลุมพินีด้วย โดยพยานได้ทราบข่าวว่ามีรถที่หน้า สน. ลุมพินี จึงเดินอ้อมเข้ามาทางสารสินเพื่อเข้ามาที่จุดที่รถถูกเผา เวลาขณะนั้นประมาณ 13.00 น. พยานเห็นทหารได้เข้ามาตั้งบังเกอร์ที่บริเวณสะพานไทย-เบลเยียมแล้วและเห็นคนยืนอยู่สอง

³² พยานลำดับที่ 031, สัมภาษณ์โดย ศปช., วันที่ 17 ธันวาคม 2553, กรุงเทพฯ.

ฝั่งถนน ฝั่งหนึ่งเป็นเหมือนชาวบ้านธรรมดาอยู่ด้าน สน. ลุมพินี และฝั่งรั้วสวนลุมพินีเป็นนักข่าว ขณะนั้นทหารได้ยิงกระสุนปืนมาโดนกำแพง และยิงแก๊สน้ำตา ระเบิดควัน มาเป็นระยะๆ เวลาประมาณ 14.00 น. มีผู้สื่อข่าว น่าจะเป็น มติชน (ตามข่าว) ถูกยิงล้มลงบนทางเท้าบริเวณป้ายรถประจำทาง บริเวณนั้นใกล้ประตูเข้าสวนลุมพินีซึ่งมีตำรวจกองปราบอยู่ และมีคนดึงตัวเขาไปพิงกับหน้าป้ายโฆษณา ช่วงนั้นไม่ซุลมุน โลงๆ ไม่ค่อยมีคนเลย พยานสังเกตเห็นว่าเขาเป็น ผู้สื่อข่าวเพราะว่ามีกล้องและมีป้ายสีเขียว PRESS ติดแขน “ผมกำลังจะเข้าไปถ่าย นักข่าวที่ถูกยิง จังหวะนั้นกำลังลุกขึ้นและผมถูกยิง ห่างจากนักข่าวคนแรกที่ถูกยิง เพียง 2 นาที ลักษณะการยิงของทหารเป็นแบบยิงที่ละนัด” วิธีกระสุนบอกชัดเจน ว่ายิงมาจากภายในสวนลุมพินี เพราะฉะนั้นกองกำลังทหารแบ่งทหารออกเป็น 2 จุดคือ ภายในและนอกสวนลุมพินี เพราะจุดที่นักข่าวมติชนถูกยิงมีรถบังอยู่ 2 คัน พยานจึงคิดว่าทหารจะยิงมาจากฝั่งตรงข้ามไม่ได้ หลังจากนั้นก็มีกลุ่ม นปช. ช่วยนำพยานขึ้นรถจักรยานยนต์ไปที่โรงพยาบาล

พยานได้อธิบายถึงชนิดกระสุนในตัวเขาตามที่แพทย์โรงพยาบาลพระราม 9 บอกกับเขาว่า กระสุนละเอียดมากเกินกว่าจะระบุได้ว่าชนิดใด ไม่สามารถผ่าตัดเอาเศษโลหะออกได้ เพราะว่ากระสุนเอ็ม 16 หรือ .223 จะมีความพิเศษเมื่อยิงเข้าไปแล้วโดนกระแทก จะระเบิดกระจายเหมือนหยดเทียนทำให้หาหัวกระสุนไม่ได้

ในส่วนการเสียชีวิตที่เกิดขึ้นภายในสวนลุมพินี 2 คนคือ นายปิยพงษ์ กิตติวงศ์ อายุ 32 ปี สาเหตุการเสียชีวิตจากรายงานการตรวจศพ สถาบันนิติเวชวิทยา³³ ให้รายละเอียดไว้คือ เกิดจากการถูกยิงทะลุบริเวณเหนือริมฝีปากด้านซ้าย บาดแผลฉีกขาดบริเวณหลังใบหูขวา ตัดเส้นเลือดแดงใหญ่บริเวณคอด้านขวา ทิศทางจากขวาไปซ้าย ล่างขึ้นบน หน้าไปหลัง ในวันเกิดเหตุนายปิยพงษ์ใส่เสื้อสีขาว กางเกงยีน สะพายกระเป๋าสีดำซึ่งตรงกับภาพข่าวของเนชั่น และนายประจวบ ศิลาพันธ์ อายุ 44 ปี สาเหตุการเสียชีวิตจากใบแจ้งการตาย สถาบันนิติเวชวิทยา³⁴ คือ บาดแผลกระสุนปืนทะลุหัวใจและตับ ทำให้เสียชีวิตในปริมาณมากในร่างกาย

³³ รายงานการตรวจศพของนายปิยพงษ์ กิตติวงศ์ สถาบันนิติเวชวิทยา โรงพยาบาลตำรวจ เลขที่เอกสาร 02032/2553

³⁴ ใบแจ้งการตายของนายประจวบ ศิลาพันธ์ สถาบันนิติเวชวิทยา สำนักงานแพทย์ใหญ่กรมตำรวจ เลขที่เอกสาร 070 เล่มที่ 1109

ส่วนของนายประจวบสันนิษฐานว่าเป็นชายสวมเสื้อคลุมดำ กางเกงลายพราง นอนตะแคงคว่ำหน้า ถูกยิงอยู่ริมบึงในสวนลุมพินีซึ่งอยู่ในภาพและการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ³⁵ การเสียชีวิตของทั้งสองคนนี้ นอกจากพยานแวดล้อมแล้วยังไม่มียุติบัตรพยาน ภาพถ่าย หรือวิดีโอที่เห็นหรือถ่ายขณะที่ทั้งสองคนถูกยิงไว้ได้

ภาพนายปิยพงษ์ กิตติวงศ์ จากสำนักข่าวเนชั่น

ในการเสียชีวิตของนายปิยพงษ์ กิตติวงศ์ นั้นมีพยานซึ่งเป็นผู้ชุมนุมที่ ศปช. ได้สัมภาษณ์ไว้ทั้งหมด 4 คนคือ พยานลำดับที่ 037³⁶ ซึ่งนายปิยพงษ์ซ้อนท้ายเข้าไปแต่เขากลับไม่ได้เล่าถึงว่าได้เข้าไปด้วยกัน แต่จากปากคำพยานอีก 3 คนคือ พยานลำดับที่ 001³⁷ พยานลำดับที่ 002³⁸ และพยานลำดับที่ 032³⁹ ทำให้ทราบว่ามีพยานลำดับที่ 037 ได้เข้าไปด้วยกันกับนายปิยพงษ์ แต่ในช่วงขณะที่พวกเขาทราบว่าข้างในมีผู้ได้รับบาดเจ็บนั้น พวกเขาไม่ทราบว่าคนที่ถูกยิงคือใคร และคำอธิบาย

³⁵ “ปะทะหนักเจ็บ-ตาย สมรมุมกลางกรุง,” *ไทยรัฐ*, วันที่ 16 พฤษภาคม 2553.

³⁶ พยานลำดับที่ 037, สัมภาษณ์โดย ศปช., วันที่ 28 กันยายน 2553, กรุงเทพฯ.

³⁷ พยานลำดับที่ 001, สัมภาษณ์โดย ศปช., วันที่ 26 พฤศจิกายน 2554, กรุงเทพฯ.

³⁸ พยานลำดับที่ 002, สัมภาษณ์โดย ศปช., วันที่ 26 พฤศจิกายน 2554, กรุงเทพฯ.

³⁹ พยานลำดับที่ 032, สัมภาษณ์โดย ศปช., วันที่ 26 พฤศจิกายน 2554, กรุงเทพฯ.

ลักษณะการแต่งกายของนายปิยพงษ์ในวันนั้นว่า ใส่เสื้อยืดสีขาวแขนกุด กางเกงยีน สะพายกระเป๋าสีดำ ซึ่งตรงกับภาพข่าวของเนชั่น แต่ในคำบอกเล่าเกี่ยวกับลำดับในการเข้าไปภายในสวนลุมพินีของนายปิยพงษ์และพยานลำดับที่ 037 รวมถึงพยานอีก 3 คนมีความสอดคล้องและขัดแย้งกันอยู่

ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้ถ่ายภาพคนที่ถูกยิงล้มอยู่ริมบึงภายในสวนลุมพินี ซึ่งสันนิษฐานว่าจะเป็นนายประจวบ ศิลาพันธ์⁴⁰

โดยพยานลำดับที่ 037 ได้เล่าว่า ในวันที่ 14 พฤษภาคม 53 ช่วงเวลา 12.30 น. ได้รับข้อมูลว่ามีทหารอยู่ในสวนลุมพินี กำลังจะเข้ามาจู่โจมเสื้อแดง จึงขับจักรยานยนต์เข้าไปดูโดยไม่ได้พกพาอาวุธและสวมเสื้อสีเขียว เมื่อเข้าไปแล้วเขาได้เห็นทหารประมาณ 50-60 คนยืนเรียงอยู่นอกรั้วสวนลุมพินี พวกเขาเห็นทหารเล็งปืนเข้ามาในรั้ว แต่ก่อนที่พยานจะสามารถหยุดรถหรือเลี้ยวหลบได้ ทหารรายหนึ่งก็ยิงใส่เขาด้วยปืนลูกซองมาโดนบริเวณไหล่ด้านซ้าย เมื่อรถจักรยานยนต์ล้มลง

⁴⁰ “ปะทะหนักเจ็บ-ตาย สมรภูมิกรุง” ไทยรัฐ, วันที่ 16 พฤษภาคม 2553.

เขาจึงไปหลบอยู่หลังต้นไม้ แต่ทหารก็ยังยิงรัวสลับกับยิงทีละนัด ขณะพยานกำลังจะไปหลบหลังต้นไม้ก็ถูกยิงอีก 1 นัดที่มือ เมื่อไปถึงต้นไม้เขาจึงหลบอยู่หลังต้นไม้ 2-3 นาที ต่อมามีการหยุดยิงชั่วคราวพยานจึงตัดสินใจกระโดดลงสระน้ำ เมื่อขึ้นจากน้ำเห็นทหาร 3 คนยืนอยู่ข้างสระน้ำและมองมาที่ตน พวกทหารพยายามยิงปืนใส่พยานจึงรีบกระโดดขึ้นจากน้ำ และวิ่งหนีออกจากสวนลุมพินีโดยเร็วที่สุด ตอนนั้นเองพยานก็ถูกยิงเข้าที่ต้นขาอีก 1 นัด จึงพยายามคลานออกไปจากบริเวณนั้น จนกระทั่งพบชาย 2 คนแต่งตัวคล้าย รปภ. ในสวน หรืออาจจะเป็นตำรวจ พาไปที่เด็นท์เสื้อแดงและไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลตำรวจในเวลาต่อมา

ส่วนพยานอีก 3 คนคือ พยานลำดับที่ 032, 001, 002 ได้เล่าเหตุการณ์ตั้งแต่ช่วงเวลาประมาณ 11.00 น. เอาไว้ตรงกันว่า พวกเขาได้ขับรถจักรยานยนต์ไปเติมน้ำมันที่ปั๊ม ปตท. พระราม 4 ด้วยกันทั้ง 5 คนคือ นายปิยพงษ์ ผู้เสียชีวิต, พยานลำดับที่ 032, 001, 037 และ 002 ตอนที่พวกเขาไปถึงปั๊ม ปตท. ทหารก็ได้เข้ามาจนถึงแยกวิทยุแล้ว โดยส่วนหนึ่งเดินแถวมาตามถนนและอีกส่วนหนึ่งขึ้นไปบนสะพานไทย-เบลเยียม โดยบนสะพานจะเคลื่อนที่และใช้กำแพงสะพานเป็นที่กำบัง

พยานลำดับที่ 032 เริ่มเล่าถึงเหตุการณ์ตั้งแต่ก่อนเข้าไปในสวนลุมพินีเอาไว้ว่า เมื่อเติมน้ำมันเสร็จก็จะกลับไปที่ด้านชิดลม จึงแยกย้ายกันโดยใช้ซอยตัดออกไปทางข้าง สน. ลุมพินี ในระหว่างทางเมื่อขับจักรยานยนต์ไปจนถึงแยกสารสินก็มีผู้ชุมนุมแฉ่งกับเขาว่า มีคนถูกยิงในสวนลุมพินี ในตอนนั้นก็เสียปืนดังอยู่ข้างในด้วย ขณะนั้นเวลาประมาณ 11.30 - 11.40 น. เขาจึงเข้าไปจากทางประตูฝั่งตรงข้าม สน. ลุมพินี (ประตู 1) โดยมีคนซ่อนท้ายไปด้วย ชื่อ นายพนม (ไม่ทราบนามสกุล) ก่อนที่พยานจะเข้าไปในสวนลุมพินี ทหารยังอยู่ที่แยกวิทยุและยังไม่ได้เข้ามาในถนน

เมื่อเข้าไปแล้วพยานได้ขับวนอ้อมขวา (ขับวนทวนเข็มนาฬิกา) ไปจนถึงบริเวณทางประตู 5 ที่จะออกไปทางด้านถนนราชดำริได้ และไปเจอทหารตรงฝั่งพระราม 4 ตอนนั้นทหารจะพาดปืนอยู่ตามช่องกำแพงเล็งเข้าไปข้างในสวนลุมพินี เขาอยู่ห่างจากทหารประมาณ 70-80 เมตร พยานจึงจอดรถแล้วยกมือขึ้น เมื่อคิดว่าทหารจะไม่ยิงแล้วจึงก้มตัวแล้วขับรถต่อไป แต่ต่อมาทหารก็เริ่มยิงเข้ามาและโดนที่ขาของเขา พยานจึงเลี้ยวรถเร่งเครื่องเพื่อย้อนกลับทางเดิม จากนั้นทหารก็ยิงมาอีกเป็นชุด แต่นายพนมที่ซ่อนรถไม่ถูกยิง ถัดมาก็เสียปืนดังรัวขึ้นอีกและขาอีกข้างของพยานก็ถูกยิงในจังหวะที่มีเสียงปืนรัวนี้ ตอนนั้นพยานลำดับที่ 001 ขับรถตามมาพอดีและสวนกับลำดับที่ 032 ไปหลังจากเขาหันรถย้อนกลับทางเดิม

แล้ว ทหารจึงเปลี่ยนความสนใจไปยังพยานลำดับที่ 001 แทน เวลาในขณะนั้น ประมาณ 12.30 น. พยานลำดับที่ 032 ขับรถออกมาทางประตู 5 ซึ่งเป็นประตูเล็ก ตรงนั้นจะมีคนเสื้อแดงอยู่กันตรงฝั่งสวนลุมพินีซึ่งถูกล็อกกุญแจเอาไว้ แต่บังเอิญว่ามีคนรู้จักมาช่วยตัดกุญแจเปิดประตูให้ จากนั้นมีรถมูลนิธิพาเขาไปส่งโรงพยาบาล

พยานลำดับที่ 001 ได้เล่าถึงเหตุการณ์หลังจากไปเติมน้ำมันกลับมา ซึ่ง คำให้การของเขามีส่วนที่ไม่ตรงกับพยานลำดับที่ 032 คือ เมื่อกลับมาถึง ปิยพงษ์ กิตติวงศ์ กับพยานลำดับที่ 037 ได้ขับรถเข้าไปดูข้างในสวนลุมพินีก่อนแล้ว ประมาณ 20 นาที พยานลำดับที่ 001 จึงตามเข้าไปเนื่องจากต้องการเข้าไปตามหาทั้ง 2 คน ซึ่งตอนนี้เป็นเวลาหลังจากที่พยานลำดับที่ 032 ขับรถจักรยานยนต์ นำเข้าไปก่อนแล้วสักครู่ โดยพยานลำดับที่ 001 ตามไปห่างๆ เนื่องจากยางแบน ทำให้ขับเร็วไม่ได้ ซึ่งตอนที่เพิ่งเข้าไปยังไม่ได้ยินเสียงปืน แต่สักพักก็มีเสียงปืนดังทีละนัดและดังเป็นชุด

เมื่อพยานลำดับที่ 001 ขับตามไปจนใกล้ถึงจุดที่พยานลำดับที่ 032 ถูกยิง คือ บริเวณเลยทางโค้งซึ่งจะออกไปทางประตู 4 (ประตูออกลานพระบรมรูปรัชกาลที่ 6) แล้วเล็กน้อย พยานลำดับที่ 032 เมื่อถูกยิงก็เลี้ยวรถกลับและสวนกับพยานลำดับที่ 001 ตรงทางโค้ง จากนั้นพยานลำดับที่ 001 จึงเลี้ยวรถกลับเช่นกัน แล้วในขณะที่เลี้ยวรถ พยานลำดับที่ 001 ก็ถูกยิงเข้าที่หลัง 1 นัด แต่เนื่องจากสวมเสื้อเกราะกันกระสุนไว้ทำให้ไม่ได้รับบาดเจ็บ ส่วนอีกนัดทะลุหมวกไหมพรมบริเวณหัวหมวก ตอนที่พยานลำดับที่ 001 กำลังหนีก็เห็นแนวทหารอยู่นอกรั้ว และมีทหาร 3-4 นายยืนอยู่ข้างใน ใกล้กับอาคาร “ลุมพินีสถาน”

ในส่วนของพยานลำดับที่ 002 เธอได้เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตรงหน้าปั๊ม ปตท. เอาไว้ว่า เมื่อไปถึงปั๊ม เธอและนายปิยพงษ์ได้อยู่ดูและถ่ายภาพเหตุการณ์ที่หน้าปั๊มน้ำมัน ปตท. ขณะนั้นเธอได้เห็นทหารลงมาจากสะพานไทย - เบลเยี่ยม ทหารที่อยู่ตรงเชิงสะพานก็วางลวดหนามปิดถนนโดยหลังแนวลวดหนามมีทหารยืนอยู่ประมาณ 10 คน ในตอนนั้นมีรถดับเพลิงสีแดงจอดอยู่กลางถนน และทหารยิงปืนขึ้นฟ้าเพื่อขู่แล้ว เธอจึงตัดสินใจกลับเข้าไปรายงานสถานการณ์ที่ด่าน ตอนนั้นพยานลำดับที่ 032 และ 001 ได้ขับจักรยานยนต์ออกไปก่อนแล้วโดยเธอกับปิยพงษ์ตามไปท้ายสุด พอมาถึงหน้าสวนลุมพินีเห็นทหารมีการยิงปืนพร้อมกับเดินเข้าหาผู้ชุมนุม โดยฝ่ายผู้ชุมนุมในขณะนั้นได้ขับจักรยานยนต์ออกไปมาอยู่บนถนนวิทย์ พยานเห็นผู้ชุมนุมที่อยู่ตรงรถบัสซึ่งจอดขวางถนนอยู่ข้างรั้วสวนลุมพินี บริเวณตรงข้ามกับ สน. ลุมพินี พยายามจุดประทัด บั้งไฟยิงใส่แนวทหาร แฟน

ของเธอจึงได้ขอให้ปรออยู่ที่รถจักรยานยนต์เพื่อจะได้ขับหนีออกไปได้ทัน

ระหว่างนั้นพยานลำดับที่ 002 ก็เห็นพยานลำดับที่ 037 ขับรถจักรยานยนต์เข้าไปในสวนลุมพินีโดยมีนายปิยพงษ์ซ้อนท้ายเข้าไป สักพักพยานลำดับที่ 001 และ 032 ก็ได้ขับตามเข้าไปด้วย เนื่องจากความสงสัยว่าพวกเขาจะไปไหน พยานลำดับที่ 002 และแฟนจึงขับตามไป⁴¹ เมื่อไปถึงประตูทางเข้าเห็นว่ามีการตรวจเปิดประตูแถมเอาไว้ เมื่อเธอจะเข้าไป ตำรวจก็ให้เข้าแต่ได้พูดเตือนว่า “จะเข้าไปทำไม เขายังกันอยู่ กูก็จะออกเหมือนกัน” เธอจึงบอกกับตำรวจว่าจะเข้าไปตามคน ซึ่งระหว่างที่ตามเข้าไปนั้น นายปิยพงษ์กับพยานลำดับที่ 037 ก็ย้อนกลับมาแต่หลังจากเข้าไปเธอก็ตัดสินใจเลี้ยวกลับเนื่องจากคลาดสายตาจากคนอื่นแล้ว และออกมาดูเหตุการณ์อยู่ตรงจั่ว ส่วนแฟนของเธอวิ่งกลับไปที่รถบัส ช่วยจุดประทัดอยู่ตรงนั้น สักพักก็มีโทรศัพท์ดังขึ้น เป็นสายของพยานลำดับที่ 001 บอกว่าเขาถูกยิง และได้ถามเธอว่าอยู่ตรงไหนเนื่องจากพยานลำดับที่ 001 เห็นเธอตามเข้าไปแต่ไม่พบเธอ เธอจึงถามกลับไปว่าเขาถูกยิงที่ไหน พยานลำดับที่ 001 จึงได้ตอบกลับมาว่าถูกยิงที่หมวกและหลังแต่ใส่เกราะกันกระสุนป้องกันอยู่ เธอจึงได้บอกว่าจะรออยู่ที่ใต้สะพานลอย (แยกสารสินด้านถนนวิฑูรย์) เมื่อพยานลำดับที่ 001

⁴¹ ในส่วนนี้เธอได้เล่าเพิ่มเมื่อถูกถามย้ำถึงลำดับการเข้าไปภายในสวนลุมพินีของพยานลำดับที่ 032, พยานลำดับที่ 001, นายปิยพงษ์ กิตติวงศ์ และพยานลำดับที่ 037 ซึ่งเธอให้การทวนและต่างจากการตอบคำถามในครั้งแรก เนื่องจากเธอพูดว่า เธอไม่ได้ถูกเรียกให้เข้าไปด้วย แล้วจากตำแหน่งที่เธออยู่ในขณะนั้นไม่ได้อยู่กับทั้งสองคน แต่เธอกลับทราบว่ามีนายปิยพงษ์และพยานลำดับที่ 037 เล่าถึงทหารในสวนลุมพินีให้กับพยานลำดับที่ 032 และพยานลำดับที่ 001 ฟัง แล้วทั้ง 4 คนก็ได้เข้าไปในสวนลุมพินีด้วยกัน

แต่ปากคำของพยานลำดับที่ 032 กลับบอกว่า เป็น “ผู้ซุ่มนุ้ม” ที่มาบอกเขาว่าข้างในสวนลุมพินีมีคนถูกยิงเขาจึงขับรถจักรยานยนต์เข้าไปคนเดียวโดยมีนายพนม (ไม่ทราบนามสกุล) ซ้อนท้าย ส่วนพยานลำดับที่ 001 ทราบจากนายปิยพงษ์ว่าข้างในมีทหาร เขาตามเข้าไปที่หลังเนื่องจากต้องการเข้าไปตามหานายปิยพงษ์และพยานลำดับที่ 037 โดยทั้งสองห่างจากทั้ง 2 คนนาน 20 นาที และหลังจากพยานลำดับที่ 032 ได้ขับเข้าไปก่อนแล้วโดยตามไปห่าง ๆ

จากคำบอกเล่าของพยานทั้ง 3 คนทำให้ไม่ทราบลำดับการเข้าไปในสวนลุมพินีที่ชัดเจนนักเนื่องจากเป็นไปได้ว่า เหตุการณ์ได้ผ่านมา 1 ปีแล้ว ทำให้พยานจำรายละเอียดของเหตุการณ์ได้ไม่ชัดเจนและอาจจะรวมถึงทำให้คำบอกเล่าของพยานคนอื่นปะปนกับความทรงจำเดิมที่มีอยู่ แต่ในรายละเอียดของเหตุการณ์ตั้งแต่ก่อนไปมีม ปตท. ของพยานทั้ง 3 คนนั้นสอดคล้องกัน ในส่วนของพยานลำดับที่ 032 และพยานลำดับที่ 001 ให้รายละเอียดช่วงก่อนเข้าไปภายในสวนลุมพินีและเหตุการณ์ภายในสวนตรงกัน

ออกมาแล้วเธอก็ได้ช่วยดูว่า เขามีบาดแผลจากการถูกยิงหรือไม่ ซึ่งก็ไม่พบ

จากนั้นพยานลำดับที่ 002 ได้บอกกับพยานลำดับที่ 001 ว่าจะไปเข้าห้องน้ำ แต่เนื่องจากมีการยิงกันอยู่ พยานลำดับที่ 002 จึงไม่ข้ามไปทางฝั่ง สน. ลุมพินีและจะกลับเข้าไปในสวนลุมพินีแทน เมื่อไปถึง ประตูได้ถูกตำรวจปิดไปแล้วแต่เธอขอเข้าไปจนได้ เมื่อเข้าไปก็เห็นว่าตำรวจกำลังเตรียมตัวที่จะออกแล้ว ซึ่งข้างในมีรถตำรวจอยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อเข้าไปได้เธอก็เลยวิ่งออกไปทางซ้าย (มุ่งลงด้านทิศใต้ของสวนลุมพินี) ซึ่งห้องน้ำจะอยู่ห่างออกไปราว 100 เมตร เมื่อกำลังจะไปถึง พยานลำดับที่ 002 เห็นว่ามีจักรยานยนต์ตรงเข้ามาหา ซึ่งเป็นการรถ นปช. ขับซ้อนสามออกมาโดยคนที่ซ้อนอยู่ตรงกลางคือ พยานลำดับที่ 037 แต่ตอนที่ออกมาเขาไม่ได้ใส่เสื้อแล้วและพยานลำดับที่ 002 เห็นพยานลำดับที่ 037 มีเลือดไหลที่ขาหัวไหล่ทะเลดู มือห้อย ตาเหลือกแล้ว จากนั้นเธอก็ไปเข้าห้องน้ำก่อนกลับออกมาเล่าให้พยานลำดับที่ 001 ว่า พยานลำดับที่ 037 ถูกยิง เธอขอให้เขาตามพยานลำดับที่ 037 ไปที่โรงพยาบาล ช่วงเวลาที่พยานลำดับที่ 002 เห็นพยานลำดับที่ 037 ออกมานั้นเป็นเวลาบ่ายแล้ว พยานลำดับที่ 002 อยู่ที่นั่นอีกราวครึ่งชั่วโมงก่อนจะชวนแฟนกลับไปที่บ้าน เมื่อกลับไปถึงก็มีคนบอกเธอว่า พยานลำดับที่ 032 ถูกยิง เธอจึงเล่าให้คนที่มาบอกเธอฟังว่า พยานลำดับที่ 037 ก็ถูกยิงเช่นกัน พวกเขาได้เห็นกันว่าใครบ้างที่หายไปจนทราบว่า นายปิยพงษ์หายไป จึงได้บอกให้เพื่อนโทรศัพท์ตามแต่ปรากฏว่านายปิยพงษ์ไม่รับสาย มีคนบอกเธอว่าจะโทรหาทำไม เพราะนายปิยพงษ์เป็นคนพาพยานลำดับที่ 032 ไปโรงพยาบาล ทำให้เธอคิดว่าทุกคนออกมาจากสวนลุมพินีแล้วจึงได้พักกินข้าว

ราว 14.00-15.00 น. มีคนวิทยูแจ้งว่า มีคนถูกยิง ต้องการความช่วยเหลือและมีการรายงานด้วยว่า ทหารได้ยิงสกัดจนทำให้ไม่มีใครสามารถเข้าไปช่วยคนที่บาดเจ็บได้ เธอได้ถามกลับไปว่า มีคนใส่เสื้อสีขาวหรือไม่ เนื่องจากมีเพื่อนยังไม่ออกมา (นายปิยพงษ์) เพื่อนของเธอที่อยู่ด้วยกันก็บอกว่า ไม่ต้องถามแล้ว เขาจะไปดูเอง แต่เมื่อเขากลับออกมาก็ได้บอกกับเธอว่า นายปิยพงษ์ถูกยิงทะเลดูปาก จากนั้นคนที่ด้านบางคนก็ไปที่โรงพยาบาลซึ่งเธอไม่แน่ใจว่าใช้โรงพยาบาลตำรวจหรือไม่ ส่วนอีกกลุ่มรวมถึงพยานลำดับที่ 002 ได้ถูกทางเวทียเรียกไปเพื่อถามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเนื่องจากมีคนเสียชีวิต

ในส่วนของประจวบ ศิลาพันธ์ พยานลำดับที่ 002 ไม่ทราบชื่อแต่รู้ว่าเป็นการ์ดด้านสารสิน เขาพยายามเข้าไปช่วยนายปิยพงษ์ซึ่งเธอคิดว่า เป็นคนวิทยูบอกว่ามีคนถูกยิงก่อนหน้านี้แล้วเขาก็ถูกยิงด้วย โดยเขาวิทยูบอกว่า “ให้รีบมาช่วยหน่อย นี่จะถึงศพแล้วแต่ถูกยิง” ที่แน่ใจว่าเป็นประจวบเพราะมีคนบอกว่า เขา

เป็นคนวิทย์เรียกคนเข้าไปช่วยเอง และประจวบยังวิทย์มาแล้วให้ฟังว่า นายปิยพงษ์ ถูกทหารจับไปค้นร่างกายและถูกซ้อมก่อนโดนยิง ที่เธอทราบเพราะเพื่อนที่อยู่ด้าน สารสินเขาคุยกัน และที่ตรงตาของนายปิยพงษ์ก็เป็นสีเขียว อาจจะไม่โดนต่อ ขณะ ที่ประจวบวิทย์เรียกนั้น ตัวเขาเองก็โดนยิงแต่ยังไม่ตาย เท่าที่ฟังก็ไม่แน่ใจคนที่ วิทย์บอกว่า นายปิยพงษ์โดนซ้อมกับนายปิยพงษ์โดนยิงนั้น เป็นคนคนเดียวกัน เพราะว่าเสียงสื่อสารไม่เหมือนกัน

โดยสรุปแล้วการเสียชีวิตของทั้งสองคนคือ นายปิยพงษ์ กิตติวงศ์ และ ประจวบ ศิลารักษ์นั้น ยังไม่สามารถสรุปได้เนื่องจากการเสียชีวิตของทั้งสองคน ยังไม่มีหลักฐานมากพอที่จะระบุได้ว่า เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่จริงหรือไม่ ได้เพียงคาดคะเนจากสถานการณ์แวดล้อมในขณะเกิดเหตุซึ่งทราบจากพยานว่า มีความเป็นไปได้ว่านายปิยพงษ์อาจเสียชีวิตจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ แต่ใน ส่วนของนายประจวบนั้น มีเพียงหลักฐานภาพถ่ายจากภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐที่ถ่ายคนซึ่งอาจเป็นประจวบเอาไว้ได้หลังจากคนในภาพถูกยิงไปแล้ว และมีเพียงรายงานสั้น ๆ ว่า คนที่ถูกยิงล้มอยู่ริมบึงนั้นถูกยิงโดยทหารซึ่งอยู่ริมรั้ว สวนลุมพินีภาพเดียวเท่านั้น

เหตุการณ์บริเวณลานพระบรมรูปรัชกาลที่ 6 สวนลุมพินี

ในจุดนี้มีผู้เสียชีวิต 1 รายคือนายสมศักดิ์ ศิลารักษ์ อายุ 28 ปี สาเหตุการ เสียชีวิตจากใบมรณบัตรระบุว่า เกิดจากบาดแผลกระสุนปืนทำลายสมอง⁴² ในการ เสียชีวิตของเขาทาง ศปช. ยังไม่มีข้อมูลจากพยานในเหตุการณ์

จากเทปบันทึกของ Roger Arnold ได้บันทึกเหตุการณ์บริเวณด้านศาลาแดง ของฝั่งผู้ชุมนุมโดยเขาได้อธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไว้ด้วยว่า ในเวลา 18.00 น. มี ผู้บาดเจ็บอย่างน้อย 4 รายและมีชายถูกยิงที่ศีรษะจากเหตุการณ์นี้⁴³ โดยภาพใน คลิปจะเริ่มตั้งแต่เหตุการณ์บริเวณลานพระรูปฯ โดยถ่ายให้เห็นผู้ชุมนุมในบริเวณ นั้นกำลังถอยหนีออกจากลานพร้อมกับมีเสียงปืนดังเป็นระยะ ๆ จากนั้นเขาได้เดิน

⁴² ใบมรณบัตรของนายสมศักดิ์ ศิลารักษ์ ออกโดยสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขตปทุมวัน

⁴³ คลิป “20100514 สมศักดิ์ ศิลารักษ์ สวนลุม Roger Arnold” ในภาคผนวก ที่มา “Shooting in Lumpini Park May 14, 2010”, Wall Street Journal, Roger Arnold, <http://archive.roger-arnold.net>.

ไปจนถึงลานแล้วได้ถ่ายเห็นคนเจ็บที่ล้มนอนอยู่แล้วมีคนพยายามจะเข้าไปช่วยคนเจ็บคนนั้น ซึ่งในระหว่างที่คนกำลังมุงอยู่ก็ได้มีการยิงอีกครั้ง ทำให้ผู้ชุมนุมวิ่งหนีเอาชีวิตรอด ส่วนช่างภาพได้วิ่งไปหลบแล้วแพนกล้องกลับไปยังจุดที่เขาวิ่งจากมาพบว่ามีคนเสื้อสีขาวถูกยิงล้มอยู่คนหนึ่งซึ่งก็คือนายสมศักดิ์ มีเลือดไหลออกจากศีรษะ สักครู่ได้มีกู้ชีพวิ่งเข้าไปช่วย โดยมีภาพจากผู้ชุมนุมที่อยู่ในบริเวณนั้นถ่ายไว้ขณะที่กู้ชีพกำลังให้ความช่วยเหลือนายสมศักดิ์ เวลาในภาพระบุว่า 18.17 น.⁴⁴

ภาพในขณะที่กู้ชีพกำลังเข้าไปปฐมพยาบาลนายสมศักดิ์ในจุดเกิดเหตุ เวลาในภาพคือ 18.17 น.

⁴⁴ ภาพโดย ผู้ชุมนุม (ไม่ประสงค์ออกนาม), มอบให้แก่ ศปช. เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2554.

ภาพนายสมศักดิ์ ศิลารักษ์ ขณะนำส่งโรงพยาบาลตำรวจ

เหตุการณ์นี้ทำให้มีผู้เสียชีวิตในบริเวณดังกล่าวคือ นายสมศักดิ์ ถูกยิงในนาที่ที่ 3.38 ต่อมาเห็นช่วงที่มีการเข้ามาช่วยเหลือของหน่วยพยาบาล ส่วนคลิปของนาย Bradley Cox⁴⁵ ได้บันทึกวิดีโอการนำร่างสมศักดิ์ส่งโรงพยาบาลตำรวจตั้งแต่นาทีที่ 0.43 เป็นต้นไป ทั้งสองคลิปแสดงให้เห็นจุดเกิดเหตุที่นายสมศักดิ์ถูกยิงที่ศีรษะ ด้วยสาเหตุบาดเจ็บกระดูกสันหลังทำให้ล้มลงมอง จากมรณบัตรประกอบด้วยรูปภาพของสหายเดี่ยวและคลิปวิดีโอของนาย Roger Arnold ยืนยันเวลาเดียวกันคือ 18.00 น.

⁴⁵ คลิป "20100519_ภาพฟ้าบีโธถ่ายโดย Bradley Cox ผู้บาดเจ็บในเหตุการณ์," ในภาคผนวกที่ 1 มา "Red Shirts, May 2010" สืบค้นจากเว็บไซต์ bradleycox.net, อัปโหลดโดย Bradley Cox, <http://www.bradleycox.net/#!showreel/vstc2=red-shirts-news-bangkok>.

ความตายบริเวณบ่อนไก่ วันที่ 14 พฤษภาคม 2553

การสูญเสีย พล.ต. ชัดติยะในคืนวันที่ 13 พฤษภาคม 2553 ทำให้การ์ด นปช. ระส่ำระสาย ผู้ชุมนุมเกิดความไม่มั่นใจในสวัสดิภาพและความปลอดภัย ความไว้วางใจระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและฝ่ายผู้ชุมนุมเหลือมีแต่ความหวาดระแวง ซึ่งกันและกัน รวมไปถึงแกนนำซึ่งเกรงว่าจะถูกลอบสังหารเหมือนกับกรณี พล.ต. ชัดติยะ ความหวังของการใช้สันติวิธีและการเจรจาจะเลือนลางจนแทบไม่มีใครพูดถึง กลุ่มผู้ชุมนุมเริ่มแสดงออกและปฏิบัติการเพื่อแสดงตนในลักษณะต่างๆ เพื่อตอบโต้กับ ศอฉ. เช่น การแสดงตัวว่าไม่มีอาวุธด้วยการถอดเสื้อผ้าให้เหลือแต่ชุดชั้นใน การใช้ตะไลหรือพลุยิงตอบโต้ฝ่ายทหาร อุบัติการณ์ดังกล่าวไม่ได้สร้างความสูญเสียแก่ฝ่ายทหาร นอกจากผู้ชุมนุมบางส่วนที่ใช้หนังสือถึงหัวหน้าและหนีไปยังแนวที่ตั้งฝ่ายทหาร

พื้นที่ที่วิกฤตที่สุดแห่งหนึ่งก็คือบริเวณชุมชนบ่อนไก่ ซึ่งตกอยู่ระหว่างกลางของกลุ่มผู้ชุมนุมกับฝ่ายรัฐบาล โดยวันที่ 14 พฤษภาคม เวลาประมาณ 18.00 น. ศอฉ. ได้เริ่มปิดถนนพระราม 4 มีกองกำลังทหารมาตั้งที่บริเวณสะพานไทย-เบลเยียม แยกถนนวิฑู เพื่อป้องกันมวลชนฝ่ายเสื้อแดงเข้าไปที่สี่ลมหรือราชประสงค์ ขณะที่ฝ่าย นปช. ก็ได้วางแนวหน้าถนนพระราม 4 หน้าธนาคารกรุงเทพกับธนาคารไทยพาณิชย์ และบริเวณใต้ทางด่วนกับย่านคลองเตย หลังจากเริ่มถูกตีดน้ำตัดไฟ ชาวชุมชนบ่อนไก่เริ่มออกจากชุมชนประมาณร้อยละ 80 เหลือเพียงร้อยละ 20 ที่ยังคงอยู่ในชุมชนและรับรู้ถึงการปะทะ ซึ่งประชาชนรายหนึ่งให้ความเห็นว่า “เหมือนอยู่ในสงคราม” เพราะเสียงปืนดังตลอด แต่ไม่สามารถแยกแยะว่าเป็นกระสุนปืนหรือเสียงจากประทัด¹

การวางกำลังในวันที่ 14 พฤษภาคมของ ศอฉ. นับเป็น “การกระชับวงล้อมขั้นต้น” เพื่อ “ทดสอบกำลังและควบคุมพื้นที่ขั้นต้น”²

¹ จักรพันธ์ กังวาน, “6 วันในความมืดและเสียงปืน ข้อเท็จจริงจากปากคำชาวบ่อนไก่,” *สารคดี*, ฉบับที่ 305 (กรกฎาคม 2553), หน้า 111.

² หัวหน้าควง, “7 บทเรียน กรณียุทธการกระชับวงล้อมพื้นที่ราชประสงค์ 14-19 พฤษภาคม 2553,” หน้า 60; ต่อมานายถวิล เปลี่ยนสี เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ขณะนั้นให้สัมภาษณ์ในเวลาต่อมาว่า เป็นผู้เสนอให้ใช้คำว่า “ขอคืนพื้นที่” ใน 5 ยุทธการวันที่ 10 เมษายน และ พ.อ. สรรเสริญ แก้วกำเนิด เป็นผู้เสนอให้ใช้คำว่า “กระชับวงล้อม” แทน การสลายการชุมนุม ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2553 ดูใน “แหวกมานเหล็ก ศอฉ. ชีวิต-เลือด-เหงื่อ-น้ำตา,” *มติชน*, 16 มกราคม 2554, หน้า 11.

ปฏิบัติการของ ศอฉ. จึงเป็นการปฏิบัติที่หัวหน้าดวงในฐานะนายทหาร เสนาธิการชี้ชัดว่าเป็น “การวางแผนปฏิบัติการรบเต็มรูปแบบ เสมือนการทำ สงครามรบในเมือง ใช้กำลังขนาดใหญ่ถึง 3 กองพล วางแผนเข้าปฏิบัติการ ซึ่งมีอำนาจการรบเปรียบเทียบสูงกว่ามาก ยิ่งมีการสั่งให้ใช้กระสุนจริงกับกลุ่ม ก่อการร้ายผู้ถืออาวุธ และเพื่อป้องกันตัวเองได้ ทำให้ทหารที่เคยสูญเสียความ เชื่อมั่นจากเหตุการณ์ 10 เมษายน ก็มีจิตใจรุกรบมากขึ้น”³

การวางแผนยุทธการของ ศอฉ. นั้นกล่าวได้ว่าผู้มีบทบาทสำคัญในการ วางแผนมากที่สุดก็คือ พล.อ. ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รองเสนาธิการทหารบกใน ขณะนั้น⁴

ทางฝ่าย นปช. โดยนายจตุพร พรหมพันธุ์ ก็ได้ร้องขอให้ศาลแพ่งมีคำสั่ง คุ้มครองมิให้สลายการชุมนุม ศาลได้มีคำสั่งชัดเจนว่าไม่สามารถคุ้มครองมิให้ มี การใช้อาวุธสงครามได้ เพราะไม่มีหลักฐานระดับข้อสันนิษฐาน ส่วนเจ้าหน้าที่ที่พกพาอาวุธ นั้นก็เป็นเจ้าพนักงานที่ทำตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมาย “หากจำเป็นก็สามารถนำ มาใช้ไปตามสถานการณ์หรือใช้ระงับยับยั้งได้ไปตามสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ เฉพาะหน้า หรือป้องกันตัวเองได้ อันเป็นไปตามหลักสากล” นอกจากนี้ศาลยัง พิจารณาว่าปฏิบัติการของฝ่ายรัฐบาล “เป็นมาตรการหนึ่งในการสลายการชุมนุม เพื่อให้เกิดความสงบสุขแก่บ้านเมือง ไม่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐ และไม่ส่ง ผลเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ อันเป็นอำนาจของฝ่ายบริหารที่จำเป็นต้อง ดำเนินการ แม้การปฏิบัติดังกล่าวจะทำให้ผู้ชุมนุมได้รับความกระทบ กระทบต่อความเป็นอยู่ตามคำสั่ง ก็อยู่ในมาตรการการรักษาความสงบเรียบร้อย ประการหนึ่ง ซึ่งเป็นอำนาจของฝ่ายบริหาร ศาลจึงมีอาจก้าวล่วงไปพิจารณาหรือ ทบทวนการใช้ดุลพินิจของฝ่ายบริหารเช่นนั้นได้”⁵

ในวันที่ 14 พฤษภาคม มีการปะทะกันอย่างต่อเนื่องในกลุ่มผู้ชุมนุมกับ แนวทหารที่พยายามกระชับพื้นที่ แนวด้านชุมชนบ่อนไก่บนถนนพระราม 4 เป็น จุดวิกฤตที่สำคัญ เนื่องจากเป็นจุดที่นายอินแปลง เทศววงศ์, นายเสน่ห์ นิลเหลือง, นายบุญมี เริ่มสุข และนายฐานุทัศน์ อัศวศิริมั่นคง ถูกยิงและเสียชีวิต

³ หัวหน้าดวง, 2553, หน้า 62.

⁴ นายถวิล เปลี่ยนสี เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ขณะนั้นให้สัมภาษณ์ ใน “แหวกมานเหล็ก ศอฉ. ชีวิต-เลือด-เหงื่อ-น้ำตา” *มติชน*, 16 มกราคม 2554, หน้า 11.

⁵ “ตายนับสิบ เจ็บกว่า100,” *ข่าวสด*, วันที่ 15 พฤษภาคม 2553, หน้า 15.

ผู้เสียชีวิต

1. ชื่อ นายฐานุทัศน์ อัศวสิริมั่นคง

อายุ 54 ปี อาชีพ ค้าขาย

เวลา/จุดเกิดเหตุ เวลา 12.30 น. ใต้สะพานลอย ใกล้ปั๊มน้ำมันปตท.

สาเหตุการเสียชีวิต ถูกยิง 2 นัดเข้าที่กลางหลังและหัวไหล่ เสียชีวิตภายหลังเหตุการณ์จากระบบไหลเวียนโลหิตและการหายใจล้มเหลวร่วมกับพบหัวใจกระสุน แต่ในมรณบัตรยังระบุว่าปอดอักเสบ (ใบรับรองแพทย์ระบุ รักษาตัวที่รพ.มหะสิทธิ์ ด้วยบาดแผลกระสุนปืนที่บริเวณหลังทะลุเข้ากระดูกสันหลัง ทำให้ประสาทไขสันหลังได้รับบาดเจ็บ เป็นอัมพาต)

2. ชื่อ นายอินแปลง เทศวงศ์

อายุ 34 ปี อาชีพ รับจ้าง/ขับรถแท็กซี่

เวลา/จุดเกิดเหตุ เวลาประมาณ 13.30 - 14.00 น. บ่อนไก่ พระราม 4 (ยังไม่ทราบตำแหน่งที่ชัดเจนกว่านี้)

สาเหตุการเสียชีวิต บาดแผลกระสุนปืนลูกโตดบริเวณหน้าอกทะลุปอด

3. ชื่อ นายบุญมี เริ่มสุข

อายุ 70 ปี อาชีพ รับจ้าง

เวลา/จุดเกิดเหตุ เวลาประมาณ 16.00 น. บ่อนไก่ หน้าร้านอาหารระเบียงทอง ถนนพระราม 4

สาเหตุการเสียชีวิต ติดเชื้อในกระแสเลือด ร่วมกับประวัติถูกยิงช่องท้อง (ใบรับรองแพทย์เจริญกรุงประชาวิทย์ ขณะรักษาตัวระบุว่า ได้รับบาดเจ็บ กระสุนยิงเข้าที่ช่องท้อง ลำไส้ทะลุหลายจุด)

4. ชื่อ นายเสน่ห์ นิลเหลือง

อายุ 48 ปี อาชีพ รับจ้าง/ขับรถแท็กซี่

เวลา/จุดเกิดเหตุ เวลาประมาณ 17.30 น. หน้าปั๊มน้ำมัน ปตท. บ่อนไก่

สาเหตุการเสียชีวิต บาดแผลกระสุนปืนลูกโตดบริเวณหน้าอกทะลุเส้นเลือดใหญ่และปอด

1. นายอินแปลง เทศวงค์

นายอินแปลง เทศวงค์ อายุ 34 ปี เสียชีวิตเนื่องจากถูกกระสุนปืนลูกโหด มีบาดแผลบริเวณหน้าอกทะลุปอด เสียชีวิตระหว่างนำส่งโรงพยาบาลกล้วยน้ำไท เวลา 14.30 น.

พยานลำดับที่ 042⁶ ภรรยา ให้การว่า เวลาประมาณ 14.00 น. ได้รับโทรศัพท์แจ้งจากทางโรงพยาบาลกล้วยน้ำไท จึงเดินทางไปพร้อมกับญาติของนายอินแปลง เมื่อไปถึงโรงพยาบาลพบนายอินแปลงเสียชีวิตแล้วอยู่ที่ห้องฉุกเฉิน พี่ชายของนายอินแปลงได้พูดคุยกับคนที้นำนายอินแปลงมาส่งที่โรงพยาบาล เขาเล่าให้ฟังว่าตอนที่ถูกยิง นายอินแปลงยังสามารถพูดคุยได้ และมาเสียชีวิตระหว่างนำส่งโรงพยาบาล นายอินแปลงถูกยิงด้วยกระสุนปืนลูกโหดที่หน้าอก รถที่ใช้มนายอินแปลงส่งโรงพยาบาลคือรถแท็กซี่ของนายอินแปลง ทะเบียน ทล 8767 ชุดที่นายอินแปลงใส่ครั้งสุดท้ายคือเสื้อกล้ามสีขาว เสื้อเชิ้ตสีฟ้า กางเกงยีนส์ขาว

ภาพนายอินแปลง เทศวงค์ หลังจากเสียชีวิตแล้ว ถ่ายที่โรงพยาบาลกล้วยน้ำไท⁷

⁶ สัมภาษณ์โดย ศปช., วันที่ 21 สิงหาคม 2553.

⁷ ภาพโดยผู้ชุมนุม (ไม่ประสงค์ออกนาม), มอบให้แก่ ศปช. เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2553.

2. นายเสน่ห์ นิลเหลือง

นายเสน่ห์ นิลเหลือง อายุ 48 ปี อาชีพขับรถแท็กซี่ เสียชีวิตจากบาดแผลกระสุนปืนลูกโตบริเวณหน้าอก เสียชีวิตเวลา 18.00 น.

พยานลำดับที่ 040⁸ พี่สาว ระบุว่า ประมาณเวลา 13.00 น. นายเสน่ห์ ลงรถที่คลองเตยแล้วโทรหาน้องชายว่าอยู่ที่ธนาคารกรุงเทพ (บ่อนไก่) เพื่อเข้ามาเอารถแท็กซี่จากบ้านพี่สาวที่แฟลตตำรวจ น้องชายของนายเสน่ห์ได้บอกให้นายเสน่ห์หรือที่ธนาคาร จะออกไปรับ แต่นายเสน่ห์เดินมาจนถึงบริเวณหน้าปั้ม ปตท. เพื่อลัดจากสนามมวยลุมพินี มาทะลุข้างซอยสถานทูตญี่ปุ่น ไปยังบ้านพักพี่สาวที่แฟลตตำรวจ เวลาประมาณ 17.54-18.00 น. นายเสน่ห์เดินมาถึงทางเข้าปั้ม ปตท. (ปากซอยปลุกจิต 1) ไกลล์สนามมวยลุมพินี ก็ถูกยิงเข้าที่หน้าอกแล้วล้มลงบริเวณฟุตบาทหน้าทางเข้าปั้มน้ำมัน ปตท. (มีภาพถ่ายจุดเกิดเหตุ) จากนั้นมีกลุ่มคนเข้าไปช่วยนำตัวมาภายในบริเวณปั้มน้ำมัน ปตท. เพื่อพยายามช่วยชีวิตก่อนนำส่งโรงพยาบาลล้วยน้ำไท (มีภาพถ่ายและคลิปที่แสดงให้เห็นว่านายเสน่ห์ได้เดินไปถึงที่บริเวณไกลล์สนามมวยลุมพินี)

ภาพนายเสน่ห์ในช่วงถูกยิงและล้มลงจากเว็บไซต์ vimeo โดย Kenneth Todd Ruiz⁹

⁸ สัมภาษณ์โดย ศปช., วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2554.

⁹ ดูคลิป "Bangkok plunges into chaos" ในภาคผนวก, บันทึกโดย Kenneth Todd Ruiz, reporterinxile.com, จากเว็บไซต์ <http://vimeo.com/reporterinxile>.

ภาพนายเสนห์ถูกยิงล้มไปแล้ว¹⁰

ภาพนายเสนห์ถูกยิง – ตอนถูกหิ้วออกจากจุดที่โดนยิง ภาพของ Masaru Goto¹¹

¹⁰ ภาพโดย masarugoto, จากเว็บไซต์ <http://masarugoto.photoshelter.com>, <http://masarugoto.photoshelter.com/gallery-image/Thailand-Divided-part-1-April-10th-to-May-17th/G0000TydUnch9zcs/I0000dybb7W95pSk>.

¹¹ ภาพโดย Masaru Goto.

ภาพนายเสนห์ นิลเหลือง หลังจากถูกอุ้มออกมาจากที่เกิดเหตุ แล้วมาช่วยกันบีบหัวใจ¹²

Roland Neveu เล่าไว้ในบล็อกส่วนตัวว่า ประมาณ 17.30 น. ทหารที่ใส่แว่นดำในภาพ ยิงกระสุนยาง 3 นัดจากปืนเอ็ม 16 ไปถูกชายอายุประมาณ 50 ที่อยู่ห่างออกไปราว 80 เมตรล้มลง และทหารคนดังกล่าวถูกผู้บังคับบัญชาเรียกไปตำหนิ มุมที่ถ่ายเป็นมุมจากฝั่งทหาร คนที่นาย ROLAND ระบุว่าจะเป็นนายเสนห์ นิลเหลือง อายุ 48 ปี ถูกยิงบริเวณหน้าอกทะลุแผ่นหลังเสียชีวิต¹³

¹² ภาพโดย Masaru Goto.

¹³ Roland Neveu, "15 may 2010 Bangkok Dangerous," จากเว็บไซต์ <http://bklink.blogspot.com>, <http://bklink.blogspot.com/2010/05/bangkok-dangerous.html>.

ภาพเชื่อมโยงนาที่ถูกยิงของนายสนั่น นิลเหลือ่ง จากรายงานข่าวของ reporter in exile ¹⁴

ภาพแสดงความสัมพันธ์ต่อเนื่องก่อนที่สนั่นจะถูกยิง และหลังจากที่ทหารใส่แว่นดำยิงไปแล้ว จะเห็นจังหวะที่สนั่นล้มด้วย

¹⁴ ดูลิขิต "20100513-16_รวมเหตุการณ์เส้นพระราม 4_reporter in exile" ในภาคผนวก.

3. นายบุญมี เริ่มสุข

นายบุญมี เริ่มสุข (อายุ 71 ปี) อาชีพเชลล์แมนขายปุ๋ย ถูกยิงด้วยกระสุนเข้าช่องท้อง คมกระสุนทะลุลำไส้หลายจุดที่หน้าร้านอาหารระเบียงทอง ถนนพระราม 4 แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ เมื่อเวลาประมาณ 16.00 น. วันที่ 14 พฤษภาคม นายบุญมีถูกนำส่งโรงพยาบาลและรักษาอาการป่วยอย่างต่อเนื่องจนเสียชีวิตด้วยอาการติดเชื้อในกระแสเลือด เวลา 05.00 น. วันที่ 28 กรกฎาคม 2553

นางนันทพร เริ่มสุข¹⁵ ภรรยา เล่าว่า เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2553 เวลาประมาณ 16.00 น. หลังจากที่นายบุญมี เริ่มสุข รับประทานอาหารที่ร้านอาหารระเบียงทองเสร็จแล้วได้เดินออกมาที่ร้านเพื่อจะกลับบ้าน ระหว่างที่เดินอยู่บนทางเท้าข้างร้านดังกล่าว นายบุญมีถูกยิงด้วยกระสุนปืนไม่ทราบขนาด จำนวน 1 นัด ถูกยิงที่บริเวณหน้าท้องข้างขวา จากนั้นมีอาการชาและล้มลง และมีพลเมืองดีนำตัวไปส่งรักษาตัวที่โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ รักษาพยาบาลอยู่ที่โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2553 ถึงวันที่ 21 มิถุนายน 2553 ต่อมาเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2553 ได้ส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจ

27 กรกฎาคม 2553 นายบุญมี เริ่มสุข ให้สัมภาษณ์ซึ่งขณะนั้นยังมีสติ และสามารถพูดได้ว่า กระสุนยิงมาจากฝั่งไหน นายบุญมีได้ยืนยันว่ากระสุนมาจากฝั่งทหาร นายบุญมีมีเอกสารประวัติการรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจ ซึ่งได้มอบพยานวัตถุลูกกระสุนปืน จำนวน 1 ลูก ซึ่งแพทย์ผู้ทำการรักษาได้ตรวจพบจากร่างกายนายบุญมี เริ่มสุข ให้แก่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและนำส่งกองพิสูจน์หลักฐานกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้ว อยู่ระหว่างรอผลการตรวจพิสูจน์

เหตุการณ์ผ่านไปเกือบสองปี ในวันที่ 11 มิถุนายน 2555 ที่ศาลอาญากรุงเทพใต้ ถนนเจริญกรุง ศาลนัดไต่สวนชั้นอุทธรณ์การเสียชีวิต คดีที่พนักงานอัยการฝ่ายคดีอาญากรุงเทพใต้ 4 ยื่นคำร้องให้ชั้นอุทธรณ์การเสียชีวิตของนายบุญมี เริ่มสุข ที่ถูกยิง นายธนพร วงษ์รัตน อายุ 50 ปี ประจักษ์พยานที่เห็นเหตุการณ์นายบุญมี ถูกเจ้าหน้าที่ยิง เบิกความว่า ตนกำลังจะเข้าไปร่วมชุมนุมที่ย่านบ่อนไก่ โดยกำลังยืนอยู่ที่ปากซอยงามดูพลี เห็นเจ้าหน้าที่ถืออาวุธปืนครบมือเดินลาดตระเวน

¹⁵ กรมสอบสวนคดีพิเศษ, “รายงานการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษที่ 354/2553” คดีนายบุญมี เริ่มสุข ; รายงานการสืบสวนสอบสวนนี้ถูกนำมาเผยแพร่โดยนายจตุพร พรหมพันธุ์ ส.ส. พรรคเพื่อไทย ระหว่างการอภิปรายไม่ไว้วางใจระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม-1 มิถุนายน 2553.

เป็นแนวทั้งสองข้างถนนพระราม 4 พร้อมกับมีเสียงป็นดังขึ้นเป็นระยะ จนกระทั่งเจ้าหน้าที่ลาดตระเวนมาถึงย่านบ่อนไก่ยังมีเสียงป็นต่อเนื่องและเดินใกล้เข้ามา จึงตะโกนบอกผู้ชุมนุมที่อยู่ฝั่งตรงข้ามให้หลบเข้าไปในซอย เพราะเกรงจะถูกยิงพร้อมกันนั้นตนได้พาประชาชนอีกส่วนหนึ่งหลบวิธีกระสุนเข้าไปในซอยงามดูพลี เมื่อมองไปทางฝั่งตรงข้ามเห็นเจ้าหน้าที่เดินมาถึงหน้าปั้มน้ำมัน ปตท. มีชายสูงวัยคนหนึ่งรูปร่างสูงใหญ่ ศีรษะล้านยืนอยู่ จึงได้ตะโกนให้หลบเข้าไปในซอย แล้วก็ยังมีเสียงป็นดังขึ้น เห็นชายคนดังกล่าวถูกยิงล้มลงข้างตู้โทรศัพท์ ตนจึงตัดสินใจวิ่งข้ามถนนพระราม 4 ไปช่วย เห็นมีเลือดไหลออกจากหน้าท้องจึงถามว่า “ลุงเป็นอะไรมากไหม? สักพักมีชาวบ้านวิ่งมาช่วยแล้วบอกว่า “ลุงบุญมีรีเปล่า ลุงบุญมีอยู่แฟลตการเคหะในซอยปลูกจิตหน้าตู้โทรศัพท์ที่เกิดเหตุ จากนั้นจึงช่วยกันอุ้มลุงบุญมีขึ้นรถจักรยานยนต์นำส่งรักษาที่โรงพยาบาล แล้ววิ่งข้ามกลับมาในซอยงามดูพลีอีกครั้ง จนมาทราบภายหลังว่าลุงบุญมีเสียชีวิตแล้ว¹⁶

พ.ต.ท. ณพงค์ กบิตถัย พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ท้องที่ที่ศพนั้นอยู่ และ พ.ต.อ. ภวัฑฒน์ ประทีปวิศรุต แพทย์สถาบันนิติเวช ร่วมชันสูตรพลิกศพ เบื้องต้นพบว่าสาเหตุการตายเกิดจากการติดเชื้อในกระแสเลือด เนื่องจากการถูกยิงบริเวณช่องท้อง และมี พ.ต.ต. หญิง ณปภัช ณภูมิมุนต์ ตำแหน่งนายแพทย์ (สบ.2) กลุ่มงานนิติพยาธิโรงพยาบาลตำรวจ ผู้ทำการตรวจศพภายนอกและภายใน ให้การยืนยันว่านายบุญมี เริ่มสูญ ผู้ตาย มีสาเหตุการตายมาจากการติดเชื้อในกระแสเลือดร่วมกับประวัติการถูกยิงช่องท้อง ซึ่งตามวันเวลาสถานที่เกิดเหตุ ในวันที่ 14 พฤษภาคม 2553 เวลาประมาณ 16.00 น. บริเวณทางเท้าข้างร้านอาหารระเบียงทอง ถนนพระราม 4 แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ปรากฏตามพยานเอกสารแผนที่เกิดเหตุและบันทึกการตรวจสถานที่เกิดเหตุ เป็นช่วงเวลาที่มิใช่เหตุการณ์ชุมนุมประท้วงของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าว

¹⁶ “พยานยืนยันเห็นชัด จนท. กระจายยิงใส่ เบิกความ-98 ศพ,” ข่าวสดออนไลน์, วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2555, http://www.khaosod.co.th/view_news.php?newsid=TUROd01ERXhOR-EV5TURZMU5RPT0=§ionid=TURNd01RPT0=&day=TWpBeE1pMHdOaTB4TWc9PQ== (สืบค้นวันที่ 12 มิถุนายน 2555).

ภาพนายบุญมี เริ่มสุข ขณะรักษาอาการหลังผ่าตัดเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2553¹⁷

นายบุญมีได้รับการรักษาและถูกนำตัวเข้าผ่าตัดอย่างน้อยห้าครั้ง เพราะมีอาการลำไส้ทะลุ เย็บต่อไม่ได้ จึงต้องทำการผ่าตัดเพื่อปิดรอยแผลให้เล็กลง เอาเลือดคั่งในช่องท้องออก กระสุนที่ฝังอยู่บริเวณสะดือไม่ถูกผ่าตัดออกเนื่องจากอาจกระทบกระเทือนได้จึงต้องปล่อยให้ค้างอยู่ในสะดือด้านซ้าย

¹⁷ ดุคิลิป “20100514คลิปลัสมภษณบุญมี ขณะอยู่โรงพยาบาล” ในภคผนวก, ลัสมภษณโดยกลุ่มแต่เพื่ณผู้เดือดร้อน, มอบให้แก่ ศปช. เมื่อวันที่ 26 พฤษจิกายน 2554.

4. นายฐานุทัศน์ อัศวสิริมั่นคง

นายฐานุทัศน์ อัศวสิริมั่นคง (อายุ 54 ปี) อาชีพค้าขาย ถูกยิงเมื่อเวลาประมาณ 12.30 น. วันที่ 14 พฤษภาคม 2553 เสียชีวิตเมื่อเวลา 22.35 น. วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2555

พยานลำดับที่ 035¹⁸ ภรรยา เล่าว่าตนเองพร้อมครอบครัวออกจากบ้านประมาณ 11.30 น. เดินมาถึงป้ายรถเมล์ เห็นพนักงานออฟฟิศไปกินข้าว ตนเดินไปถึงป้ายรถเมล์ก่อนสามี เพราะสามีต้องการซื้อลอตเตอรี่ ธนาคารยังเปิดปกติ เหตุการณ์ยังเป็นปกติ ลูกทั้งสองเดินเข้าออกร้านสะดวกซื้อ (เซเว่นอีเลฟเว่น) เมื่อพบสามีก็ยังคงบอกว่าไม่ได้ซื้อลอตเตอรี่เลย นายฐานุทัศน์จึงกลับไปทางธนาคารไทยพาณิชย์อีก หลังจากนั้นได้ยินเสียงดังมาก ได้ยินเสียงคนกรีดร้อง และมีคนบอกว่าให้หลบ ตนเองและลูกก็หลบไปทางโรงรับจำนำ สามีเดินกลับมาจึงมาถามว่าได้ยินหรือไม่ ตนเองบอกว่าได้ยิน แต่ไม่รู้ว่าเสียงอะไร สังเกตว่าไม่มีรถเมล์เพื่อจะไปโหลดิส พระราม 4 เลย เมื่อมองไปทางสะพานไทย-เบลเยียม เห็นทหารยืนอยู่เชิงสะพาน จึงทราบเหตุว่าทำไมรถเมล์ไม่มา ตอนนั้นทหารยังยืนเป็นกลุ่ม ยังไม่ได้ยืนเป็นแนวขวางหน้ากระดาน ตนจึงตัดสินใจไม่ไปห่างกัน สามีเห็นด้วย สามีบอกว่าให้กลับบ้าน ส่วนสามีเดินไปซื้อของกินก่อนกลับบ้าน

นางวราวิษฐ์กล่าวต่อไปว่าเมื่อหันไปทางสะพานไทย-เบลเยียมอีกครั้ง จึงเห็นทหารยืนเป็นแนวหน้ากระดานเต็มสะพาน ทหารสะพานปืน แต่ยังไม่ได้เล็งมาทางประชาชน และเห็นกลุ่มคนจำนวนหนึ่ง น่าจะเป็นวินมอเตอร์ไซด์ คนหนึ่งกำลังยาง อีกคนถือคูปองไฟ อีกคนถือธงชาติ แต่มองไม่เห็นรถเมล์แล้ว คงมีแต่มอเตอร์ไซด์ ขณะนั้นสามีเดินไปดูลอตเตอรี่อีกครั้ง มีมอเตอร์ไซด์ถามว่าจะไปไหนกัน จะไปส่ง เพราะเดียวไม่มีรถไป ตนเองถามว่า ทำไม ชายคนนั้นตอบว่ามีตำรวจกันไม่ให้เข้าพระราม 4 แล้ว แต่ตนเองตอบว่าไม่ไป

ขณะนั้นพยานลำดับที่ 035 ยังเห็นมอเตอร์ไซด์จอดริมฟุตบาทใต้สะพานลอย เมื่อได้ยินเสียงปืนอีกครั้ง มีคนกรีดร้องลั่น ขณะนั้นสามีบอกว่าให้พาลูกเข้าเซเว่นฯ ตนจึงหันหลังวิ่งกลับบ้านทาง ซอยธนาคารไทยพาณิชย์ในสภาพซุลมุน ขณะเดินกลับบ้าน ได้ยินเสียงปืนดังรัวสลับลูดยิงตลอดจึงโทรศัพท์หาสามี แต่ไม่มีคนรับสาย จนกระทั่งเดินถึงบ้าน ตอนนั้นประมาณไม่ถึง 13.00 น.

¹⁸ สัมภาษณ์โดย ศปช., วันที่ 7 มีนาคม 2555.

ส่วนนายฐานุทัศน์ ก่อนจะถูกยิงได้หันหลังเพื่อวิ่งหลบหาที่กำบังแต่ก็ล้มลง ปากกระแทกพื้น เขาไม่รู้รู้สึกตัวว่าได้รับบาดเจ็บจากการถูกยิงแต่ตัวชาขยับไม่ได้ ต่อมาจึงมีนายเอกสิทธิ์ วงษ์มา ซึ่งอยู่ในที่เกิดเหตุ (ตามภาพ) และพุง/หามไป เรียกรถตู้คันสีขาว ซึ่งนายฐานุทัศน์เล่าว่าเป็นรถของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้นำส่งไปยังโรงพยาบาลกล้วยน้ำไท

นายฐานุทัศน์ได้รับการรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลกล้วยน้ำไทตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคมถึง 4 มิถุนายน 2553 อาการบาดเจ็บคือมีกระดูกซี่โครงหักซี่โครงซี่ที่ 10 ซี่โครงซี่ที่ 11 ซี่โครงซี่ที่ 12 ซี่โครงซี่ที่ 13 ซี่โครงซี่ที่ 14 ซี่โครงซี่ที่ 15 ซี่โครงซี่ที่ 16 ซี่โครงซี่ที่ 17 ซี่โครงซี่ที่ 18 ซี่โครงซี่ที่ 19 ซี่โครงซี่ที่ 20 ซี่โครงซี่ที่ 21 ซี่โครงซี่ที่ 22 ซี่โครงซี่ที่ 23 ซี่โครงซี่ที่ 24 ซี่โครงซี่ที่ 25 ซี่โครงซี่ที่ 26 ซี่โครงซี่ที่ 27 ซี่โครงซี่ที่ 28 ซี่โครงซี่ที่ 29 ซี่โครงซี่ที่ 30 ซี่โครงซี่ที่ 31 ซี่โครงซี่ที่ 32 ซี่โครงซี่ที่ 33 ซี่โครงซี่ที่ 34 ซี่โครงซี่ที่ 35 ซี่โครงซี่ที่ 36 ซี่โครงซี่ที่ 37 ซี่โครงซี่ที่ 38 ซี่โครงซี่ที่ 39 ซี่โครงซี่ที่ 40 ซี่โครงซี่ที่ 41 ซี่โครงซี่ที่ 42 ซี่โครงซี่ที่ 43 ซี่โครงซี่ที่ 44 ซี่โครงซี่ที่ 45 ซี่โครงซี่ที่ 46 ซี่โครงซี่ที่ 47 ซี่โครงซี่ที่ 48 ซี่โครงซี่ที่ 49 ซี่โครงซี่ที่ 50 ซี่โครงซี่ที่ 51 ซี่โครงซี่ที่ 52 ซี่โครงซี่ที่ 53 ซี่โครงซี่ที่ 54 ซี่โครงซี่ที่ 55 ซี่โครงซี่ที่ 56 ซี่โครงซี่ที่ 57 ซี่โครงซี่ที่ 58 ซี่โครงซี่ที่ 59 ซี่โครงซี่ที่ 60 ซี่โครงซี่ที่ 61 ซี่โครงซี่ที่ 62 ซี่โครงซี่ที่ 63 ซี่โครงซี่ที่ 64 ซี่โครงซี่ที่ 65 ซี่โครงซี่ที่ 66 ซี่โครงซี่ที่ 67 ซี่โครงซี่ที่ 68 ซี่โครงซี่ที่ 69 ซี่โครงซี่ที่ 70 ซี่โครงซี่ที่ 71 ซี่โครงซี่ที่ 72 ซี่โครงซี่ที่ 73 ซี่โครงซี่ที่ 74 ซี่โครงซี่ที่ 75 ซี่โครงซี่ที่ 76 ซี่โครงซี่ที่ 77 ซี่โครงซี่ที่ 78 ซี่โครงซี่ที่ 79 ซี่โครงซี่ที่ 80 ซี่โครงซี่ที่ 81 ซี่โครงซี่ที่ 82 ซี่โครงซี่ที่ 83 ซี่โครงซี่ที่ 84 ซี่โครงซี่ที่ 85 ซี่โครงซี่ที่ 86 ซี่โครงซี่ที่ 87 ซี่โครงซี่ที่ 88 ซี่โครงซี่ที่ 89 ซี่โครงซี่ที่ 90 ซี่โครงซี่ที่ 91 ซี่โครงซี่ที่ 92 ซี่โครงซี่ที่ 93 ซี่โครงซี่ที่ 94 ซี่โครงซี่ที่ 95 ซี่โครงซี่ที่ 96 ซี่โครงซี่ที่ 97 ซี่โครงซี่ที่ 98 ซี่โครงซี่ที่ 99 ซี่โครงซี่ที่ 100

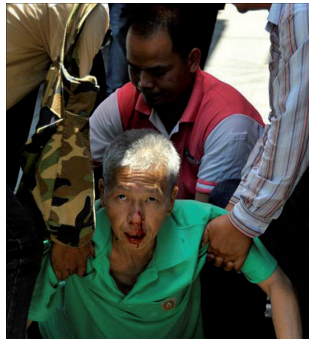
นายฐานุทัศน์ย้ายมารักษาตัวต่อที่โรงพยาบาลมหาราชนิก เมื่อออกมารักษาตัวที่บ้านภรรยาแจ้งว่ายังคงมีกระดูกซี่โครงหักซี่โครงซี่ที่ 10 ซี่โครงซี่ที่ 11 ซี่โครงซี่ที่ 12 ซี่โครงซี่ที่ 13 ซี่โครงซี่ที่ 14 ซี่โครงซี่ที่ 15 ซี่โครงซี่ที่ 16 ซี่โครงซี่ที่ 17 ซี่โครงซี่ที่ 18 ซี่โครงซี่ที่ 19 ซี่โครงซี่ที่ 20 ซี่โครงซี่ที่ 21 ซี่โครงซี่ที่ 22 ซี่โครงซี่ที่ 23 ซี่โครงซี่ที่ 24 ซี่โครงซี่ที่ 25 ซี่โครงซี่ที่ 26 ซี่โครงซี่ที่ 27 ซี่โครงซี่ที่ 28 ซี่โครงซี่ที่ 29 ซี่โครงซี่ที่ 30 ซี่โครงซี่ที่ 31 ซี่โครงซี่ที่ 32 ซี่โครงซี่ที่ 33 ซี่โครงซี่ที่ 34 ซี่โครงซี่ที่ 35 ซี่โครงซี่ที่ 36 ซี่โครงซี่ที่ 37 ซี่โครงซี่ที่ 38 ซี่โครงซี่ที่ 39 ซี่โครงซี่ที่ 40 ซี่โครงซี่ที่ 41 ซี่โครงซี่ที่ 42 ซี่โครงซี่ที่ 43 ซี่โครงซี่ที่ 44 ซี่โครงซี่ที่ 45 ซี่โครงซี่ที่ 46 ซี่โครงซี่ที่ 47 ซี่โครงซี่ที่ 48 ซี่โครงซี่ที่ 49 ซี่โครงซี่ที่ 50 ซี่โครงซี่ที่ 51 ซี่โครงซี่ที่ 52 ซี่โครงซี่ที่ 53 ซี่โครงซี่ที่ 54 ซี่โครงซี่ที่ 55 ซี่โครงซี่ที่ 56 ซี่โครงซี่ที่ 57 ซี่โครงซี่ที่ 58 ซี่โครงซี่ที่ 59 ซี่โครงซี่ที่ 60 ซี่โครงซี่ที่ 61 ซี่โครงซี่ที่ 62 ซี่โครงซี่ที่ 63 ซี่โครงซี่ที่ 64 ซี่โครงซี่ที่ 65 ซี่โครงซี่ที่ 66 ซี่โครงซี่ที่ 67 ซี่โครงซี่ที่ 68 ซี่โครงซี่ที่ 69 ซี่โครงซี่ที่ 70 ซี่โครงซี่ที่ 71 ซี่โครงซี่ที่ 72 ซี่โครงซี่ที่ 73 ซี่โครงซี่ที่ 74 ซี่โครงซี่ที่ 75 ซี่โครงซี่ที่ 76 ซี่โครงซี่ที่ 77 ซี่โครงซี่ที่ 78 ซี่โครงซี่ที่ 79 ซี่โครงซี่ที่ 80 ซี่โครงซี่ที่ 81 ซี่โครงซี่ที่ 82 ซี่โครงซี่ที่ 83 ซี่โครงซี่ที่ 84 ซี่โครงซี่ที่ 85 ซี่โครงซี่ที่ 86 ซี่โครงซี่ที่ 87 ซี่โครงซี่ที่ 88 ซี่โครงซี่ที่ 89 ซี่โครงซี่ที่ 90 ซี่โครงซี่ที่ 91 ซี่โครงซี่ที่ 92 ซี่โครงซี่ที่ 93 ซี่โครงซี่ที่ 94 ซี่โครงซี่ที่ 95 ซี่โครงซี่ที่ 96 ซี่โครงซี่ที่ 97 ซี่โครงซี่ที่ 98 ซี่โครงซี่ที่ 99 ซี่โครงซี่ที่ 100

พยานลำดับที่ 036²⁰ (ผู้เข้าร่วมในเหตุการณ์ขณะที่นายฐานุทัศน์ถูกยิง ดูภาพหน้า 185 ในวงกลมเล็ก) กล่าวว่า พยานทำงานอยู่ที่สาทร ซอย 1 ในวันดังกล่าวที่ทำงานอนุญาตให้พนักงานกลับบ้านก่อนเวลา พยานจึงเดินทางกลับบ้านไปทางถนนวิฑูรย์ และเห็นทหารเดินเข้ามาทางศาลาแดง ช่วงนั้นไม่เกินเที่ยงมองเห็นทหารอยู่ที่บนสะพานไทย-เบลเยียม บางส่วนคลานบางส่วนเดินบนถนน จึงถอยออกมาจนถึงแยกงามดูพลี อยู่ฝั่งป้อมน้ำมัน ปตท. ยืนอยู่ตรงนั้นประมาณ 1 ชั่วโมง พร้อมกับประชาชนประมาณ 40-50 คน ยังเห็นร้านค้าเปิดอยู่ตามปกติ แต่รถไม่สามารถสัญจรได้ พยานเห็นคนยิงหนึ่งสติ๊ก 1 คน ขว้างระเบิดขวดที่ทำจากขวดเครื่องดื่มชูกำลัง 1 คน อยู่ตรงป้อมน้ำมัน และเห็นรถดับเพลิงไปจอดอยู่ที่ป้อม พยานยืนอยู่ใต้บันไดสะพานลอย (ตามภาพ) พร้อมคนมุงที่บริเวณใต้

¹⁹ ใบรับรองแพทย์โรงพยาบาลมหาราชนิก เล่มที่ 067 เลขที่ 3303 ตรวจเมื่อ 7 ธันวาคม 2554.

²⁰ พยานลำดับที่ 036, สัมภาษณ์โดย ศปช., มีนาคม 2555.

สะพานลอย มาจากทางคลองเตยและจากถนนวิฑู จากนั้นมีรถจักรยานยนต์ล้มลง และหายไปหมด และเห็นนายฐานุทัศน์ผู้เดียวถูกยิง ล้มลงนอนคว่ำหน้าไปทาง ทหารตรึงบริเวณใต้สะพานลอยใกล้ทางเท้า (ตามภาพ) ขณะเข้าไปช่วย พยาน เห็นรถกระสุนตรงกลางหลังค่อนไปทางซ้ายมือ พยานจึงเข้าไปช่วยผู้ล้มขึ้น และวิ่งไป ทางซอยข้างโรงรับจำนำ จึงพบรถของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและช่วยกัน นำตัวผู้บาดเจ็บขึ้นรถ ขณะนั้นเวลาประมาณ 13.00 น. พยานเห็นเจ้าหน้าที่ ตำรวจอยู่เต็มรถ ระหว่างที่ผู้บาดเจ็บขึ้นรถ พยานไม่ได้ยินเสียงปืนใดๆ

ภาพนายฐานุทัศน์ อัครวิวัฒน์คง หลังจากถูกยิงบนถนนพระราม 4²¹

ภาพนายฐานุทัศน์ อัครวิวัฒน์คง หลังจากถูกยิงบนถนนพระราม 4²²

²¹ ภาพโดยสำนักข่าว EFE.

²² ภาพโดยสำนักข่าว EFE.

ภาพตำแหน่งที่นายฐานุทัศน์ อัศวสิริมันคง ยืนอยู่ใต้สะพานลอย (วงกลมใหญ่) บนถนน
พระราม 4 โดยพยานลำดับที่ 036 ยืนอยู่ตรงทางเท้า (วงกลมเล็ก)

เมื่อพยานลำดับที่ 035 กลับถึงบ้าน มีโทรศัพท์โทรมาแจ้งว่าสามีถูกยิง
สาหัส อาการน่าเป็นห่วง จึงทราบว่าเป็นพยาบาลโทรศัพท์มาและบอกว่าโรง
พยาบาลเพิ่งจะรับตัวสามีและมีอาการเสียเลือดมาก

ก่อนหน้าที่พยาบาลจะโทรศัพท์มา ลูกชายหรือลูกสาวก็ได้รับโทรศัพท์จาก
ญาติถามว่า สามีอยู่ไหม เพราะทราบข่าวว่ามีคนที่ชุมชนถูกยิง เป็นชายแก่
หลังจากรับสายจากโรงพยาบาลจึงโทรกลับบอกญาติว่าอาจจะเป็นสามี หลังจาก
ออกมาข้างนอกตนเองได้กลิ่นใหม่แล้ว มีมอเตอร์ไซด์บอกว่าออกไปไม่ได้แล้ว
เพราะโดนปิดหมด ตนจึงเดินทางไปทางธนาคารไทยพาณิชย์ เห็นกองยางถูกวางเป็นแนว
ขึ้นแล้วจึงเดินขึ้นไปทางใต้ทางด่วน ต้องวิ่งสลับกับหยุดหลบกระสุนไปมา จนไป
ถึงตลาดคลองเตย เมื่อถึงโรงพยาบาลจึงพบผู้อำนวยการโรงพยาบาลแจ้งว่า สามี
ถูกยิง มีกระสุนฝังในปอด เลือดออกในช่องปอด มีเลือดออกมาก ตนถามว่าสามี
เจ็บไหม ไม่ต้องกลัวนะ เขาถามว่า กระเป๋าตังค์อยู่ไหม อยู่ออยู่ไหม ตนจึงถาม
แพทย์ และทราบว่า เกิดจากกระสุนหลังได้รับการกระทบกระเทือน และอาจ
ไม่สามารถเดินได้ตลอดชีวิต ประมาณ 16.00 น. จะผ่ากระสุนที่ฝังในปอดออก
เมื่อกลับมาก็ยังได้ยินเสียงปืน มีการเผาขี้เถ้ามากขึ้น เมื่อถึงบ้านก็ทราบข่าว

จากเนชั่นว่ามีคนเจ็บ คนเสียชีวิต หลังจากนั้นไม่สามารถไปหาสามีได้ เพราะโดนตัดน้ำ ตัดไฟ ติดอยู่ในแฟลตออกไปไม่ได้ ในวันที่ 17 จึงออกไปอยู่กับน้องสาวสามี วันที่ 18 เหมาแท็กซี่คันหนึ่งไปโรงพยาบาลกล้วยน้ำไท หมอบอกว่า ถ้าไม่สะดวกก็ไม่ต้องมา ถ้ามีอะไรจะโทรศัพท์ถึง จนเมื่อวันที่ 22 ก็กลับมาในพื้นที่ จึงได้เยี่ยมสามีอีกครั้งในวันที่ 23 พฤษภาคม

สรุปเหตุการณ์บนถนนพระราม 4 วันที่ 14 พฤษภาคม

พยาน²³ที่อยู่ในเหตุการณ์เล่าว่าตั้งแต่เวลา 13.00 น. มีการนำผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิตส่งโรงพยาบาลทุก 5 นาที โดยพยานหลบอยู่ใต้สะพานพระราม 4 มีคนยิงปืนลงมาตรงเกาะกลางบริเวณหน้าร้านเซเว่นอีเลว่นที่มีวางรถกองอยู่ ผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์เล่าว่ารู้ว่ามีกรยิงเพราะได้ยินเสียงปืนแต่ไม่เห็นคนยิง เพราะตำแหน่งของคนยิง อยู่สูงกว่าสายตา เมื่อมีเสียงปืนดังลงมา คนก็ล้ม เป็นแบบนี้ทุกๆ 5 นาที ก็จะมีคนนำศพและคนเจ็บออกไปส่งขึ้นรถอาสาสมัครไปยังโรงพยาบาล บางคน ถูกยิงสมอง หน้าผาก คอ บางคนถูกยิงที่หน้าอก

ในพื้นที่แนวหน้ากองวางรถจะมีการต่ออยู่ประมาณร่วมร้อยกว่าคน ถ้ามีคนข้างในถูกยิงจะมีการโบกธงส่งสัญญาณให้ทีมหน่วยกู้ภัยเข้าไปรับ ก็จะมีเข้าไปรับคนเจ็บ ทุกๆ 5 นาที อยู่ตรงนั้นได้สักพักการรถบอกให้เราย้ายไปอยู่ที่เวทีปราศรัยที่แยกคลองเตย

ขณะที่ฝ่ายรัฐบาลโดย ศอช. แถลงเมื่อ 14 พ.ค. 2553 ตามข่าวต้นชั่วโมง NBT เวลา 15.55 น. พ.อ. สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกกองทัพบก ในฐานะโฆษก ศอช. แถลงภายหลังการประชุม ศอช. เล่าถึงสถานการณ์ที่ได้สะพานไทย-เบลเยี่ยมว่า สามารถเคลียร์สถานการณ์ได้แล้วหลังจากมีการปิดล้อมกองกำลังรักษาความสงบของกลุ่มผู้ชุมนุม และทหารที่วางกำลังอยู่ในถนนวิบูลย์จะวางกำลังเป็นรูปตัวแอลเพื่อป้องกันการยิงออกมาจากข้างในสวนลุมพินีและบล็อกถนนวิบูลย์ เนื่องจากมีกลุ่มจักรยานยนต์เข้าไปก่อวุ่นและเพิ่มจำนวนผู้ชุมนุมที่สวนลุมพินี ศอช. จึงพิจารณาที่จะปิดถนนตั้งแต่สามย่านจนถึงงามดูพลีเนื่องจากการสร้างสถานการณ์ที่แยกปอนไก่อ พ.อ. สรรเสริญระบุถึงมาตรการตั้งด่านสกัดมวลชนที่บริเวณถนนวิบูลย์ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนขั้นต่อไป แต่จะยังไม่มีการเข้าสลายภายในคืนที่ 14 พ.ค.

²³ พยานลำดับที่ 039, สัมภาษณ์โดย ศปช., วันที่ 28 ตุลาคม 2554.

ในคืนวันเดียวกันเวลา 20.30 น. นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยนายปณิธาน วัฒนายากร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและโฆษก ศอฉ. แถลงสรุปเหตุการณ์การชุมนุมที่เกิดขึ้น ยืนยันว่ารัฐบาลไม่เคยสั่งเจ้าหน้าที่รัฐเข้าปราบปรามหรือสั่งฆ่าประชาชน

แต่จากข่าวหนังสือพิมพ์และคลิปภาพ วันที่ 14 พฤษภาคม 2553 แสดงให้เห็นว่า ระหว่างเวลา 15.30–17.30 น. บริเวณถนนพระราม 4 มุ่งหน้าสนามมวยลุมพินี กลุ่มผู้ชุมนุมยังคงปักหลักอยู่ด้านหน้าสนามมวยลุมพินี ได้นำยางรถยนต์มาเผาพร้อมกับยิงหนังสติ๊ก พลุ ตะไล ไฟทหารจากม.พัน 5 จ.สระบุรี ทหารหลายร้อยนายที่ตั้งแถวหน้ากระดานอยู่บริเวณถนนพระราม 4 ได้ยิงกระสุนยางและยิงปืนซิปไล่เป็นจำนวนหลายนัด ดังต่อเนื่องประมาณ 10 นาที และเดินรุกคืบเข้าไปจนกระทั่งถึงอาคารลุมพินีปาร์ควิว จนกลุ่มคนเสื้อแดงได้ถอยร่นเลยสนามมวยลุมพินีไปเล็กน้อย การปะทะครั้งนี้ทำให้ทหารได้รับบาดเจ็บ ถูกหนังสติ๊กหัวนอตยิงที่ขาหลายนาย เจ้าหน้าที่ได้จับกุมคนเสื้อแดงที่ก่อวินาศกรรมได้เป็นชายจำนวน 17 คน จากการตรวจค้นพบหนังสติ๊ก หัวนอต และลูกแก้วเป็นจำนวนมาก จึงนำตัวไปสอบสวนและทำประวัติ และปรากฏมีชายอายุ 40–50 ปี ล้มฟุบลงกับพื้น กระสุนเข้าที่ท้ายทอย หน้าปัด ปตท. เจ้าหน้าที่กู้ภัยต้องรีบนำส่งโรงพยาบาล กรณีดังกล่าวทำให้มีผู้เสียชีวิต 3 รายคือ นายอินแปลง เทศวงศ์, นายเสน่ห์ นิลเหลือง และนายบุญมี เริ่มสุข

จากการพิจารณาพยานบุคคล หลักฐาน ภาพวิดีโอ และภาพถ่ายที่มีข้างต้นทำให้สรุปได้ว่า การเสียชีวิตของทั้ง 4 รายน่าจะเชื่อว่ามีมาจากการปฏิบัติการของทหารบริเวณเชิงสะพานไทย-เบลเยียม ถนนพระราม 4 โดยเจ้าหน้าที่ใช้กระสุนจริง เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ นอกจากนี้พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในการควบคุมของเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐมาโดยตลอดตั้งแต่เวลา 15.55 น. ความสูญเสียชีวิตและบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมากในหน้าที่และความรับผิดชอบของ ศอฉ. ที่จะต้องมีการสอบสวนและเปิดเผยต่อสาธารณชน

การตายบริเวณบ่อนไก่ วันที่ 15 พฤษภาคม 2553

การปฏิบัติการของทหารในพื้นที่ถนนพระราม 4 วันที่ 15 พฤษภาคม 2553 เริ่มขึ้นเมื่อเวลา 9.30 น. มีประชาชน 3-4 คนถูกบุคคลที่อยู่ในที่สูงยิงลงมา ทำให้ได้รับบาดเจ็บ บางรายถูกยิงที่หน้าอก จึงต้องนำส่งโรงพยาบาล ขณะที่ผู้ชุมนุมนำยางไปวางไว้บนเกาะกลางถนนแล้วจุดไฟเผา เพื่อบดบังทัศนียภาพไม่ให้มีการชุ่มยิง และในช่วงเวลาเดียวกัน เกิดเหตุการณ์ยิงระเบิดเอ็ม 79 บริเวณสนามมวยลุมพินี ทหารจึงได้ยิงปืนขึ้นฟ้าเพื่อข่มขู่ ต่อมา นายแพทย์วันชัย เจริญโชคทวี ผู้อำนวยการวิทยาลัยแพทยศาสตร์ กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาลแจ้งว่า ได้ประกาศถอนกำลังหน่วยกู้ชีพเพราะสถานการณ์ไม่ปลอดภัยไม่รู้ว่าเป็นใคร¹

บรรยากาศในช่วงบ่ายมีความตึงเครียดมากขึ้น ผู้ชุมนุมยังคงจุดไฟเผาขบวนรถยนต์ ตู้โทรศัพท์ รวมทั้งยังคงจุดพลุดลตลอดเวลา จนช่วงเวลา 14.00 น. มีผู้อยู่ในเหตุการณ์ซึ่งอยู่ฝั่งแนวบังเกอร์ทหาร บริเวณด้านหน้าสนามมวยลุมพินี ได้ถ่ายภาพขณะกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. ซึ่งอยู่ฝั่งตฝรั่งข้าม จุดไฟเผารถเก็บขยะและเผาขบวนรถยนต์จนทำให้ไฟลุกลามไปยังหม้อแปลงไฟฟ้าที่อยู่ด้านหน้าธนาคารกรุงไทย สาขา ลุมพินี ช่างซ่อมงามดูพลี ซึ่งคลิปวิดีโอวันที่ 0.15 เป็นต้นไป จะเห็นไฟลุกลามหม้อแปลงไฟฟ้า และในนาที 0.30 ผู้ชุมนุมช่วยกันดับไฟ โดยมีเสียงจากผู้ชุมนุมตะโกนว่า “อย่าเพิ่งยิงนะ ดับไฟก่อน” หลังจากนั้นในนาทีที่ 0.40 เป็นต้นไป เป็นช่วงที่สามารถดับไฟได้แล้ว ได้มีเสียงระเบิด และกลุ่มควันเกิดขึ้นจากผู้ชุมนุม ส่วนฝ่ายทหารก็ยิงโต้ตอบอย่างดุเดือด²

ในช่วงเวลาเดียวกัน ฝ่ายทหารจากกองกำลังจาก ม.พัน 25 จังหวัดสระบุรี ซึ่งประจำการอยู่หน้าสนามมวยลุมพินี ได้วางกำลังบนถนนพระราม 4 หน้าอาคารวอลโว่ มีการเสริมกระสอบทรายให้เป็นบังเกอร์สูงขึ้น ระยะทางระหว่างผู้ชุมนุมถึงแนวขบวนรถยนต์ที่ถูกเผาไฟประมาณ 50 เมตร และอยู่ห่างจากฝั่งทหารประมาณ 60 เมตร

¹ “ กทม. ย่อยยับ 24 ศพแล้ว,” *ข่าวสด*, วันที่ 16 พฤษภาคม 2553, หน้า 5.

² ดูคลิป “20100515_สไนเปอร์ สนามมวยลุมพินี_lumpini03.wmv.” ที่มา “lumpini03” สืบค้นจากเว็บไซต์ Youtube อัฟโหลดโดย kaitoon1 on May 15, 2010 และ “2PM Soldiers open fire at Rama 4 rd. near Lumpini Boxing Stadium some soldier also use snipers_youtube_prachatai” สืบค้นจากเว็บไซต์ Youtube (เป็นชุดภาพเดียวกัน).

หลังจากดับไฟแล้วจึงได้มีการยิงกันโดยฝ่ายทหารยิงกระสุนยางจากที่ตั้งหน้าอาคารสำนักงานรถยนต์วอลโว่ มีการส่งหน่วยสไนเปอร์มาประจำการสองชุด³ ซึ่งสอดคล้องกับคลิปวิดีโอที่เพิ่งอ้างในนาทีที่ 0.53 จะเห็นทหารใช้อาวุธปืน ซึ่งคาดว่าเป็นสไนเปอร์ซุ่มยิง อยู่ในอาคารสนามมวยลุมพินีที่กำลังก่อสร้าง (ด้านซ้าย) และกับภาพจากสำนักข่าวไทย ช่อง 9 (ด้านขวา) ซึ่งเป็นบันทึกภาพทหารซุ่มยิงได้อีกมุมหนึ่งของอาคารไว้เช่นกัน

บรรยากาศการปะทะกันระหว่างทหารและผู้ชุมนุม บริเวณบ่อนไก่ พระราม 4 ในช่วงเวลา 18.00 น. ยังคงเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ยังคงมีเสียงปืนเสียงระเบิดตลอดเวลา ขณะเดียวกันกลุ่มผู้ชุมนุมได้ทยอยมาสมทบมากขึ้นเป็นจำนวนหลายร้อยคน จนในเวลา 18.30 น. ทหารได้ติดป้ายเขตใช้กระสุนจริงที่บ่อนไก่ และสั่งให้นักข่าวทยอยออกจากพื้นที่⁴ ดังภาพในหน้าต่อไป⁵

³ “บ่อนไก่เดือดอีตรถเสียบึงได้เพียงบ,” *โพสต์ทูเดย์*, วันที่ 16 พฤษภาคม 2553 หน้า 1.

⁴ *โพสต์ทูเดย์*, วันที่ 16 พฤษภาคม 2553 หน้า 1.

⁵ ภาพจาก “ประมวลภาพเหตุการณ์ความไม่สงบบริเวณสวนลุมพินี -ราชปรารภ-พระราม4-ศาลาแดง ตลอดวันที่ 15 พ.ค.”ที่มาจาก มติชนออนไลน์, http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1273929671&gpid=01.

ในช่วงเวลา 22.00 น. กลุ่มผู้ชุมนุมได้บุกยึดสถานีบริการปั้มน้ำมันเชลล์ สาขาสาทร และนำยางจำนวนมากมาเผา ทำให้เกิดควันพวยพุ่งเป็นจำนวนมาก และมีการปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ชุมนุม

ผู้เสียชีวิต

- ชื่อ นายมานะ แสนประเสริฐศรี
อายุ 22 ปี อาชีพ อาสาสมัครปอดเด็กตั้ง
เวลา/จุดเกิดเหตุ เวลาประมาณ 14.00–15.00 น. ศูนย์ ASUS ปากซอยงามดูพลี
สาเหตุการเสียชีวิต บาดแผลทางเข้าทะลุกะโหลกด้านหลังซ้ายผ่านสมองใหญ่ซีก
ซ้ายและขวา ทะลุเบ้าตา ลูกตาด้านขวาแตก ทะลุออกที่หางตาขวา
 - ชื่อ นายพรสวรรค์ นาคะไชย
อายุ 23 ปี อาชีพ -
เวลา/จุดเกิดเหตุ ประมาณ 14.00–15.00 น. ศูนย์ ASUS ปากซอยงามดูพลี
สาเหตุการเสียชีวิต ถูกยิงที่ท้อง ตับฉีกขาด
 - ชื่อ วารินทร์ วงศ์สนิท
อายุ 28 ปี อาชีพ รั้งจ้าง/อาสาศูนย์เรนทร
เวลา/จุดเกิดเหตุ ประมาณ 14.00–15.00 น. หน้าป้อม ปตท. พระราม 4
สาเหตุการเสียชีวิต บาดแผลกระสุนปืนลูกโตตทางออกบริเวณกลางอกส่วนล่าง
บาดแผลจากบนลงล่าง ขวาไปซ้าย หลังไปหน้า
 - ชื่อ นายเกรียงไกร เลื่อนไธสง
อายุ 25 ปี อาชีพ ช่างแท็กซี่
เวลา/จุดเกิดเหตุ ประมาณ 14.00–15.00 น. หน้าร้านทองจักรทองเยาวราช
สาเหตุการเสียชีวิต ถูกยิงเส้นเลือดแดงใหญ่ทะลุ
-
-

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาตั้งแต่ 14.00 น. เป็นต้นไป นับจากการยิงหลังจากดับไฟที่บริเวณหน้าธนาคารกสิกรไทย สาขาพระราม 4 เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตจำนวน 4 ราย ได้แก่ นายมานะ แสนประเสริฐศรี, นายพรสวรรค์ นาคะไชย, นายเกรียงไกร เลื่อนไธสง และนายวารินทร์ วงศ์สนิท และยังมีผู้บาดเจ็บอีกจำนวนหนึ่ง

1. นายมานะ แสนประเสริฐศรี

นายมานะ แสนประเสริฐศรี (อายุ 21 ปี) เป็นเจ้าหน้าที่กู้ภัย สังกัดปอดเด็กตั้ง ถูกยิงเสียชีวิตขณะกำลังเข้าไปช่วยผู้บาดเจ็บบริเวณหน้าธนาคารกสิกรไทย (ปัจจุบันปิดปรับปรุง) ตามรายงานการตรวจศพของนายมานะพบว่าภายในกะโหลกศีรษะแตกหลายเสี่ยงทางด้านหลังซ้ายและแตกละเอียดทางด้านขวา ผ่านฐานกะโหลก เบ้าตา และกระดูก ใบหน้าซีกขวา สมองซีกขวาผ่านสมองใหญ่ซีกซ้ายและซีกขวาเป็นโพรงกว้าง มีเลือดคั่งภายในทั่วไป และมีเศษโลหะคล้ายตะกั่วเป็นเศษผงเล็กๆ ติดอยู่บางส่วน บาดแผลที่ 1 ลักษณะทางเข้าทะลุกะโหลกด้านหลังซ้าย ผ่านสมองใหญ่ซีกซ้ายและขวา ทะลุเบ้าตา ลูกตา ด้านขวาแตก ทะลุออกที่หางตาขวาบริเวณบาดแผลที่ 2 พบเศษโลหะคล้ายตะกั่วเป็นเศษผงเล็กๆ ติดอยู่บางส่วนตามทางผ่านบาดแผล ทิศทางจากซ้ายไปขวา หลังไปหน้า บนลงล่างเล็กน้อย บาดแผลกระสุนปืนทำลายสมอง⁶

การตรวจศพตรงกับใบมรณบัตรระบุว่า บาดแผลกระสุนปืนทำลายสมอง นายมานะ แสนประเสริฐศรี เวลาเสียชีวิต 17.30 น.⁷

นางนารี แสนประเสริฐศรี มารดาผู้ตาย ให้ข้อมูลไว้ว่า ก่อนหน้าการเสียชีวิต เมื่อนายมานะทราบว่าแม่ไฟไหม้และมีคนถูกยิงบาดเจ็บที่หน้าชอยงามดูพลี จึงรีบออกไปช่วย เพราะมานะเป็นอาสาสมัครปอดเด็กตั้ง⁸ โดยมีผ้าผูกข้อมือและโบกธงสีขาวยเครื่องหมายกาชาดก่อนที่จะเข้าไป แต่พอด่านเข้าไปก็ถูกยิงที่

⁶ รายงานการตรวจศพ นายมานะ แสนประเสริฐศรี สถาบันนิติเวชวิทยา โรงพยาบาลตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เลขที่ 02044/2553 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2553

⁷ สำนักงานทะเบียน เขตสาทร เลขที่ 02-10282341 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2553 และจากรายงานบันทึกประจำวัน สน.ทุ่งมหาเมฆ เลขที่ 076

⁸ นายมานะ แสนประเสริฐศรี อาสาสมัครปอดเด็กตั้ง ได้ 8 จุด สน. ทองหล่อ รหัส 016 รายละเอียดตามสำเนาบัตรอาสาสมัคร

ท้ายทอยทะลุเบ้าตา⁹

ภาพมานะช่วยคนที่ปากซอยงามดูพลีก่อนเสียชีวิต¹⁰

พยานลำดับที่ 034¹¹ ให้ข้อมูลกับทาง ศปช. ว่า ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2553 ช่วงเขาเข้าไปอยู่ในบริเวณลุมพินีทาวเวอร์ วันนั้นมีการยิงกระสุนเข้ามาในช่วงที่ผู้ชุมนุมมีการวางแนววาง โดนป้ายโฆษณา ตู้อิเล็กทรอนิกส์ ผังผู้ชุมนุมก็มีการตอบโต้ด้วยประทัด หนังสือดี ระเบิดขวด ทหารก็มีการยิงอยู่เรื่อยๆ เพื่อไม่ให้ผู้ชุมนุมเข้าใกล้และขัดขวางผู้ชุมนุมที่ขยับ และช่วง 15.00 น. จึงจะมีการปะทะหนักขึ้น ช่วงนี้พยานอยู่แถวบีเอ็ม ปตท. และซอยปลูกจิต คือไม่ค่อยอยู่กับที่ ไปดูคนเจ็บบ้าง ช่วงนี้มีคนโทรเตือนว่าระวังสไนเปอร์สนามมวยเนื่องจากเห็นในข่าว ซึ่งหลังจากได้รับการเตือน พยานก็เห็นเป็นเงาคนอยู่บนตึกหน้าสนามมวย จากนั้นก่อนจะเกิดเหตุการณ์ช่วงมานะถูกยิง พยานได้วิ่งเข้ามาที่หน้าซอยงามดูพลี

⁹ จากแบบรับเรื่องร้องทุกข์จากประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุม แจ้งโดยนางนารี แสนประเสริฐศรี มารดาผู้ตาย เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2553

¹⁰ “20100515_ภาพมานะช่วยคนปาก ซ. งามดูพลีก่อนเสียชีวิต” ที่มา : (ด้านขวา) Reuters, ภาพโดย Jerry Lampen, BANGKOK Thailand และ (ด้านซ้าย) AFP/Getty Images, ภาพโดย Pedro Ugarte, จากเว็บไซต์ Getty Images, <http://www.gettyimages.com>.

¹¹ พยานลำดับที่ 034, สัมภาษณ์โดยศปช., วันที่ 26 พฤศจิกายน 2554.

เพราะว่ามีคนถูกยิงอยู่ก่อนแล้ว จึงเห็นมานะช่วยคน 2 คน คนหนึ่งพยานได้ถ่ายวิดีโอเอาไว้

จากนั้นพยานและมานะอยู่บริเวณหัวมุมธนาคารหลังแนววาง กำลังจะเข้าไปช่วยคนถูกยิงที่ท้องซึ่งถูกลากจากฟุตบอลขึ้นไปบนหน้าอาคารเอสแล้ว พยานได้เตือนมานะว่าอย่าเพิ่งรีบเข้าไปยังมีเสียงปืนอยู่ แต่เขาก็รีบเข้าไปช่วยพร้อมธง ตอนที่มานะไปถึงก็นั่งลงบนชั้นบันไดประมาณชั้นที่ 3 ตัวมานะหันหน้าไปทางสะพานไทย-เบลเยียม โดยอยู่หลังมุมเสาพอดีจึงถูกบัง ส่วนพยานอยู่หัวมุมธนาคารซึ่งอยู่ห่างจากจุดที่มานะโดนยิงไม่เกิน 5 เมตร เมื่อเขาถูกยิงร่วงลงมา พยานจึงวิ่งเข้าไปถ่ายรูปในช่วงที่เสียงปืนเงียบลง พยานพบผู้บาดเจ็บบริเวณนั้น 3 คน และคนที่ได้รับบาดเจ็บขณะที่มานะจะเข้าไปช่วยก็บอกว่าไม่ไหวแล้ว ยังไม่ทันออกมาจากจุดนั้นก็ยังมีเสียงปืนดังขึ้นอีกจึงหลบอยู่ในนั้น เมื่อมานะเข้าไปช่วยจึงถูกยิงตาม หลังจากมานะถูกยิงแล้วก็ไม่มีใครโดนยิงอีก และเสียงปืนก็สงบลง

พยานลำดับที่ 059¹² อาสาวชิรพยาบาล เป็นผู้พบเห็นเหตุการณ์นายมานะถูกยิงเสียชีวิตเมื่อวันที่ 15 พ.ค. 53 ณ บริเวณปากซอยงามดูพลี พยานเล่าว่า ตนมาถึงที่ชุมชนบริเวณซอยงามดูพลีตั้งแต่ 9.00 น. เนื่องจากได้รับแจ้งเหตุว่ามีไฟไหม้ตู้โทรศัพท์และมีผู้บาดเจ็บจากการปะทะ ในช่วงเวลาประมาณ 15.00 น. มีคนตะโกนว่า มีคนถูกยิง จึงออกไปช่วย และเมื่อถึงปากซอยได้พบชายคนหนึ่งถูกยิงที่หน้าปากซอยติดกับบังเกอร์ยางรถยนต์ โดยพยานได้ช่วยหามชายคนนั้นออกมาจากหลังบังเกอร์ได้

พยานยืนยันว่าทิศทางของกระสุนถูกยิงมาจากด้านหน้า ยิงเฉียงลงมา และทิศทางกระสุนปืนน่าจะมาจากสนามมวย เนื่องจากถูกยิงเป็นแนวเฉียงลงมาจึงยิงเข้าไปในซอยได้ ซึ่งผู้บาดเจ็บคนนี้ถูกยิงที่ขาข้างซ้าย

ต่อมาพยานได้วิ่งเข้าไปช่วยชายคนที่ 2 ที่วิ่งเข้าไปหลบที่ธนาคาร แต่ปรากฏว่าพยานไปพบคนถูกยิงอีก 1 คนที่หลบอยู่ในซอกของธนาคารซึ่งมีเสาดันหนึ่งบังไว้ จึงได้ช่วยชายคนนั้นพ้นออกมาได้ และส่งตัวให้คนอื่นรับช่วงรักษาต่อไป

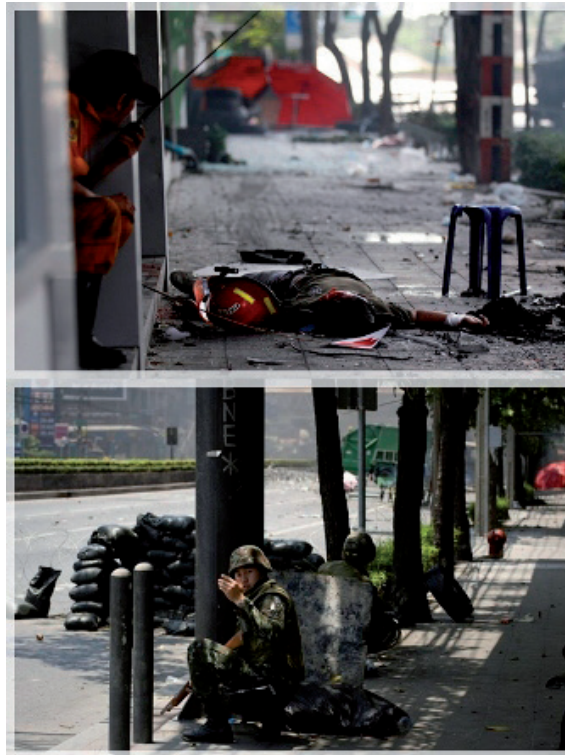
ในขณะที่พยายามจะเข้าไปช่วยชายคนที่ 2 (คนที่พยานเห็นวิ่งเข้าไปหลบในธนาคาร) พยานได้ชะงักหน้าออกไป แต่มีวิถีกระสุนมาจากแนวทวาร โดยพยานทราบได้จากเสียงปืน ดังขึ้นตลอดผสมกับเสียงประทัด แต่พยานแยกไม่ออก

¹² พยานลำดับที่ 059, สัมภาษณ์โดยศปช.. วันที่ 15 มกราคม 2554.

ว่าช่วงไหนเป็นเสียงปืน หรือว่าเสียงประทัด

พยานได้ช่วยผู้บาดเจ็บคนที่สองไว้ได้และรอดชีวิต และได้ช่วยผู้บาดเจ็บคนที่ 3 โดยรายนี้ถูกยิงที่ช่องท้องขวาและช่วงหน้าอกซ้าย ลักษณะบาดแผลเป็นลูกกลมๆ เล็ก

นอกจากพยานรายนี้จะพบเห็นคนถูกยิงได้รับบาดเจ็บจำนวน 3 รายแล้ว เขายังเห็นเหตุการณ์การยิงคนจนเสียชีวิตคือ ในระหว่างที่พยานเข้าไปถึงผู้บาดเจ็บคนที่สองตรงธนาคารและลากผู้บาดเจ็บคนนั้นออกมา พยานได้เห็นนายมานะซึ่งเป็นเพื่อนของเขาถูกยิงที่ศีรษะจนเสียชีวิตในเวลาต่อมา

ภาพเปรียบเทียบแนวบังเกอร์ของทหารซึ่งอยู่ตรงข้ามกับจุดที่
มานะ แสนประเสริฐศรี อาสาสมัครช่วยเหลือเด็กตึงเสียชีวิต
สังเกตร่มสีแดงที่กางออก เป็นไปได้ว่านายมานะถูกกระสุนจากทหารฝั่งตรงข้าม¹³

¹³ “20100515_เทียบตำแหน่งมานะกับแนวทหาร,” ที่มา AFP/Getty Images, ภาพโดย Pedro

2. นายพรสวรรค์ นาคะไชย

นายพรสวรรค์ นาคะไชย (อายุ 23 ปี) เป็นชาวจังหวัดร้อยเอ็ด ทำหน้าที่เป็นการคัดดูแลกลุ่มผู้ชุมนุมบริเวณราชประสงค์เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2553 ในระหว่างเกิดการปะทะระหว่างทหารกับผู้ชุมนุมบริเวณบ่อนไก่ ถนนพระราม 4 ใกล้ซอยงามดูพลี เป็นเหตุให้นายพรสวรรค์ นาคะไชย ถูกยิงเสียชีวิต¹⁴ จากมรณบัตรระบุสาเหตุการเสียชีวิตว่า ถูกยิงที่ท้อง ตับฉีกขาด ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2553 เวลา 19.45 น. ที่โรงพยาบาลเลิดสิน¹⁵ นายหนึ่งฤดี นาคะไชย อายุ 25 ปี พี่ชาย ได้กล่าวว่า นายพรสวรรค์น้องชาย หลังจากจบชั้น ม.3 จากโรงเรียนบ้านหนองโนก็ได้เดินทางไปหางานทำที่กรุงเทพฯ ในตำแหน่งพนักงานโรงแรมกรุงเทพฯ ไฮเต็ล ย่านสุขุมวิท โดยน้องชายขึ้นชอบกลุ่มคนเสื้อแดงมาก ในเวลาว่างหลังเลิกงานและวันหยุดจะไปร่วมชุมนุมตลอด โดยจะไปกับเพื่อนๆ และนายเอกชัย นาคะไชย อายุ 28 ปี พี่ชายคนที่สอง ซึ่งทำงานรับจ้างทั่วไปที่ตลาดบางบัวทอง จ. นนทบุรี แต่ในวันเกิดเหตุน้องชายได้ไปคนเดียวและถูกยิงเข้าที่หน้าอกซ้ายและที่ช่องท้องจนตับฉีกขาด เขาถูกนำตัวส่งโรงพยาบาลเลิดสินและเสียชีวิตในเวลาต่อมา¹⁶

จากคำให้การของพยานลำดับที่ 034 และพยานลำดับที่ 059 ให้ข้อมูลตรงกันว่า ในบริเวณใกล้กับจุดที่นายมานะเสียชีวิตมีผู้บาดเจ็บอีก 3 ราย ซึ่งรายที่ 3 นี้ถูกยิงที่ช่องท้องขวาและช่วงหน้าอกซ้าย ลักษณะบาดแผลเป็นรูกลมเล็กสันนิษฐานว่าเป็นนายพรสวรรค์ซึ่งถูกยิงก่อนนายมานะ โดยยังมีพยานลำดับที่ 61¹⁷ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่า ขณะที่พยานได้ยินเสียงปืนจากฝั่งทหารก็มีผู้ชุมนุมตะโกนว่ามีคนเจ็บ จึงชะโงกหน้าไปดู ปรากฏว่ามีผู้บาดเจ็บนอนอยู่ตรงหน้าธนาคารกสิกรไทย ลักษณะนอนปิดสีข้างตัวเอง ถูกยิงที่ลำตัว เป็นช่วงที่นายมานะ

Ugarte, จากเว็บไซต์ Getty Images, <http://www.gettyimages.com> และ<https://sites.google.com/site/wwwdnonmixcom/2553-phvspha-mikhsayyi/bangkokdangerous2010>.

¹⁴ แบบรับเรื่องร้องทุกข์จากประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุม แจ้งโดยนายทองสุข เมฆกตกตาล บิดาผู้ตาย เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2553

¹⁵ มรณบัตร นายพรสวรรค์ นาคะไชย สำนักทะเบียนท้องถื่น เขตบางรัก เลขที่ 94-10040328

¹⁶ นายหนึ่งฤดี นาคะไชย, สัมภาษณ์โดยกองบรรณาธิการข่าวสด อังใน 'บันทึกพฤษภา' 53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ. (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน), หน้า 75.

¹⁷ พยานลำดับที่ 061, สัมภาษณ์โดย ศปช., วันที่ 15 มกราคม 2554.

จะเข้าไปช่วยแต่ถูกยิงเสียชีวิตก่อน ภาพถ่ายผู้ตาย ภาพและคลิปวิดีโอในเหตุการณ์ประกอบน่าจะระบุได้ว่าผู้ตายคือนายพรสวรรค์ นาคะไชย

จุดที่มานะโดนยิงมีผู้บาดเจ็บถูกยิงที่ห้องอีกราย คาดว่าเป็นนายพรสวรรค์ นาคะไชย¹⁸

บัตรประชาชนนายพรสวรรค์ นาคะไชย¹⁹

¹⁸ “20100515_คนที่เจ็บใกล้มานะ_20100515_จุดที่มานะโดนยิง-มีคนโดนยิงที่ห้องอีกคน,” ที่มา : (ต้นฉบับ) ภาพโดย พยานลำดับที่ 034, มอบให้แก่ ศปช. เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2554 และ (ต้นร่าง) ที่มา : Reuters.

¹⁹ “20100515_นายพรสวรรค์ นาคะไชย_บัตรประชาชน 20100515_นายพรสวรรค์ นาคะ

3. นายเกรียงไกร เลื่อนไธสง

นายเกรียงไกร เลื่อนไธสง (อายุ 26 ปี) ถูกยิงเส้นเลือดแดงใหญ่ทะลุ (หน้าท้อง) ถูกนำส่งเวลาประมาณ 18.40 น.²⁰ และเสียชีวิตที่โรงพยาบาลเลิดสิน เวลา 20.30 น.²¹

พยานลำดับที่ 029²² เล่าว่า เวลาประมาณ 18.00 น. พยานยืนตรงเคาน์เตอร์ชาติและคุยกับเพลินๆ สักพักมีเสียงปืนดังขึ้นและดังมาเป็นระยะ พยานยังยืนดูเหตุการณ์อยู่ที่บันไดอาคารลุมพินีทาวเวอร์ ในเวลาประมาณ 18.08 น. มีคนโดนยิงตรงหน้าร้านทอง คนที่ถูกยิงกำลังเดินอยู่บนทางเดินธรรมดาไม่ได้ทำอะไร (พยานได้ถ่ายรูปไว้) หลังมีคนถูกยิง พยานวิ่งอ้อมไปหลบอยู่หลังเสาใหญ่ของตึกลุมพินีทาวเวอร์ เพราะมีการระดมยิงมาที่หน้าตึกลุมพินีทาวเวอร์ ได้ยินเสียงปืนดังต่อเนื่องแต่ไม่ถี่ ช่วงนั้นผู้ชุมนุมหลบกระสุนปืนอย่างเดียว ไม่มีการตอบโต้ หลังจากถูกระดมยิง พยานได้เดินไปหลบกระสุนที่ซอยสุวรรณสวัสดิ์ แต่มีคนหลบอยู่ตรงมุมแถวๆ ปากซอย บอกว่าห้ามไปอยู่ตรงหน้าปากซอยเพราะเพิ่งมีคนถูกยิงไป 2 คน เพิ่งเอาชิ้นรถสามล้อออกไป พยานจึงเดินกลับมาอยู่ใต้ทางด่วน ช่วงนี้ไม่มีเสียงปืนแล้วแต่มีควันเยอะจากการเผาียง ทำให้ไม่สามารถมองเห็นอะไรได้มากนัก

วันเดียวกันสำนักข่าว CNN รายงานว่า ประชาชนที่ประท้วงรัฐบาลมีการใช้ประทัด หนังสือตึก ยิงฝ่ายทหาร และพยายามเผาียงเพื่อทำมาถวัน อึกฟากหนึ่งของถนน ทหารกำลังยิงเข้าใส่ผู้ประท้วงหลังมานถวันนั้น จนทำให้ชายคนหนึ่งที่ไร้อาดูถูกยิงล้มลง ชายคนนั้นรูปร่างท่วม สวมเสื้อสีฟ้า กางเกงสีน้ำตาล พยานเห็นบาดแผลถูกยิงที่ท้อง ประชาชนบริเวณนั้นเข้าไปช่วยอุ้มชายดังกล่าวออกจากจุดปะทะ ในที่สุดรถกู้ชีพจากมูลนิธิร่วมกตัญญูก็ขับเข้ามาช่วยเหลือชายดังกล่าว²³

ไชย_ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ," ภาพจาก (ด้านซ้าย) บัตรประชาชน นายพรสวรรค์ นาคะไชย และ (ด้านขวา) ภาพโดย กองบรรณาธิการข่าวสด. บันทึกพฤษภา' 53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ. (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2553), หน้า 75.

²⁰ ใบนำส่งโรงพยาบาลโดยมูลนิธิร่วมกตัญญู

²¹ มรณบัตร นายเกรียงไกร เลื่อนไธสง สำนักทะเบียนเขตบางรัก เลขที่ 94-10040329 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2553.

²² พยานลำดับที่ 029, สัมภาษณ์โดยศปช., วันที่ 7 ตุลาคม 2554.

²³ คู่มือ "20100515_ภาพที่สันนิฐานว่าเป็นเกรียงไกร_จากคลิป20100514_เลือดฟ้าถูกยิงและ

ภาพนายเกรียงไกรถูกยิง

เมื่อเปรียบเทียบกับรูปภาพงานศพของนายเกรียงไกรกับรูปภาพศพที่ถ่ายจากโรงพยาบาล, ภาพการช่วยเหลือชายที่ถูกยิงหน้าร้านห้างทองจักรทองเยาวราช (จากพยานลำดับที่ 029) และภาพข่าวของ CNN สังเกตได้ว่าชายสวมเสื้อสีฟ้าถูกยิงบริเวณหน้าท้อง เช่นเดียวกับภาพศพจากโรงพยาบาล และภาพศพมีเค้าโครงหน้าเหมือนรูปภาพงานศพของนายเกรียงไกร จึงสันนิษฐานได้ว่าชายคนดังกล่าวคือ นายเกรียงไกร คำน้อย

มาวันที่15_CNN_Maestro2551 //" ที่มา "CNN_Maestro2551 //" "จากเว็บไซต์ Youtube (ตั้งแต่วันที่ 0.27 น.).

ภาพเปรียบเทียบนายเกรียงไกร เลื่อนไธสง²⁴

4. นายวารินทร์ วงศ์สนิท

นายวารินทร์ วงศ์สนิท (อายุ 28 ปี) เป็นชาวสมุทรปราการ เสียชีวิตจากบาดแผลกระสุนปืนลูกโตทะลุหัวใจ²⁵

ในรายงานชันสูตรพลิกศพพบว่า มีบาดแผลด้านนอก เป็นบาดแผลกระสุนปืนลูกโตทางเข้าผ่านการเย็บแล้วบริเวณหลังส่วนกลางด้านขวา แนวบาดแผล

²⁴ ภาพจาก (ซ้ายบน) อ้างจาก ข่าวสด วันที่ 18 กันยายน 2554, (ขวาบน) จากผู้ไม่ประสงค์ออกนาม มอบให้ ศปช. วันที่ 18 ตุลาคม 2554, (ซ้ายล่าง) จากคลิปเฟิ่งอ้ง, (ขวาล่าง) จากผู้ไม่ประสงค์ออกนาม มอบให้ ศปช. วันที่ 22 พฤศจิกายน 2554.

²⁵ มรณบัตร นายวารินทร์ วงศ์สนิท สำนักทะเบียนเขตราชเทวี เลขที่ 10-10377207 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2553.

ทะลุผ่านซี่โครงที่ 10 ข้างขวา ผ่านปอดขวาใกล้ล่าง ผ่านหัวใจและตับ ผ่านบริเวณใต้กระดูกสันอกด้านหน้า พบบาดแผลกระสุนปืนลูกโหดทางออกผ่านการเย็บแล้วบริเวณกลางอกส่วนล่าง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.3 เซนติเมตร รอบๆ วิถีบาดแผลจากบนลงล่าง ขวาไปซ้าย หลังไปหน้า

ส่วนบาดแผลด้านในช่องอก พบเลือดภายในเยื่อหุ้มปอดข้างขวา 1,500 มิลลิลิตร และข้างซ้าย 1,000 มิลลิลิตร²⁶

อย่างไรก็ดี จากหนังสือรับรองการตาย นายวารินทร์ วงศ์สนิท โรงพยาบาลราชวิถี เลขที่ 643/53 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2553 ระบุว่าเสียชีวิตก่อนถึงโรงพยาบาลเนื่องจากอุบัติเหตุ²⁷ ซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง นางจุมพร เพชรเมือง จึงได้ยื่นคำร้องไปที่ สน. พญาไท เพื่อทำการชันสูตรพลิกศพเพื่อหาสาเหตุตามกฎหมาย นอกจากนี้ยังระบุวันเสียชีวิตต่างกัน กล่าวคือ ในมรณบัตรระบุวันที่ 15 พฤษภาคม 2553 เวลา 18.00 น. แต่รายงานการตรวจศพระบุว่าเสียชีวิตวันที่ 14 พฤษภาคม 2553 เวลา 18.00 น.²⁸ แม้ว่ากรณีนายวารินทร์ วงศ์สนิท จะยังไม่มีภาพหรือคลิปวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับการตายในเหตุการณ์ มีเพียงคำยืนยันจากมารดาเท่านั้น แต่ก็เป็นไปได้ว่านายวารินทร์เสียชีวิตจากการปฏิบัติการกระชับวงล้อม บริเวณบ่อนไก่ ถนนพระราม 4

²⁶ รายงานการตรวจศพ นายวารินทร์ วงศ์สนิท หน่วยนิติเวชวิทยา ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี เลขที่ น.330/53 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2553

²⁷ หนังสือรับรองการตาย นายวารินทร์ วงศ์สนิท โรงพยาบาลราชวิถี เลขที่ 643/53 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2553 เสียชีวิตก่อนถึงโรงพยาบาลเนื่องจากอุบัติเหตุ

²⁸ จุมพร เพชรเมือง, สัมภาษณ์โดย ศปช., พฤศจิกายน 2554, สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์, เกี่ยวข้องเป็นมารดาของนายวารินทร์ วงศ์สนิท เพื่อยืนยันวันที่ผู้ตายเสียชีวิต ได้รับการการยืนยันว่านายวารินทร์เสียชีวิตวันที่ 15 พฤษภาคม 2553 เวลา 18.00 น. ตามใบมรณบัตร เนื่องจากก่อนเสียชีวิตนายวารินทร์ได้โทรศัพท์มาบอกแม่ว่า จะเข้าไปที่ชุมนุมเพื่อเป็นอาสาสมัครศูนย์เรนทร ที่บริเวณหน้าปั้มน้ำมัน ปตท. บ่อนไก่

ผู้เสียชีวิต

- ชื่อ วงศกร แปลงศรี
อายุ 40 ปี อาชีพ รับจ้าง
เวลา/จุดเกิดเหตุ ปากซอยสวนพลู
สาเหตุการเสียชีวิต กระจกหน้าต่างล้มทับและปอดช้ำ
-
-

5. นายวงศกร แปลงศรี

นายวงศกร แปลงศรี (อายุ 41 ปี) ภูมิลำเนาอยู่ จ. ศรีสะเกษ เสียชีวิตเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม เวลา 24.00 น. ขณะนำส่งโรงพยาบาลเลิดสิน เนื่องจากกระสุนปืนทำลายข้อศอก²⁹

จากรายงานข่าว เวลา 22.00 น. วันที่ 15 พฤษภาคม 2553 กลุ่มผู้ชุมนุมได้บุกยึดปั๊มน้ำมันเชลล์ สาขาสาทร และนำยางรถยนต์จำนวนมากมาเผา ทำให้เกิดควันพวยพุ่งขึ้นเป็นจำนวนมาก จากการที่ถนนและตึกแถวร้านค้าสองข้างทางปิดไฟหมด เจ้าหน้าที่จึงทำงานด้วยความยากลำบาก นอกจากนี้ยังมีการปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารและกลุ่มคนเสื้อแดงอย่างต่อเนื่อง

จากปากคำของผู้อยู่ในเหตุการณ์ท่านหนึ่ง กล่าวว่าตั้งแต่ตอนเย็นเป็นต้นมา มีการระดมคนประมาณ 400 คนมารวมตัวกันที่ สน. พุ่มมหาเมฆ มุ่งออกไปทางปากซอยสวนพลูเพื่อเคลื่อนไปยังคลองเตย พยานอยู่ในกลุ่มคนจำนวนนั้น แต่ถูกจับช่วง 20.00-21.00 น. ซึ่งน่าจะเป็นเหตุการณ์เดียวกับข่าวข้างต้น³⁰

นอกจากนี้ คลิปวิดีโอชื่อ "Thailand 15 may สวนพลู" โดย ssrengineering ในเว็บไซต์ Youtube ปรากฏภาพชายจากกล้องดิจิทัล ระบุว่าถูกยิง มีการพูดถึงกางเกงลายสีขาว ขณะผู้ถ่ายบันทึกภาพยังมีเสียงคล้ายอาวุธปืนดังต่อเนื่อง ผู้ถ่ายรายงานว่าตอนนี้อยู่แยกถนนสวนพลู มีคนโดนยิงไปหนึ่งคนตอนเวลาประมาณ 24.00น. ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2553 จากคลิปอาจเป็นไปได้ว่าเป็นนายวงศกร แปลงศรี เพราะช่วงเวลาและบริเวณดังกล่าว จากรายชื่อผู้เสียชีวิตใกล้เคียงกับข้อมูลการเสียชีวิตของนายวงศกรที่สุด ซึ่งน่าจะมาจากเหตุการณ์เข้ากระสุนวงล้อมของทหารที่บริเวณเชิงสะพานไทย-เบลเยียม พระราม 4

²⁹ มรณบัตรของนายวงศกร แปลงศรี ออกโดยสำนักงานทะเบียน เขตบางรัก เลขที่เอกสาร 94-10040334

³⁰ สัมภาษณ์ผู้ถูกจำคุกในเรือนจำพิเศษกรุงเทพ ศาลอาญากรุงเทพใต้ ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2553 จำเลยอยู่ในขบวนแต่ถูกจับช่วง 20.00-21.00 น.

ภาพจากคลิปสันนิษฐานว่าเป็นนายวงศกร แปลงศรี³¹

³¹ “20100515_นายวงศกร แปลงศรี _ssrengineering,” ที่มา “Thailand 15 may สนวนพลู” จากเว็บไซต์ Youtube, อัปเดตโดย ssrengineering, <http://www.youtube.com/watch?v=N2lv4H-WSXBs>.

บิดาของนายวงศกร แพลงศรี ถือรูปถ่ายของบุตรชาย³²

สรุปเหตุการณ์วันที่ 15 พฤษภาคม 2553 พบว่า ตลอดทั้งวัน เหตุการณ์ปะทะกันระหว่างทหารและผู้ชุมนุมที่ป้อมไก่อ่ ถนนพระราม 4 ทวีความรุนแรงขึ้น ทางกลุ่มผู้ชุมนุมรวมตัวกันเผายางรถยนต์เพื่อสร้างม่านควัน ขณะกองกำลังทหารได้สร้างบังเกอร์บริเวณใกล้สนามมวยลุมพินี เิงสะพานไทย-เบลเยียม และหน้าศูนย์จำหน่ายรถยนต์วอลโว่ ทหารใช้ปืนเอ็ม 16 และมีชุดสไนเปอร์อย่างน้อยสองชุดเพื่อชี้เป้าและยิงใส่ผู้ชุมนุม

ทหารได้ติดป้าย “เขตใช้กระสุนจริง” ในเวลา 18.30 น. แต่จากรายงาน

³² “20100515_เทียบภาพกับรูปที่แคปเจอร์จากคลิป-20100515_คาดว่า วงศกร แพลงศรี สวนพลุ_ssrengineering”.

ข่าว คลิป ภาพถ่าย คำบอกเล่าจากพยาน บ่งชี้ได้ว่า การปฏิบัติการของทหาร ก่อนเวลาดังกล่าวเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตจากกระสุนจริงแล้ว แม้กระทั่งผู้ที่เป็นอาสา ภัย

แม้ทหารจะอ้างว่าใช้กระสุนจริงเพื่อป้องกันตนเอง แต่จากหลักฐาน ผู้เสียชีวิตทั้ง 5 รายไม่ปรากฏว่ามีอาวุธใดๆ ที่สามารถคุกคามหรือเป็นภัยต่อทหารได้ จึงถือได้ว่าทหารไม่ได้ใช้กระสุนจริงเพื่อปกป้องชีวิตทหารเท่านั้น แต่เป็นการใช้ ความรุนแรงเกินกว่าเหตุ

การตายบริเวณบ่อนไก่ วันที่ 16 พฤษภาคม 2553

ผู้เสียชีวิตมีทั้งสิ้น 8 ราย มีรายนามดังนี้

1. นายสมชาย พระสุพรรณ
2. นายสุพรรณ ทุมทอง
3. นายวุฒิชัย วรหาคำ
4. นายเฉลียว ตีร์รัมย์
5. นายเกียรติคุณ ฉัตรวีระสกุล
6. นายประจวบ ประจวบสุข
7. นายสมัย ทัดแก้ว
8. นายสุพจน์ ยะทิมา

แม้ว่าปฏิบัติการทางทหารของรัฐบาลโดย ศอฉ. จะผ่านมาเป็นเวลาหลายวัน แต่การชุมนุมที่แยกราชประสงค์ยังคงมีผู้ร่วมชุมนุมอยู่จำนวนมาก แม้จะมีรายงานจำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตในหลายจุด แต่จำนวนดังกล่าวกลับมิได้หยุดนิ่ง ในทางตรงกันข้ามกลับเพิ่มจำนวนอย่างไม่หยุดยั้ง การปะทะที่หนักหน่วงระหว่างผู้ชุมนุมกับกองกำลัง ศอฉ. ได้ดำเนินต่อไปในพื้นที่ซอยรางน้ำและย่านราชปรารภ โดยมีการติดป้ายเขตยิงกระสุนจริงและมีผู้เสียชีวิตบาดเจ็บจำนวนมาก เหตุผลสำคัญที่มีการสกัดผู้ชุมนุมในบริเวณนี้เนื่องจากต้องการสกัดผู้เข้าร่วมชุมนุมเพื่อมิให้เข้าสู่พื้นที่ราชประสงค์ตามแผนการ “กระชับพื้นที่” ของ ศอฉ.

ในเช้าของวันที่ 16 พฤษภาคม มีฝนตกเวลาประมาณ 8.30 น. ขณะที่บริเวณบ่อนไก่ สีส้ม ถูกควบคุมกำกับโดย ศอฉ. ตลอดถนนพระราม 4 จนถึงแนวตั้งรับของฝ่ายผู้ชุมนุม ตามแนวตึกบนถนนสีลมตลอดทั้งสาย¹ หลังฝนตก ฝ่ายผู้ชุมนุมได้วางยางรถยนต์เผาไฟเป็นแนวเพื่อลดการมองเห็นและป้องกันการถูกยิงจากสไนเปอร์ โดยเฉพาะจากทิศทางที่ตั้งของกองกำลังร่วมของ ศอฉ.

ประมาณ 9 นาฬิกาเศษ มีรายงานว่าเกิดไฟไหม้บริเวณห้างโลตัสเอ็กเพรส และมีผู้คนบางส่วนเข้าไปหยิบอาหารน้ำดื่มในร้าน เวลาประมาณ 9.30 น. มีรายงานว่า มีผู้ถูกยิงที่ศีรษะและมีผู้ถูกยิงได้รับบาดเจ็บ จนสามารถยืนยันได้ในเวลาต่อมาว่าเป็นนายสมชาย พระสุพรรณ

จากนั้นก็มิได้ถูกยิงที่ศีรษะบริเวณสะพานลอยคนข้ามธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาลุมพินีเพิ่มอีกหนึ่งรายคือ นายสุพรรณ ทุมทอง

¹ “กลับลำไม่ ‘เคอร์ฟิว’ กทม.,” *มติชน*, วันที่ 17 พฤษภาคม 2553.

ประมาณ 11.25 น. ไฟที่ผู้ชุมนุมจุดพรางตัวจากทหารได้ลุกลามไปยังห้าง
โลตัสเอ็กเพรส ทำให้ไฟลุกลามบริเวณสายไฟและป้ายโฆษณาจนฝ่ายผู้ชุมนุมต้อง
เรียกร้องให้ทหารหยุดยิงเพื่อดับไฟก่อน หลังจากนั้นก็มีกลุ่มผู้ชุมนุมราว 100 คน
รวมตัวกันเพื่อตรวจอาคารร้างว่ามีทหารหน่วยสไนเปอร์ซุ่มตัวอยู่หรือไม่ จนฝ่าย
ทหารต้องยิงสกัดผู้ชุมนุม²

หนังสือพิมพ์*ข่าวสด*ระบุว่าการยิงของฝ่ายทหารว่าเป็นไปเพื่อเปิดพื้นที่บน
ถนนพระราม 4 โดยใช้วิธีตั้งบังเกอร์และระดมยิงเพื่อข่มขวัญ จนสามารถเปิดทาง
ได้ทางด่วนได้ นอกจากนี้ทหารยังยิงกระสุนจริงเพื่อเตือนไม่ให้ผู้ชุมนุมออกมาจากซอย
และเพื่อป้องกันการตั้งจุดชุมนุมใต้ทางด่วน กลุ่มผู้ชุมนุมบริเวณถนนพระราม 4
ต้องสลายตัวไปตามซอยต่างๆ เพื่อหลบลูกปืน³

กล่าวโดยย่อ การยิงจากฝ่ายทหารกระทำกรด้วยกระสุนจริง เพื่อสกัด
มิให้กลุ่มผู้ชุมนุมใต้ทางด่วนสามารถรวมตัวได้ การยิงของฝ่ายทหารนั้นก็ดันทให้
ผู้ชุมนุมต้องกระจายตัวเข้าตามซอยต่างๆ ในบริเวณถนนพระราม 4 ได้สะพานลอย
และปากทางเข้าชุมชนบ่อนไก่เป็นจุดที่เกิดความสูญเสียมากที่สุดจุดหนึ่ง เพราะ
ทำให้ทหารสามารถเลือกยิงไปยังผู้ชุมนุมได้ กรณีที่ซัดที่สุดคือ นายสมชาย
พระสุพรรณ และยังมีผู้เสียชีวิตรายอื่นดังนี้ นายสุพรรณ ทุมทอง, นายวุฒิชัย
วรารักษ์, นายเฉลียว ตีร์นรัมย์, นายเกียรติคุณ ฉัตรวีระสกุล, นายประจวบ
ประจวบสุข และนายสมัย ทัดแก้ว

ความตายของบุคคลดังกล่าวเกิดขึ้นในบริบทและพฤติการณ์ดังต่อไปนี้

1. นายสมชาย พระสุพรรณ และนายสุพรรณ ทุมทอง

ในเช้าวันที่ 16 พฤษภาคม ยังมีเหตุการณ์ปะทะกันต่อเนื่อง โดยเวลา
ประมาณ 8.30 น. มีฝนตกอย่างต่อเนื่อง มีผู้ชุมนุมจุดประทัดตามแยกศาลาแดง
จนถึงเวลาประมาณ 9.30 น. กลุ่มผู้ชุมนุมเริ่มเผายางรถยนต์เพื่ออำพรางสายตา
ของแนวยิงจากฝั่งทหาร⁴

² “ตายแล้ว 29 ศอฉ. ใต้ฐาน ‘สไนเปอร์,’” *ข่าวสด*, วันที่ 17 พฤษภาคม 2553.

³ *เพ็ญอ้าง*.

⁴ “กลับลำไม่ ‘เคอร์ฟิว’ กทม.”

ผู้เสียชีวิต

- ชื่อ นายสมชาย พระสุพรรณ
อายุ 43 ปี อาชีพ ช่างซ่อมรองเท้า
เวลา/จุดเกิดเหตุ เวลาประมาณ 9.30 น. เชียงสะพานลอยคนข้ามหน้าธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาลุมพินี ถนนพระราม 4
สาเหตุการเสียชีวิต บาดเจ็บกระดูกสันหลังที่ศีรษะด้านหน้าทำลายสมองรุนแรง
- ชื่อ นายสุพรรณ ทุมทอง
อายุ 49 ปี อาชีพ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยโรงงานยาสูบ
เวลา/จุดเกิดเหตุ เวลาประมาณ 10.00-10.30 น. ชุมชนย่านบ่อนไก่
สาเหตุการเสียชีวิต บาดเจ็บกระดูกสันหลังที่ยอดศีรษะทะลุกะโหลกศีรษะตัดเนื้อสมอง
- ชื่อ นายเฉลียว ตีร์รัมย์
อายุ 27 ปี อาชีพ รับจ้าง
เวลา/จุดเกิดเหตุ เวลาประมาณ 14.00 - 16.00 น. ชุมชนย่านบ่อนไก่
สาเหตุการเสียชีวิต บาดเจ็บกระดูกสันหลังทำให้ดับฉีกขาดรุนแรง (ได้รื้อวนมขวา)
- ชื่อ นายวุฒิชัย วราห์คัม
อายุ 22 ปี อาชีพ รับจ้าง
เวลา/จุดเกิดเหตุ เวลาประมาณ 14.00 - 14.41 น. บริเวณหน้าตู้เติมเงินโทรศัพท์ระหว่างร้านสะดวกซื้อ 7-11 กับห้างทองฉัตรทองเยาวราช
สาเหตุการเสียชีวิต บาดเจ็บกระดูกสันหลังโตบริเวณหลังทะลุเข้าช่องท้องทำให้ดับฉีกขาดและขั้วยึดลำไส้ฉีกขาด
- ชื่อ นายเกียรติคุณ นัตร์วีระสกุล
อายุ 25 ปี อาชีพ ขับจักรยานยนต์รับจ้าง
เวลา/จุดเกิดเหตุ 15.00 - 15.30 น. ใต้ทางด่วนพระราม 4 (ถนนเชื้อเพลิง)
สาเหตุการเสียชีวิต เสียโลหิตจำนวนมากจากบาดเจ็บกระดูกสันหลังผ่านหลอดเลือดแดงใหญ่ในช่องอก
- ชื่อ นายประจวบ ประจวบสุข
อายุ 42 ปี อาชีพ รับจ้าง
เวลา/จุดเกิดเหตุ 15.00 - 15.30 น. ใต้ทางด่วนพระราม 4 (ถนนเชื้อเพลิง)
สาเหตุการเสียชีวิต เสียโลหิตมากจากบาดเจ็บกระดูกสันหลังทะลุหลอดเลือดแดงใหญ่และปอด
- ชื่อ นายสมัย ทัดแก้ว
อายุ 36 ปี อาชีพ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
เวลา/จุดเกิดเหตุ ทางเข้าหน้าธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาลุมพินี
สาเหตุการเสียชีวิต สันนิษฐานเบื้องต้นจากโลหิตติดเชื่อมร่วมกับการรักษาที่โรงพยาบาลกล้วยน้ำไทจากบาดเจ็บกระดูกสันหลังที่ด้านหลังลำไส้ใหญ่ทะลุไส้หลังได้รับบาดเจ็บ

รูปจากคลิปวิดีโอที่แสดงให้เห็นว่าสมชาย พระสุพรรณ ถูกยิงบริเวณใกล้ปั้ม ปตท. บ่อนไก่ บริเวณวงกลมสีเหลืองจะเห็นจุดที่สมชายถูกยิงล้มลงก่อนมีคนเข้ามาช่วย⁵

ตามรายงานของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐระบุว่า มีชายคนหนึ่งไปยื่นชุ่มบริเวณฝั่งตรงข้ามปากซอยงามดูพลี และมีเสียงปืนดังขึ้น 1 นัด หลังเสียงปืนพบว่าชายดังกล่าวถูกยิงด้วยอาวุธปืนไม่ทราบขนาดที่ศีรษะ จากนั้นเกิดเหตุชุลมุนขึ้น กลุ่มผู้ชุมนุมใช้หนังสือตีถึงได้ตอบทหารและด่าทอด้วยความโกรธแค้น บางส่วนนำระเบิดเพลิงจุดปาไล่ทหารและทำให้เกิดการยิงตอบโต้จากฝ่ายทหารเป็นระยะ⁶

นายสมชาย พระสุพรรณ (อายุ 44 ปี) ชาวจังหวัดยโสธร และนายสุพรรณ ทุมทอง (อายุ 49 ปี) ชาวจังหวัดศรีสะเกษ และเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยของโรงงานยาสูบ ทั้งสองคนถูกยิงเสียชีวิตบริเวณเชิงสะพานลอยคนข้ามหน้าธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาลุมพินี และชุมชนบ่อนไก่ ถนนพระราม 4

นางอนงค์พร พระสุพรรณ (ภรรยา) ระบุว่า นายสมชาย พระสุพรรณ ได้ขับจักรยานยนต์เข้าไปร่วมชุมนุมกับกลุ่ม นปช. บริเวณบ่อนไก่ พระราม 4 ต่อมา

⁵ ดุคลิป "20100516_จุดที่สมชาย พระสุพรรณถูกยิง_SANY0064_เวลาประมาณ9.30," ในภาคผนวก บันทึกโดยผู้ชุมนุม (ไม่ประสงค์ออกนาม), มอบให้แก่ ศปช. เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2554.

⁶ "ปะทะ 3 วัน 33 ศพ นปช. วอนหยุดยิง-เจรจา," ไทยรัฐ, วันที่ 18 พฤษภาคม 2553.

เวลา 9.30 น. ได้เกิดการปะทะกับเจ้าหน้าที่ทหาร ทหารได้ใช้ปืนยิงนายสมชาย พระสุพรรณ ที่ศีรษะจนเสียชีวิต⁷

ภาพขณะมีคนเข้าไปช่วยนายสมชาย พระสุพรรณ
ออกมาจากจุดเกิดเหตุเพื่อขึ้นรถพยาบาล⁸

ผลการชันสูตรศพนายสมชาย พระสุพรรณ ระบุว่า บาดแผลกระสุนปืน
เข้าที่ศีรษะด้านหน้าทำลายสมองรุนแรง⁹ สอดคล้องกับใบมรณบัตรที่ระบุว่าถูกยิง
ด้วยอาวุธปืนที่ศีรษะ¹⁰

⁷ แบบรับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุม กรณีนายสมชาย พระสุพรรณ

⁸ คู่มือ "20100516_สมชาย พระสุพรรณ_SANY0065" ในภาคผนวก บันทึกโดยผู้ชุมนุม (ไม่ประสงค์ออกนาม), มอบให้แก่ ศปช. เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2554.

⁹ ผลชันสูตรบาดแผลหรือศพของแพทย์ ของนายสมชาย พระสุพรรณ” โดยนายแพทย์สุกิจ ทัศนสุนทรวงศ์ โรงพยาบาลเลิดสิน เลขที่ 6895-53 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2553

¹⁰ มรณบัตร นายสมชาย พระสุพรรณ สำนักทะเบียนเขตบางรัก เลขที่ 94-10040330

ส่วนกรณีนายสุพรรณ ทุมทอง (อายุ 49 ปี) เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (รป.ก.) โรงงานยาสูบ ชาวจังหวัดศรีสะเกษ มีเพียงรายงานการยื่นขอสิทธิสวัสดิการฯ ซึ่งระบุว่าเสียชีวิตจากเหตุการณ์ปะทะกันภายในชุมชนบ่อนไก่เท่านั้นที่สามารถบอกสถานที่เสียชีวิตได้ และมีเพียงเอกสารหลักฐานการเสียชีวิตคือ มรณบัตรและรายงานการตรวจศพ ซึ่งระบุว่าเสียชีวิตวันที่ 16 พฤษภาคม 2553 เวลา 10.30 น. ซึ่งใกล้เคียงกับเวลาที่นายสมชาย พระสุพรรณ ถูกยิงเสียชีวิต

ผลการชันสูตรศพระบุว่า นายสุพรรณมีบาดแผลกระสุนปืนลูกปรายที่ยอดศีรษะทะลุกะโหลกศีรษะตัดเนื้อสมอง เช่นเดียวกับรายงานการตรวจศพนิติเวชว่า บาดแผลปืนลูกซองที่ศีรษะทำลายเนื้อสมอง มีข้อสังเกตว่าศพของนายสุพรรณ มีบาดแผลภายนอกในจุดอื่นๆ ได้แก่ บาดแผลกระสุนลูกปรายที่บริเวณไหล่ขวา ด้านข้าง พบกระสุนทรงกลมในเนื้อเยื่อบริเวณดังกล่าว พบบาดแผลกลางท้อง เป็นกระสุนลูกปรายทะลุด้านหลัง และท้องน้อยด้านซ้ายส่วนล่าง, ขาซ้ายส่วนหน้า กลางต้นขาพบหัวกระสุนลูกปราย และพบกระสุนลูกปรายทรงกลมในร่างอีกไม่น้อยกว่า 3 จุด

อย่างไรก็ดี ไม่สามารถระบุสถานที่การตายได้ชัดเจน เนื่องจากมีการระบุเพียงเป็นผู้ชุมนุมย่านบ่อนไก่ ถูกนำส่งโรงพยาบาลรามาริบัติ เสียชีวิตเวลา 10.30 น. จึงต้องสอบถามกับญาติผู้ตายอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ รวมทั้งต้องหาพยานบุคคลผู้สามารถระบุเหตุการณ์ก่อนเสียชีวิตของผู้ตายอีกด้วย เนื่องจากเอกสารหลักฐานระบุเพียงวันที่เสียชีวิต

2. นายวุฒิชัย วรหาคำ และนายเฉลียว ตรีรัมย์

นายวุฒิชัย วรหาคำ (อายุ 22 ปี) มีภูมิลำเนาที่ อ. ปทุมราชวงศา จ. อำนาจเจริญ เข้าร่วมชุมนุมกับ นปช. ตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม 2553 จนกระทั่งวันที่ 16 พฤษภาคม 2553 ไปร่วมชุมนุมที่บริเวณบ่อนไก่และได้ปะทะกับทหาร ทหารได้ยิงปืนใส่ นายวุฒิชัยจนเสียชีวิต

พยานลำดับที่ 034¹¹ เป็นพยานผู้เห็นเหตุการณ์ให้การเพิ่มเติมว่า ในช่วงประมาณ 14.00 น. ตอนนั้นพยานอยู่ในซอยบ่อนไก่ ส่วนนายวุฒิชัยอยู่ข้างหลังห้างออกไป แล้วก็มีเสียงปืนดังจิ้งห้นมา พบว่านายวุฒิชัย วรหาคำ ถูกยิงเข้าที่หน้าอกอยู่บริเวณหน้าโรงรับจำนำจึงเข้าไปช่วย แต่มีคนมากันเป็นกลุ่มเลยวิ่งตามไปเพื่อถ่ายภาพวิดีโอเอาไว้ว่าถูกยิงตรงไหน

¹¹ พยานลำดับที่ 034, สัมภาษณ์โดย ศปช., วันที่ 26 พฤศจิกายน 2554.

ภาพจากคลิปขณะที่ผู้ชุมนุมเข้าไปช่วยนายวุฒิชัย วรหาคำ และจุดถูกยิงหน้าเครื่องเติมเงินโทรศัพท์เคลื่อนที่ (รูปเปลี่ยนใหม่ ดูในเล่มปริณฑ์)

พยานลำดับที่ 59¹² ผู้อยู่ในเหตุการณ์และถ่ายคลิปริติโอไว้ในเวลา 14.41 น. (ระบุได้จากวิดีโอบันทึกเหตุการณ์ของพยาน) พบว่าในช่วงต้นคลิป ปรากฏชายถูกยิงบริเวณตู้เติมเงินโทรศัพท์มือถือถือใกล้กับห้างทองจักรทองเยาวราช พระราม 4 และชายอีกคนที่อยู่ในเหตุการณ์ซึ่งหลบกระสุนปืนลูกขึ้นจะเข้าไปดึงชายที่ถูกยิงบาดเจ็บ (นาทีที่ 0.11) เสียงผู้ชุมนุมต่างตะโกนให้เรียกรถพยาบาลเข้าไปช่วย และพยายามหลบกระสุน (นาทีที่ 1.10) มีเสียงผู้ชายในเหตุการณ์พูดว่า “มันยิงบนหัวเรานี้หว่า”, “มันยิงอยู่บนนี้ ไม่จั้นไม่โดนอย่างนี้หรือก” (นาทีที่ 1.22 เป็นต้นไป)

¹² พยานลำดับที่ 59, สัมภาษณ์โดย ศปช., วันที่ 27 ธันวาคม 2554.

หลังจากนั้นเมื่อเสียงกระสุนปืนหยุดลงก็มีผู้อยู่ในเหตุการณ์ 3 คนเข้าไปช่วยดึงชายคนเจ็บออกมาและพาเข้าไปในซอย ชายคนเจ็บดังกล่าวสวมเสื้อยืดแขนสั้นสีน้ำตาล กางเกงขาวลายพราง น่าจะเป็นนายวุฒิชัย วราห์คำ¹³ ซึ่งพยานระบุว่า ก่อนหน้านั้นเข้าไปในเซเว่น เมื่อกลับออกมาจึงถูกยิง

รายงานบันทึกประจำวันตำรวจแจ้งว่า วันที่ 16 พฤษภาคม 2553 เวลาประมาณ 17.00 น. ได้รับแจ้งจากโรงพยาบาลกล้วยน้ำไทว่า มีผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ชุมนุม 2 ศพคือ ชายไทยไม่ทราบชื่อ-นามสกุลจริง และนายเจดีย์วดีรัตน์รัมย์¹⁴ และมีภาพข่าวเผยแพร่ เมื่อนางคำจันทร์ แสงคำ แม่ของนายวุฒิชัย วราห์คำ ได้ดูจากภาพข่าวโทรทัศน์ระบุชายวัยรุ่นถูกยิงที่หน้าตู้โทรศัพท์ พบว่ามีลักษณะเหมือนลูกชายจึงมาติดต่อขอรับศพ

ภาพนายวุฒิชัย วราห์คำขณะถูกยิงและภาพหลังจากเสียชีวิตแล้ว

จากภาพสามารถเปรียบเทียบกับรายงานการตรวจศพและหนังสือรับรองการตายระบุว่า บาดแผลกระสุนปืนลูกโหดทางเข้าบริเวณกลางหลังค่อนไปทางซ้ายเล็กน้อย ทิศทางจากหลังไปหน้า ซ้ายไปขวา ล่างขึ้นบนเล็กน้อย แนวกระสุนผ่านกระดูกสันหลังส่วนเอวข้อบนสุดและไขสันหลัง และทะลุผ่านซี่ยึดลำไส้และตับ กีบขวาส่วนล่าง กระบังลมข้างขวา และทะลุออกบริเวณเหนือซี่โครงซี่ที่ 7 ข้าง

¹³ ตูคลิก "20200516_อาจจะเป็นนายวุฒิชัย วราห์คำ_SANY0015 (1)_เวลาประมาณ 14.41 น." ในภาคผนวก บันทึกโดยผู้ชุมนุม (ไม่ประสงค์ออกนาม), มอบให้แก่ ศปช. เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2554.

¹⁴ รายงานบันทึกประจำวันเกี่ยวกับคดี สน. คลองตัน เลขที่ 014 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2553 ร.ต.ท. พิษณุ อินทโรไชย พนักงานสอบสวน สน. คลองตัน

ขาด้านหน้า สาเหตุการตายคือ บาดแผลกระสุนปืนลูกโหดบริเวณหลังทะลุเข้าช่องท้อง ทำให้ตับฉีกขาด และช็อกเสียชีวิต¹⁵

จากคำให้การของพยานและหลักฐานจากคลิปวิดีโอที่บันทึก นำมาเชื่อมโยงว่ากระสุนดังกล่าวมาจากทิศที่ตั้งของหน่วยทหาร

นายเฉลียว ตีร์นรัมย์ (อายุ 27 ปี) ชาวจังหวัดบุรีรัมย์ ออกจากบ้านวันที่ 16 พฤษภาคม 2553 เพื่อเข้าร่วมชุมนุมกับ นปช. ต่อมานายเฉลียวได้ถูกยิงได้ราวนมข้างขวาและเสียชีวิตขณะนำส่งโรงพยาบาลกล้วยน้ำไท¹⁶

รายงานบันทึกประจำวันตำรวจแจ้งว่า เวลาประมาณ 17.00 น. ได้รับแจ้งจากโรงพยาบาลกล้วยน้ำไทว่า มีผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ชุมนุม 2 ศพคือ ชายไทยไม่ทราบชื่อ-นามสกุลจริง (ต่อมาสามารถระบุผู้เสียชีวิตว่าเป็นนายวุฒิชัย วรหาคำ) และนายเฉลียว ตีร์นรัมย์ อายุ 28 ปี จึงได้ประสานแพทย์นิติเวช โรงพยาบาลจุฬาฯ แต่แพทย์โรงพยาบาลจุฬาฯ ไม่สามารถมาร่วมชันสูตรที่โรงพยาบาลกล้วยน้ำไทได้ จึงประสานมูลนิธินำศพส่งโรงพยาบาลรามาริบัติ แพทย์รามาริบัติแจ้งว่าต้องชันสูตรวันถัดไปและได้แจ้งให้พนักงานอัยการ พนักงานฝ่ายปกครองปกครองร่วมชันสูตร จึงทำบันทึกไว้¹⁷

จากปากคำของผู้อยู่ในเหตุการณ์ในช่วงเวลาดังกล่าวและถูกยิงบาดเจ็บรายหนึ่งคือ นายชาญชัย พิมพ์สวัสดิ์ (อายุประมาณ 60 ปี) ชาวจังหวัดยโสธร แต่มาทำมาหากินในกรุงเทพฯ ตั้งแต่หนุ่ม ปัจจุบันอาศัยอยู่ย่านคลองเตย เล่าให้ฟังว่า ตั้งแต่ ศอฉ. บอกว่าจะมีมาตรการกระชับวงล้อมของทหารที่ราชประสงค์และบริเวณใกล้เคียง พยานก็ไม่ได้คิดอะไร เพราะคิดว่าคงจะเป็นการผลักดันให้ผู้ชุมนุมกลับบ้านธรรมดา แต่พอมาวันที่ 16 พฤษภาคม เห็นควันดำทะมึนบนท้องฟ้าจำนวนมาก และมีการบอกต่อๆ กันว่าทหารยิงคนเสื้อแดงบาดเจ็บและตายจำนวนมาก

¹⁵ รายงานการตรวจศพและหนังสือรับรองการตาย นายวุฒิชัย วรหาคำ หน่วยนิติเวชวิทยา ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ เลขที่รายงาน น.336/53 สอดคล้องกับบันทึกมรณบัตร นายวุฒิชัย วรหาคำ สำนักทะเบียนท้องถิ่น เขตคลองเตย เลขที่รายงาน 03-10331270

¹⁶ ไปร้องทุกข์เพื่อไทยของนายเฉลียว ตีร์นรัมย์ แจ้งโดย น.ส. สวาท ตีร์นรัมย์ (พี่สาว) เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2553

¹⁷ รายงานบันทึกประจำวันเกี่ยวกับคดี สน. คลองตัน เลขที่ 014 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2553 ร.ต.ท. พิษณุ อินทรไชย พนักงานสอบสวน สน. คลองตัน

ด้วยความอยากรู้ความจริง ลุงจึงออกจากบ้านเดินเลาะไปตามถนน พระรามที่ 4 เรื่อยไปจนมาถึงแยกบ่อนไก่ เห็นมีการนำยางรถยนต์มาวางขวาง ถนนไว้แล้วจุดไฟเผา ทำให้เกิดควันดำพวยพุ่งขึ้นสู่อากาศจำนวนมาก เห็นคน เสื้อผ้ากระจ่ายกันอยู่เป็นกลุ่มๆ บางคนก็ถือหนังสือ บางคนก็มีพลุ แต่ก็ ไม่เห็นมีปืนอย่างที่เขาวางกันสักคน

พยานเล่าต่อไปว่า พอมีเสียงปืนดังมาจากฝั่งตรงข้ามคือ เลยจากแยก บ่อนไก่ไปทางบิมน้ำมัน ยิ่งเข้ามาทางกลุ่มคนเสื้อแดง โดนเหล็กข้าง โดนบ้านคน บ้าง แต่ที่สำคัญคือโดนคนที่อยู่ตรงข้ามกับทหารล้มลงจำนวนมาก กลุ่มคนเสื้อ แดงก็ยิงหนังสือและจุดพลุโต้ตอบกลับไปเสียงวิ๊ดบิมน้ำมัน ไม่ใช่บิมน้ำมันเหมือนของ ทหาร พยานกล่าวว่า

ผมเห็นอย่างนั้นก็ใจเสียเลย ไม่เอาแล้ว เล่นยิงกันจริงๆ เลยหรือนี้ ฝ่าย หนึ่งมือเปล่าอีกฝ่ายหนึ่งมีอาวุธปืน คิดว่าอยู่ไม่ได้แล้วแถวนี้ กลับบ้านดีกว่า น่าจะปลอดภัยกว่า แต่ก็อย่างว่าแหละ ไหนๆ มาแล้วก็ขอดูให้เห็นกับตาว่า ทหารยิงประชาชน คราวนี้มาเป็นชุดเลย รัวถี่มากเลย มาจากฝั่งบิมน้ำมัน นี้ เลย เข้าที่ห้องเต็มๆ เป็นกระสุนปืนลูกซอง นี่ๆ ตรงนี้ (ลุงชี้ให้ดูตรงพุง) กระสุนยังฝังอยู่เลย ล้มพุงอยู่ตรงนั้น นอนอยู่นานเหมือนกันกว่าจะมีคนพาไป โรงพยาบาล เพราะเขาก็กลัวเหมือนกัน¹⁸

จากรายงานข่าวบรรยายภาคที่ซอยงามดูพลีระบุว่า เวลา 14.30 - 15.16 น. สถานการณ์ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เมื่อเจ้าหน้าที่ทหารและกลุ่มผู้ชุมนุมปะทะ กันอย่างต่อเนื่อง ส่วนที่หน้าปากซอยงามดูพลีมีผู้ชุมนุมกลุ่ม นปช. ถูกยิงด้วย อาวุธปืนไม่ทราบฝ่าย เสียชีวิต 1 ราย ต่อมาเวลา 15.16 น. เกิดเหตุเจ้าหน้าที่ ทหารยิงปืนใส่แนวปะทะแนวกัน เมื่อมีเสียงปืนดังมาจากฝั่งตรงข้ามคือ เลยจาก แยกบ่อนไก่ไปทางบิมน้ำมันเข้ามาทางกลุ่มคนเสื้อแดง โดนเหล็กและบ้านเรือน แต่ที่สำคัญคือโดนคนที่อยู่ตรงข้ามกับทหารล้มลงจำนวนมาก กลุ่มคนเสื้อแดงยิง หนังสือและจุดพลุโต้ตอบซึ่งเสียงต่างจากฝั่งของทหาร ต่อมาเมื่อเสียงปืนดังเป็นชุด รัวถี่มากมาจากฝั่งบิมน้ำมัน มีผู้ร่วมชุมนุมถูกยิง (รวมทั้งพยานซึ่งถูกยิงที่ห้อง กระสุนฝังใน) บริเวณบ่อนไก่ซอยสะพานคูคือ ซอยระหว่างสะพานลอยกับลุมพินี ทาวเวอร์ ข้างโลตัสเอ็กเพรส

¹⁸ ถนอมศรี จันทร์ทอง, “เล่าจากกระสุนปืน,” *โลกวันนี้รายวัน*, ปีที่ 11 ฉบับที่ 2883 (วันที่ 13 กันยายน 2553).

จากปากคำของพยานและคลิปวิดีโอที่บันทึกให้เห็นว่า ในช่วงบ่ายวันที่ 16 พฤศจิกายน 2553 มีการใช้อาวุธปืนยิงมาจากฝั่งทหาร ทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมบาดเจ็บจำนวนมาก และจากเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุให้นายวุฒิชัย วรหาคำ เสียชีวิตด้วยบาดแผลกระสุนปืนลูกโคดบริเวณหลังทะลุเข้าช่องท้อง ทำให้ตับฉีกขาดและซี่โครงซี่ล่างซี่ฉีกขาด จากรายงานการตรวจศพคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ส่วนนายเฉลียว ตีร์นรัมย์ น่าจะเสียชีวิตพร้อมกันในเหตุการณ์เดียวกันด้วย (เนื่องจากถูกนำส่งโรงพยาบาลพร้อมกันและเสียชีวิตเวลาใกล้เคียงกัน)

3. นายเกียรติคุณ ฉัตรวีระสกุล และนายประจวบ ประจวบสุข

นายเกียรติคุณ ฉัตรวีระสกุล (อายุ 25 ปี) อาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง อยู่บริเวณปากซอยลลิต 50/23 ต.ลำโรงเหนือ อ.ลำโรงเหนือ จ.สมุทรปราการ ถูกว่าจ้างให้มาส่งนางสาวชลลดา ธาณีโรจน์ บริเวณใต้ทางด่วนพระราม 4 แยกถนนเชื้อเพลิง แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุนางสาวชลลดา และนายเกียรติคุณได้ลงไปยืนดู ต่อมาได้เดินแยกกันไปคนละทาง หลังจากนั้น ได้มีเสียงปืนดังขึ้นจำนวน 15-20 นัด พยานและผู้คนที่มาชุมนุมต่างวิ่งหลบข้างถนนหนาทที่กำบัง ขณะนั้นนางสาวชลลดาไม่ทราบว่านายเกียรติคุณอยู่ที่ไหน แต่เห็นมีคนล้มอยู่กลางถนนที่เกิดเหตุ และมีเจ้าหน้าที่มูลนิธิเข้าไปช่วยเหลือนำคนเจ็บส่งโรงพยาบาล นางสาวชลลดาได้โทรศัพท์หานายเกียรติคุณแต่ไม่มีคนรับสาย จนเวลาประมาณ 16.29 น. ได้มีโทรศัพท์ซึ่งเป็นเบอร์ของนายเกียรติคุณโทรมาหา แต่ผู้ใช้โทรศัพท์เป็นเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ซึ่งแจ้งให้นางสาวชลลดาทราบว่า นายเกียรติคุณนอนรักษาตัวอยู่ห้องฉุกเฉินจึงรีบมาดู เมื่อมาถึงทราบว่านายเกียรติคุณเสียชีวิตแล้ว นางสาวชลลดาเชื่อว่านายเกียรติคุณถูกยิงด้วยอาวุธปืน แต่ไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้ยิงและยิงมาจากที่ใด¹⁹

จากรายงานการตรวจศพพบว่า นายเกียรติคุณ ฉัตรวีระสกุล เสียโลหิตจำนวนมากจากบาดแผลกระสุนปืนผ่านหลอดเลือดแดงใหญ่ในช่องอก²⁰ เช่นเดียว

¹⁹ กรมสอบสวนคดีพิเศษ, “รายงานการสืบสวนคดีพิเศษที่ 312/2553” นายเกียรติคุณ ฉัตรวีระสกุล และนายประจวบ ประจวบสุข เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2553 บริเวณใต้ทางด่วนพระรามที่ 4

²⁰ รายงานการตรวจศพนายเกียรติคุณ ฉัตรวีระสกุล ภาควิชานิติเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล เลขที่รายงาน 530594 ลงวันที่ 17 พฤษภาคม 2553